

อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100
THE EFFECT OF FINANCIAL RATIO ON PAYING DIVIDENDS AND
STOCK PRICES ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND SET100

กัตติกมาศ ราชีวงศ์
GUTTIGAMAS RACHIWONG

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

THE EFFECT OF FINANCIAL RATIO ON PAYING DIVIDENDS AND
STOCK PRICES ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND SET100

GUTTIGAMAS RACHIWONG

INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2021

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและ
ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย SET 100

THE EFFECT OF FINANCIAL RATIO ON PAYING
DIVIDENDS AND STOCK PRICES ON THE STOCK
EXCHANGE OF THAILAND SET100

นักศึกษา

กัตติกมาศ ราชีวงศ์ รหัสประจำตัว 64501939

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.เบญจพร โมกษะเวส

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัฑ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

.....กรรมการ

(ดร.เบญจพร โมกษะเวส)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและ ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย SET 100
คำสำคัญ	อัตราส่วนทางการเงิน / การจ่ายเงินปันผล / ราคาหลักทรัพย์
นักศึกษา	กัตติกมาศ ราชีวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ดร.เบญจพร โมกขะเวส
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผล และราคาหลักทรัพย์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 เป็นวิจัยเชิงปริมาณ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ตัวแปรตาม ได้แก่ อัตราการจ่ายเงินปันผล อัตราเงินปันผลต่อส่วน และราคาหลักทรัพย์ เก็บรวบรวมข้อมูล ทดสอบจากงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 จำนวน 62 บริษัท ระหว่างปี 2561-2563 รวมทั้งสิ้น 186 ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ คือ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีผลเชิงบวกกับอัตราเงินปันผลต่อส่วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผล และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่ออัตราเงินปันผลต่อส่วนและอัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์
ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

TITLE	THE EFFECT OF FINANCIAL RATIO ON PAYING DIVIDENDS AND STOCK PRICES ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND SET100
KEYWORD	FINANCIAL RATIO / DIVIDEND / STOCK EVALUATION
STUDENT	GUTTIGAMAS RACHIWONG
ADVISOR	BENJAPORN MOKKHAVESA, Ph.D.
LEVEL OF STUDY	MASTER OF ACCOUNTING
FACULTY	ACCOUNTING SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2021

ABSTRACT

The Objectives of this study are to study. The effect of financial ratio on paying dividends and stock prices on the stock exchange of Thailand set 100. is a quantitative research independent variables are the current ratio quick ratio debt ratio Return on asset ratio and Return On Equity ratio the dependent variable is the dividend Payout Ratio Dividend Yield ratio and price a sample group from the stock exchange of Thailand set 100 between 2018-2020 secondary data from the annual registration statement (form 56-1) and annual report of 62 companies, a total of 186 data were used by descriptive statistical analysis including maximum value, minimum value, mean and deviation. standard and multiple regression analysis

The results showed The effect of financial ratio on paying dividends and stock prices on the stock exchange of Thailand set 100. is current ratio and debt to equity ratio It has a positive correlation with the dividend yield ratio. with statistical significance at the 0.01 level. and current ratio quick ratio debt ratio Return on asset ratio and Return On Equity ratio There are no relationship with the dividend payout ratio and Quick ratio Return on asset ratio and return on equity There are no relationship with the dividend yield ratio. and current ratio quick ratio debt ratio Return

on asset ratio and Return On Equity ratio There are no relationship with Price statistically significant at the 0.05 level

Keywords : financial ratio /dividend /stock evaluation

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ คณะบดีคณะบัญชี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารพัด ประธานกรรมการค้นคว้าอิสระ และ ดร.เบญจพร โมกขะเวส ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการ ค้นคว้าอิสระ ผู้ซึ่งเสียสละเวลาอย่างมากคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางและให้ข้อคิดเห็น รวมถึง การตรวจสอบ ปรับปรุง ที่เป็นประโยชน์กับการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ เจ้าของผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และ เอกสารวารสารวิชาการทุกท่าน ที่ผู้ ศึกษาได้นำมาศึกษาเพื่อประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต รุ่นที่ 17 ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ และ แบ่งปันประสบการณ์ ในการจัดทำรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงเป็นที่เรียบร้อย

ท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และ ครอบครัว ที่ให้การสนับสนุน และ คอยเป็นกำลังใจ ในการศึกษาตลอดมา จนทำให้การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้ศึกษา ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งและหวังว่าการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจต่อไป

กัตติกมาศ ราชีวงศ์

สิงหาคม 2565

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	IX

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
	1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
	1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
	1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
	1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
	1.7 นิยามศัพท์.....	8
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	11
	2.2 แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงิน.....	24
	2.3 แนวคิดเกี่ยวกับเงินปันผล.....	40
	2.4 แนวคิดการวิเคราะห์ปัจจัยทางเทคนิค.....	45
	2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการลงทุน.....	46
	2.6 ทฤษฎีสมมติฐานความมีประสิทธิภาพของตลาด.....	47
	2.7 ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูล.....	49
	2.8 ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับควมมีคุณค่าของข้อมูล.....	52
	2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	ระเบียบวิธีวิจัย..... 65
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 66
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 66
	3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 68
	3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 70
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 73
	4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)..... 73
	4.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) ระหว่างตัวแปรอิสระ..... 78
	4.3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)..... 80
5	ระเบียบวิธีวิจัย..... 90
	3.1 สรุปผลการวิจัย..... 91
	3.2 อภิปรายผลการวิจัย..... 94
	3.3 ข้อจำกัดของการวิจัย..... 96
	3.4 ข้อเสนอแนะของการวิจัย..... 96
	บรรณานุกรม..... 98
	ภาคผนวก..... 105
	ภาคผนวก ก รายชื่อบริษัท จากกลุ่มตัวอย่าง..... 105
	ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ..... 106
	ประวัตินำผู้ศึกษา..... 114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ตารางโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจ..... 14
2	ตารางคัดเลือกตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยด้านอัตราส่วนทางการเงิน..... 39
3	ตารางคัดเลือกตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัยด้านการจ่ายเงินปันผล..... 44
4	ตารางคัดเลือกตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัยด้านความราคาหลักทรัพย์..... 46
5	สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 62
6	แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามปี 2561..... 74
7	แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามปี 2562..... 75
8	แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามปี..... 76
9	แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามปี 2561-2563..... 77
10	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) ระหว่างตัวแปรอิสระ..... 78
11	การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผล ด้านอัตราค่าการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย SET 100..... 83
12	การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผล ด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย SET 100..... 85
13	การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100..... 87
14	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย..... 86

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 โครงสร้างการกำกับดูแลตลาดทุน.....	12

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันนั้นได้ถูกขับเคลื่อนด้วยข้อมูลซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่นักลงทุนจะต้องพึ่งพิงข้อมูลและหาช่องทางประมวลผลจากข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบการตัดสินใจการลงทุน เนื่องจากสถานการณ์โลกนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและด้วยการแข่งขันด้านเศรษฐกิจมีความเข้มข้นอย่างมาก ดังนั้น การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อนักลงทุนที่จะต้องพิจารณาควบคู่กับความสามารถในการดำเนินงานของกิจการที่ตนได้เลือกลงทุน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและหลีกเลี่ยงปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนที่ผิดพลาด และเพื่อให้ได้รับเงินปันผลและส่วนต่างของราคาหลักทรัพย์ตามที่คาดหวังไว้ การลงทุนสำหรับนักลงทุนในปัจจุบันมีให้เลือกมากมาย เช่น กองทุนรวม การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ตราสารหนี้และตราสารทุน เป็นต้น ซึ่งการลงทุนในหุ้นสามัญนั้นเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่นักลงทุนให้ความสนใจและได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักลงทุนมีโอกาสที่จะได้รับกำไรจากส่วนต่างของราคา เมื่อราคาหุ้นที่ได้ซื้อนั้นปรับตัวขึ้นสูงกว่าตอนที่ลงทุนไปครั้งแรก นอกจากนี้ยังได้รับตัวเงินปันผลเมื่อได้มีการลงทุนมีกำไรซึ่งเป็นผลตอบแทนที่มีความน่าสนใจเป็นอย่างมากของนักลงทุน เนื่องจากเป็นรายได้ตัวหนึ่งในรูปแบบของผลตอบแทนที่ได้รับในระยะยาวเป็นการสร้างตัวรายได้ให้มีเงินเข้ามาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นผลตอบแทนที่มากกว่าการนำเงินไปฝากในธนาคารและปล่อยให้ภาวะเงินเฟ้อลดค่าของเงินจำนวนนั้นลงเรื่อย ๆ โดยที่ไม่มีการนำไปลงทุนใดให้เงินเพิ่มพูนขึ้น (สาริยา นวลถวิล ,2562)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand, SET) จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 อยู่ภายใต้การกำกับดูแล โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ทำหน้าที่เป็นเป็นตัวกลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อให้สามารถระดมเงินทุนจากสาธารณะได้สะดวก (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: ออนไลน์ ,2564) เนื่องด้วยการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย และเป็นทางเลือกสำหรับการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงซึ่งนำมาซึ่งความเสี่ยงที่สูงตามไปด้วย กล่าวได้ว่า ปัจจัยที่ผู้ลงทุนควรพิจารณามีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกิจการนั้น ๆ ปัจจัยภายในสำหรับงานวิจัยนี้ให้ความสนใจไปที่การบริหารเงิน โดย

พิจารณาจากอัตราสภาพคล่องทางการเงิน เพื่อดูว่ากิจการมีสินทรัพย์ระยะสั้นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้รวดเร็วหรือไม่แสดงให้เห็นถึงสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของของกิจการ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถของกิจการที่จะนำสินทรัพย์ที่มีไปใช้ประโยชน์ในดำเนินการของกิจการ อัตราผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้นเพื่อแสดงถึงความสามารถในการสร้างผลตอบแทนจากเงินทุนที่ผู้ถือหุ้นนำมาลงทุน และอัตราส่วนการจ่ายปันผลรวมไปถึงราคาหลักทรัพย์ (ธัญลักษณ์ ศรีนวล, 2558)

จากผลงานในอดีตพบว่า (สาริยา นวลถวิล ,2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (DTA) อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ (Cash return on assets) อัตราการเติบโตของยอดขาย (Sales Growth) และอัตราส่วนระหว่างราคาหุ้นกับมูลค่าทางบัญชี (P/BV) ตัวแปรตาม ประกอบด้วย อัตราเงินปันผลตอบแทน (DY) และอัตราการจ่ายปันผล (DP) จากผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออัตราเงินปันผลตอบแทน (DY) มี 5 อัตรา ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) อัตราการเติบโตของยอดขาย (Sales Growth) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (DTA) และอัตราส่วนราคาหุ้นต่อราคาตามบัญชี (P/BV) นอกจากนี้ยังพบว่าอัตราส่วนทางการเงินที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) มี 3 อัตรา ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (DER) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (DTA) และ(สินี ภาคย์อุฬาร ,2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินต่อราคาหลักทรัพย์ ของบริษัทที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ของราคาตลาดสูงสุดแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย อัตราส่วนของราคาตลาด (P/E) อัตรากำไรสุทธิ (NPM) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ (ROA) และอัตราเงินปันผลตอบแทน (DY) ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ราคาหลักทรัพย์ (PRICE) ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนราคาตลาด (P/E) อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราเงินปันผลตอบแทน (ROE) และอัตรากำไรสุทธิ (NPM) มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์ (PRICE) อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ (ROA) ไม่พบความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์ (PRICE) อย่างมีนัยสำคัญ

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเน้นที่จะทำการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ซึ่งเป็นกลุ่มหลักทรัพย์ที่นักลงทุนหลายคนให้ความสำคัญ เป็นอุตสาหกรรมชั้นนำทางธุรกิจที่มี

ความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย สร้างงานสร้างรายได้ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชาชนโดยรวม และเป็นดัชนีที่ตอบสนองความต้องการของนักลงทุนที่ยังไม่มั่นใจในการตัดสินใจเพื่อที่จะทำการลงทุนว่า จะทำการลงทุนในหลักทรัพย์ใด ให้มีตัวเลือกที่จะลงทุนควบและช่วยด้านการวางแผนการลงทุนในหลักทรัพย์ที่เป็นที่สนใจและมีพื้นฐานที่ดีในตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อที่จะได้ผลตอบแทนจากการลงทุนอย่างสม่ำเสมอ และใช้อัตราส่วนทางการเงินในการทำการศึกษานื่องจากข้อมูลดังกล่าวสามารถทำการวัดผลได้เป็นตัวเลข ซึ่งข้อมูลที่เป็นตัวเลขเหล่านั้น ทำให้นักลงทุนมีความเข้าใจในงบการเงินมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการคาดการณ์ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับการลงทุน เพื่อให้การลงทุนนั้นได้ผลลัพธ์ได้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ หรือเจ้าของกิจการ ก็สามารถนำผลลัพธ์จากการคำนวณ มาใช้ประกอบการวางแผนการดำเนินงานของกิจการให้ได้ผลของงาน เป็นไปตามเป้าหมายที่กิจการได้กำหนดไว้ ซึ่งจะส่งผลให้กิจการมีผลการดำเนินงานที่เป็นที่น่าสนใจ และดึงดูดให้นักลงทุนมาลงทุนมากยิ่งขึ้น และหากมีการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้นนั้น ย่อมหมายถึงการมีเงินเข้ามาในระบบเศรษฐกิจของประเทศที่มากขึ้น ส่งผลให้มูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน (ธีรพงษ์ กรรณิกา, 2562)

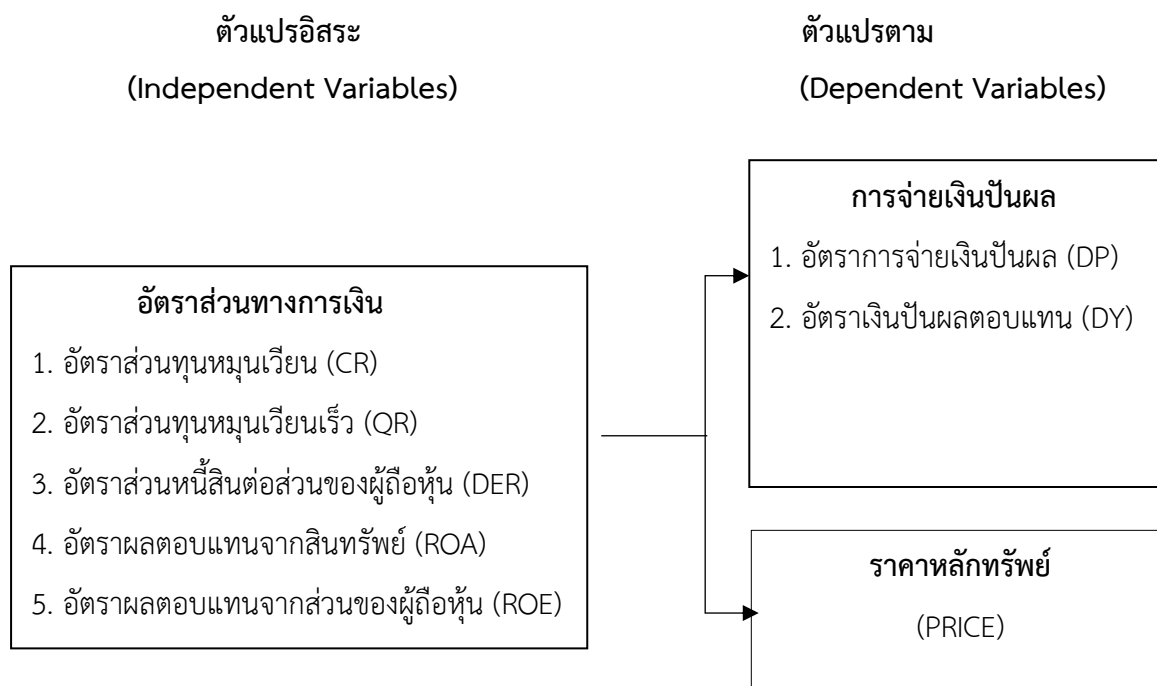
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

1.2.2 เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ได้มีการวางกรอบแนวคิดเพื่อใช้สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 โดยสมมติฐานที่ 1 ประกอบด้วยสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 1.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 1.4 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 1.5 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผล และราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย (1) อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to total Equity) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return On Assets) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity) และตัวแปรตาม ได้แก่ (1) การจ่ายเงินปันผล ประกอบด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout) และอัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) และ (2) ราคาหลักทรัพย์ (Stock Price)

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ที่จดทะเบียนช่วงปี พ.ศ.2561-2563 จำนวน 100 บริษัท ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ที่ใช้ในการศึกษาผ่านตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 เพื่อให้ผลการศึกษาในครั้งนี้ช่วยยืนยันถึงอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ ของบริษัทในด้านต่าง ๆ และผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น ซึ่งไม่รวมถึงบริษัทที่ไม่มีความสมบูรณ์ของข้อมูล 38 บริษัท คงเหลือ 62 บริษัท รวมทั้งหมด 186 ข้อมูล

1.5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ได้ทำการเก็บข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 วิจัยนี้เป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary.Data) จากฐานข้อมูลที่มีการเปิดเผยจากเว็บไซต์ www.sec.or.th ได้แก่ ข้อมูลจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาเก็บข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2563 รวมเป็นระยะเวลา 3 ปี

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ทางด้านวิชาการ

1.1 งานวิจัยนี้จะช่วยสนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับการรงบการเงินเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน ซึ่งหากข้อมูลในงบการเงินสมบูรณ์ครบถ้วนและมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนย่อมเป็นประโยชน์ต่อการใช้นับสนุนการตัดสินใจลงทุนทุกกลุ่ม

1.2 ผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ หรือประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงานวิจัยและใช้เป็นกรณีศึกษาเพื่อพัฒนางานวิจัยต่อไปอีกในอนาคต

1.3 งานวิจัยนี้จะช่วยสนับสนุนทฤษฎีสมมุติฐานความมีประสิทธิภาพของตลาด (Market Efficiency Hypothesis) กล่าวคือ ตลาดที่มีประสิทธิภาพคือ ตลาดที่ราคาหลักทรัพย์สะท้อนถึงมูลค่าที่แท้จริงอยู่ตลอดเวลา

2 ประโยชน์จากการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 เพื่อทราบถึงอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

2.2 ประโยชน์ต่อนักวิเคราะห์ นักลงทุน ผู้ใช้งบการเงินทั่วไป สามารถนำไปพิจารณาว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 มีความน่าสนใจในการลงทุนมากน้อยเพียงใด โดยใช้งานวิจัยอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ประกอบการตัดสินใจลงทุน

2.3 ประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ การวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางพิจารณาการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

2.4 การวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ สามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ราคาหลักทรัพย์และผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและสามารถให้คำแนะนำกับนักลงทุน

2.5 ประโยชน์อื่น ๆ คือ อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ในครั้งนี้ สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับผู้ที่มีความสนใจศึกษาวิจัยและใช้พิจารณาเป็นแนวทางต่อไป

1.7 นิยามศัพท์

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน หมายถึง อัตราส่วนเพื่อหาความสัมพันธ์เปรียบเทียบสินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) กับหนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities) ซึ่งแสดงถึงสภาพคล่อง

(Current Ratio) ของกิจการในการชำระหนี้ หากพบว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ดังกล่าวมีค่า < 1 นั้น แปลได้ว่า กิจการมีหนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities) $>$ สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) อาจทำให้เกิดปัญหาในการชำระหนี้สินระยะสั้นได้

อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) หมายถึง การวัดส่วนของสินทรัพย์หักสินค้าคงเหลือที่เป็นสินทรัพย์ระยะสั้น และมีความคล่องตัวในการเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ต่ำสุดออก เพื่อให้ทราบถึงสภาพคล่องที่แท้จริงของกิจการได้โดยปกติอัตราส่วน 1 : 1 ถือว่าเหมาะสมที่สุด

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to total Equity) หมายถึง อัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบว่ากิจการมีหนี้สินรวมเป็นกี่เท่าของส่วนผู้ถือหุ้น ถ้ามีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น (Debt to total Equity) ต่ำจะเกิดผลดี เนื่องจากกิจการมีหนี้สินรวมเมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นแล้วต่ำตรงกันข้ามถ้าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้นต่ำจะเกิดผลเสียเนื่องจาก กิจการมีหนี้สินรวมเมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นแล้วสูง

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return On Assets) หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรเทียบกับทรัพย์สินทั้งหมด หรือผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ซึ่งยิ่งอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์มีค่าสูงยิ่งแสดงให้เห็นว่าบริษัทนั้นใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity) หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถในการสร้างผลตอบแทนจากเงินทุนที่ผู้ถือหุ้นนำมาลงทุน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรของกิจการ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นที่สูง หมายความว่า กิจการสามารถใช้จ่ายเงินลงทุนจากผู้ถือหุ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดกำไร

อัตรการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio) หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้เพื่อเป็นเครื่องมือวิเคราะห์หลักทรัพย์ในการประกอบพิจารณางบการเงินของกิจการ เพื่อดูว่าบริษัทมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลเป็นอย่างไรเมื่อมีผลกำไรเกิดขึ้น

อัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend yield) หมายถึง อัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนซื้อขายหุ้น ณ ระดับราคาตลาดปัจจุบัน ซึ่งเป็นอัตราส่วนทางการเงินระหว่างเงินปันผลต่อหุ้นเทียบกับราคาตลาดของหุ้น

ราคาหลักทรัพย์ (Stock Price) หมายถึง ข้อมูลที่บอกถึงระดับราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ว่าอยู่ในราคาเท่าไร โดยจะนำราคานั้นมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการลงทุนมาเปรียบเทียบกับราคาหุ้นในอดีตหรือคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตได้ หากความต้องการเสนอซื้อหุ้นมีมากกว่าการเสนอขายหุ้น ที่กล่าวถึงคือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 เพื่อศึกษา อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผล ด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนและราคาหลักทรัพย์ โดยตัวแปรอิสระ ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น และตัวแปรตาม ได้แก่ (1) การจ่ายเงินปันผล ประกอบด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผล และอัตราเงินปันผลตอบแทน และ (2) ราคาหลักทรัพย์ ซึ่งได้จากการทบทวนวรรณกรรม ศึกษาจากเอกสารวิชาเรียน ตำราวิชาการ บทความและงานวิจัยที่ถูกตีพิมพ์และเผยแพร่ทั้งในไทยและต่างประเทศ และการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีการเผยแพร่โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ที่มีข้อมูลงบการเงินในระหว่างปี พ.ศ. 2561 ถึง 2563 รวมทั้งสิ้นเป็นระยะเวลา 3 ปี ซึ่งนำมาเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

- 2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงิน
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับเงินปันผล
- 2.4 แนวคิดการวิเคราะห์ปัจจัยทางเทคนิค
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการลงทุน
- 2.6 ทฤษฎีสมมติฐานความมีประสิทธิภาพของตลาด
- 2.7 ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูล
- 2.8 ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความมีคุณค่าของข้อมูล
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญในตลาดและการเงินไทย โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางและทางเลือกหลักในการซื้อขายแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ของผู้ระดมทุนและนักลงทุน และเป็นกลไกหรือเป็นตัวกลางในการระดมเงินออมหรือเงินทุนส่วนเกิน จากภาคครัวเรือนและจัดสรรเงินทุนสู่ภาคการผลิตที่ต้องการเงินทุนทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ทำให้การออมและการลงทุนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้มีเงินออมมีแรงจูงใจในการออมตลอดจนมีทางเลือกในการออมและการลงทุนเพิ่มขึ้น (ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์, 2554, หน้า 45-46 อ้างอิงในแก้วมณี อุทิรัมย์, 2556)

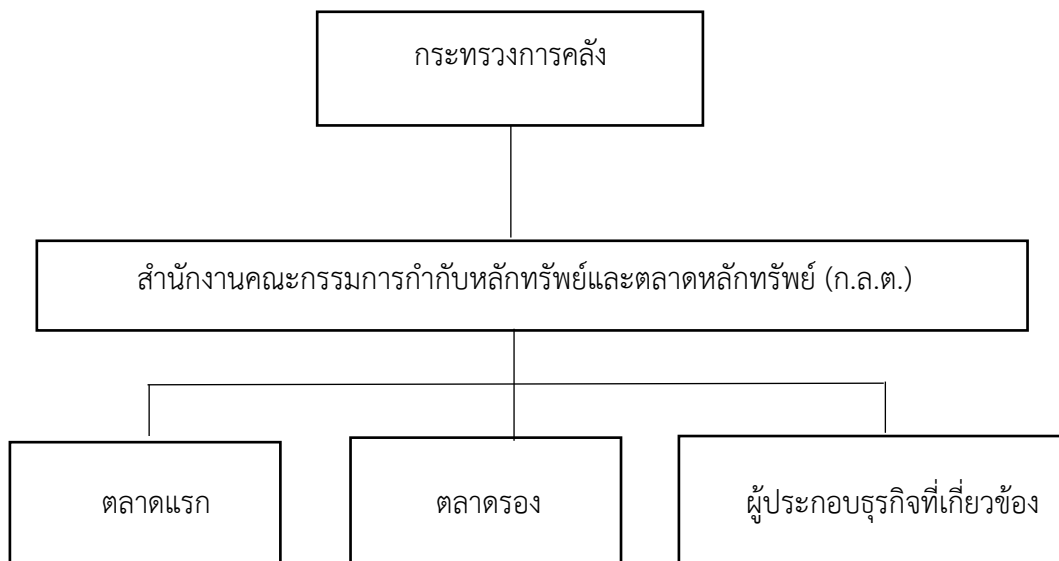
ตลาดหลักทรัพย์ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนเป็นผู้ให้บริการระบบการซื้อขาย หลักทรัพย์ ธุรกิจเกี่ยวกับการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ รับฝากหลักทรัพย์ นายทะเบียน และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งธุรกิจอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) อนุมัติ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2562)

ที่ทำการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เริ่มเปิดดำเนินการเป็นครั้งแรก ณ อาคารศูนย์การค้าสยาม ต่อมาในปี 2526 ได้ข้ามที่ทำการมายังอาคารสินธรถนนวิฑูรย์ แล้วจึงย้ายมายังอาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก เมื่อปี 2541 ต่อมาในปี 2559 ได้ย้ายมา ณ อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแห่งใหม่ถนนรัชดาภิเษก เขตดินแดง โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานในพิธีเปิดอาคารฯ เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2559

โครงสร้างการกำกับดูแลตลาดทุน

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 กำหนดให้การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นผู้กำหนดนโยบายและควบคุมการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ

ภาพประกอบที่ 2 โครงสร้างการกำกับดูแลตลาดทุน

ตลาดแรก

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ทำหน้าที่กำกับและดูแลตลาดแรก โดยบริษัทใดที่ต้องการออกหลักทรัพย์ใหม่เสนอขายหุ้นต่อประชาชนครั้งแรก (Initial Public Offering) หรือเสนอขายหลักทรัพย์อื่น ๆ แก่ประชาชน ต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และดำเนินการตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จะต้องตรวจสอบสถานะทางการเงินและการดำเนินงานของบริษัทนั้นก่อนที่จะอนุมัติให้บริษัททำการออกหลักทรัพย์ขายแก่ประชาชนได้

ตลาดรอง

หลังจากการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนครั้งแรก หลักทรัพย์จะสามารถทำการซื้อขายในตลาดรองได้ ก็ต่อเมื่อผู้ออกหลักทรัพย์นั้นได้ยื่นคำขอและได้รับอนุมัติจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว

กลุ่มดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index Series)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2563) กล่าวว่าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการจัดทำกลุ่มดัชนีเพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของตลาดหุ้นที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่าง ๆ และเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ลงทุนที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการใช้เครื่องมือในการสะท้อนการ

เคลื่อนไหวของหลักทรัพย์ที่มีการซื้อขายอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การใช้เปรียบเทียบผลตอบแทนจากการลงทุน (Performance Benchmark) หรือการใช้เป็นดัชนีอ้างอิง (Underlying Index) ในการออกตราสารทางการเงินต่างๆ เช่น ตราสารอนุพันธ์ กองทุนรวม และกองทุนรวมอิตาลี เอฟ เป็นต้น ทั้งนี้กลุ่มดัชนีที่จัดทำขึ้นโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นเครื่องหมายการค้าที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นผู้เป็นเจ้าของ ในส่วนการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำดัชนีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะประกอบไปด้วยการคำนวณและเผยแพร่ดัชนี การให้บริการด้านข้อมูลดัชนี และการคัดเลือกหลักทรัพย์ ทั้งนี้ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์รวมถึงแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน และมีการตรวจสอบการปฏิบัติงาน เพื่อความถูกต้อง ในกรณีที่มีการปรับปรุงแก้ไข ในส่วนของหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับดัชนี ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสีย เช่นบริษัทจดทะเบียน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุน เป็นต้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอาจพิจารณาจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น โดยจะมีการหารือ หรือรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง หรือนำข้อมูลและความคิดเห็นมาปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับดัชนีเพื่อให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ดัชนีที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดทำขึ้น สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มหลักคือกลุ่มดัชนีตลาดหลักทรัพย์ (SET Index Series), กลุ่มดัชนี SET Thematic Index Series และ กลุ่มดัชนีตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai Industry Group Index) แต่ดัชนีกลุ่มหลักทรัพย์ที่เป็นที่นิยมและเป็นที่ยอมรับมากที่สุดก็น่าจะเป็นกลุ่มดัชนีตลาดหลักทรัพย์ (SET Index Series) ซึ่งจะแบ่งเป็น

- 1) ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ (SET Index)
- 2) ดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจ (SET Industry Group และ SET Sector Index)
- 3) ดัชนี SET 50 (SET50 Index)
- 4) ดัชนี SET 100 (SET100 Index)
- 5) ดัชนี sSET (sSet Index)

และอีกกลุ่มดัชนีที่เป็นดัชนีของกลุ่มหลักทรัพย์ SET ก็คือ กลุ่มดัชนี SET Thematic Index Series ซึ่งประกอบไปด้วย

- 1) ดัชนี SET HD (SET High Dividend 30 Index)
- 2) ดัชนี SETCLMV (SET CLMV Exposure Index)
- 3) ดัชนี SETTHSI (SET THSI Index)

ซึ่งแต่ละดัชนีจะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

• **ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ (SET Index)**

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) เป็นดัชนีที่สะท้อนการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ทั้งหมด (Composite Index)

สูตรการคำนวณดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (SET Index)

$$\text{SET Index} = \frac{\text{มูลค่าตลาดรวมวันปัจจุบัน (Current Market Value)} \times 100}{\text{มูลค่าตลาดรวมวันฐาน (Base Market Value)}}$$

ในการคำนวณจะเป็นการคำนวณแบบถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization Weight) การคำนวณจะใช้หุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (รวมหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) แต่จะไม่นำหลักทรัพย์ที่ถูกขึ้นเครื่องหมาย SP เกิน 1 ปีมารวมในการคำนวณ

• **ดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจ (SET Industry Group และ SET Sector Index)**

ดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจ (SET Industry Group และ SET Sector Index) คือการแบ่งกลุ่มหลักทรัพย์ตามอุตสาหกรรมและตามธุรกิจของกิจการ เป็นดัชนีราคาหลักทรัพย์ที่ใช้สะท้อนการเคลื่อนไหวของหลักทรัพย์ที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมเดียวกัน และดัชนีราคาหมวดธุรกิจเป็นดัชนีราคาหลักทรัพย์ที่ใช้สะท้อนการเคลื่อนไหวของหลักทรัพย์ที่มีพื้นฐาน (Fundamental) เดียวกัน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564) แสดงตามตารางดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กลุ่มอุตสาหกรรม	ชื่อย่อ	หมวดธุรกิจ
เกษตรและ อุตสาหกรรมอาหาร	AGRO	การเกษตร
	FOOD	อาหารและเครื่องดื่ม
สินค้าอุปโภคบริโภค	FASHION	แฟชั่น
	HOME	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
	PERSON	ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์
ธุรกิจการเงิน	BANK	ธนาคาร
	FIN	เงินทุนและหลักทรัพย์

	INSUR	ประกันภัยและประกันชีวิต
ธุรกิจการเงิน	BANK FIN INSUR	ธนาคาร เงินทุนและหลักทรัพย์ ประกันภัยและประกันชีวิต
สินค้าอุตสาหกรรม	AUTO IMM PAPER PETRO PKG STEEL	ยานยนต์ วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร กระดาษและวัสดุการพิมพ์ ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ เหล็ก
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	COMMAT CONS PF&REITs PROP	วัสดุก่อสร้าง บริการรับเหมาก่อสร้าง กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และกองทุนเพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
ทรัพยากร	ENERG MINE	พลังงานและสาธารณูปโภค เหมืองแร่
บริการ	COMM HEALTH MEDIA PROF TOURISM TRANS	พาณิชย์ การแพทย์ สื่อและสิ่งพิมพ์ บริการเฉพาะกิจ การท่องเที่ยวและสันทนาการ ขนส่งและโลจิสติกส์
เทคโนโลยี	ETRON ICT	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ที่มา : เว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2564)

หลักในการคำนวณจะเป็นการคำนวณแบบถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) โดยใช้หุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัวในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมหรือแต่ละหมวดธุรกิจ แต่จะไม่นำหลักทรัพย์ที่ถูกขึ้นเครื่องหมาย SP เกิน 1 ปีมารวมในการคำนวณ

• **ดัชนีราคา SET50 Index และ SET100 Index**

เป็นดัชนีแสดงถึงการเคลื่อนไหวในด้านราคาหุ้นสามัญ 50 และราคาหุ้นสามัญ 100 ตัวที่มีมูลค่าของราคาตลาดสูง มีสภาพคล่องสูง และมีสัดส่วนผู้ถือหุ้นรายย่อยผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

• **ดัชนีราคา sSET Index**

ดัชนีราคา sSET คือดัชนีที่แสดงการเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญที่ไม่ได้อยู่ในดัชนี SET50 และดัชนี SET100 ซึ่งทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดทำดัชนีราคา sSET ขึ้นเพื่อให้จำนวนบริษัทจดทะเบียนเป็นที่รู้จักของผู้ลงทุนมากยิ่งขึ้น ซึ่งคาดหวังให้มีการออกบทวิเคราะห์เพื่อแนะนำการลงทุนในกลุ่มหุ้นดังกล่าวเป็นการเพิ่มเติม รวมทั้งในอนาคตจะสามารถนำไปใช้เป็นดัชนีอ้างอิงได้อีกด้วย โดยจะเริ่มเผยแพร่ค่าดัชนี sSET ตั้งแต่ต้นปี 2560 เป็นต้นไป

• **ดัชนีราคา SET High Dividend 30 Index**

ดัชนี SET HD หรือว่าดัชนี SET High Dividend 30 Index เป็นดัชนีที่สะท้อนการเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญที่มีการจ่ายเงินปันผลสูงอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงมีมูลค่าตามราคาตลาดสูง มีสภาพคล่องสูงอย่างสม่ำเสมอ โดยคัดเลือกมาเพียง 30 ตัว มีเกณฑ์คัดเลือกหลักดังต่อไปนี้

- 1) เป็นหุ้นที่ได้รับการคัดเลือกให้อยู่ในดัชนี SET100
- 2) ต้องมีการจ่ายเงินปันผล (Cash Dividend) ติดต่อกันอย่างต่อเนื่อง 3 ปีล่าสุด
- 3) ต้องมีอัตราส่วนการจ่ายปันผลต่อกำไรสุทธิ (Dividend Payout Ratio) ไม่เกิน 100% ในแต่ละปี ย้อนหลัง 3 ปี

โดยทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะนำหุ้นที่ผ่านเกณฑ์ที่อยู่ใน SET100 มาจัดเรียงลำดับตามอัตราผลตอบแทนเงินปันผล (Dividend Yield) จากมากไปหาน้อย โดยอันดับ 1-30 จะถูกใช้คำนวณดัชนี SETHD (อันดับ 31-35 ถูกเก็บไว้สำรอง) หลังจากนั้นจะนำหุ้นทั้ง 30 ตัวนั้นมาคำนวณด้วยวิธีคำนวณเช่นเดียวกับ SET Index คือวิธีการถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าราคาตลาด แต่จะนำมาถ่วงน้ำหนักด้วยอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผล (Dividend Yield) ด้วย และกำหนดอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผลสูงสุดที่ใช้ในการคำนวณที่ร้อยละ 15 ของแต่ละหลักทรัพย์ โดยได้กำหนดให้มีการพิจารณาปรับหุ้นที่ใช้ในการคำนวณ SETHD Index ปีละ 2 ครั้งในช่วงเดือนมิถุนายน และธันวาคม (finansiahero)

ประโยชน์หลักของ SET HD คือการใช้อ้างอิงการเคลื่อนไหวราคาหุ้น ในกลุ่มของหุ้นที่มีการจ่ายปันผลสูง และใช้สำหรับการคัดเลือกหุ้นที่มีปันผลดีและมีการจ่ายเงินปันผลอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยประกอบการตัดสินใจให้นักลงทุนที่ต้องการทำการลงทุนเพื่อที่ต้องการผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบของเงินปันผล (K'Pair, 2563)

•ดัชนี SET CLMV Exposure (SETCLMV)

ดัชนี SET CLMV Exposure เป็นดัชนีที่สะท้อนการเคลื่อนไหวราคาของกลุ่มหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีรายได้จากประเทศในกลุ่ม CLMV (กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม) โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ พิจารณารายได้จากประเทศในกลุ่ม CLMV จากข้อมูลล่าสุดของบริษัทจดทะเบียนเปิดเผยต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมถึงข้อมูลแหล่งรายได้ที่บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยในงบการเงินประจำปี (แบบ 56-1) และข้อมูลที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้รับจากการสำรวจข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียน ประโยชน์ของการมีดัชนี SETCLMV ก็คือจะช่วยเชื่อมโยงการลงทุนสู่กลุ่มประเทศ CLMV ผ่านบริษัทจดทะเบียนไทย เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ต้องการได้รับผลประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศ CLMV และเป็นเครื่องมือที่ใช้เปรียบเทียบผลตอบแทนจากการลงทุนหรือใช้อ้างอิงในการออกผลิตภัณฑ์ทางการ

•ดัชนี SETTHSI (SET THSI Index)

เป็นดัชนีที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในหุ้นของบริษัทจดทะเบียนที่มีความโดดเด่นด้าน สิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (Environmental, Social and Governance หรือ ESG) รวมถึงเป็นการสนับสนุนบริษัทจดทะเบียนที่มีการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน มีกระบวนการบริหารจัดการเพื่อสร้างความยั่งยืนให้แก่องค์กร จึงจัดทำดัชนี SETTHSI เพื่อเป็นดัชนีที่สะท้อนการเคลื่อนไหวราคาของกลุ่มหลักทรัพย์ที่มีการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน มีขนาดและสภาพคล่องผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด

บทบาทตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์ มีบทบาทสำคัญ ดังนี้

1. เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน และพัฒนาระบบที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายหลักทรัพย์
2. ดำเนินธุรกิจใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ เช่น การทำหน้าที่เป็นสำนักหักบัญชี (Clearing House) ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ นายทะเบียนหลักทรัพย์ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. การดำเนินธุรกิจอื่น ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ลักษณะการดำเนินงาน

1. เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517
2. ทำหน้าที่ส่งเสริมการออมและการระดมเงินทุนระยะยาวเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์และให้บริการที่เกี่ยวข้อง โดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปันกัน
3. สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการธุรกิจและธุรกิจอุตสาหกรรมภายในประเทศ
4. เริ่มเปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2518 ปัจจุบันดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535
5. การดำเนินงานหลัก ได้แก่ การรับหลักทรัพย์จดทะเบียนและดูแลการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน การซื้อขายหลักทรัพย์และการกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ตลอดจนถึงการเผยแพร่ข้อมูลและการส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ลงทุน

สมาชิกภาพองค์กรระหว่างประเทศ

1. สหพันธ์ตลาดหลักทรัพย์ภาคพื้นเอเชียและ โอเชียเนีย (Asian and Occanian Stock Exchanges Federation - AOSEF) ตลาดหลักทรัพย์ฯ เข้าเป็นสมาชิกในปี พ.ศ. 2525
2. องค์กรคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ (International Organization of Sccurities Commissions - IOSCO) ตลาดหลักทรัพย์ฯ เข้าเป็นสมาชิกประเภทบทบาทสำคัญ ดังนี้ Full Member ในปี พ.ศ. 2533 และเปลี่ยนเป็น Afiliate Member ในปี พ.ศ. 2535 เนื่องจากการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.
3. สหพันธ์ตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ (The World Fcderation of Exchanges - WFE) ตลาดหลักทรัพย์ฯ เข้าเป็นสมาชิกในปี 2533
4. UN Sustainable Stock Exchanges Initiative ตลาดหลักทรัพย์ฯ เข้าร่วมเป็นสมาชิกในปี 2557

การคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญของการคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุน เพราะนอกจากจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุนที่ได้ลงทุนหรือต้องการที่จะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้วยังเป็นการกระตุ้นการขยายฐานของผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ อีกด้วย ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ออกมาตรการหลายรูปแบบเพื่อคุ้มครองผู้ลงทุน อาทิ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนการกำกับดูแลบริษัทหลักทรัพย์และบริษัทจดทะเบียนให้มีการปฏิบัติตามระเบียบ และกฎเกณฑ์ของระบบการซื้อขาย การชำระราคาการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทให้มีความน่าเชื่อถือและมีความเท่าเทียมกัน ในการรับรู้ถึงข้อมูลข่าวสาร

นอกจากนี้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้ร่วมกับโบรกเกอร์จำนวนหนึ่งจัดตั้งกองทุนคุ้มครองผู้ลงทุนในหลักทรัพย์ (Securities Investor Protection Fund หรือ SIPF) ขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนที่ซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านโบรกเกอร์ที่เป็น สมาชิกกองทุน ว่าทรัพย์สินของผู้ลงทุนที่มอบไว้ในความดูแลของโบรกเกอร์ที่เป็นสมาชิกกองทุนนั้นจะได้รับความคุ้มครอง จากกองทุนโดยกองทุนจะจ่ายเงินชดเชยให้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

1. กฎระเบียบและเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ

บริษัทสมาชิก บริษัทหลักทรัพย์อื่น ๆ ผู้ดูแลบัญชีของต่างด้าวและบริษัทจดทะเบียนจะต้องปฏิบัติตามกฎและระเบียบที่วางไว้อย่างเคร่งครัด อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ (สำนักงาน ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะทำหน้าที่ในการกำกับดูแลบริษัทดังกล่าวอย่างใกล้ชิด แต่ผู้ลงทุนก็ควรระมัดระวังดูแลรักษาผลประโยชน์ของตนเอง โดยการติดตามข้อมูลการซื้อขายอย่างสม่ำเสมอ และหากพบเหตุการณ์ที่น่าสงสัยว่าจะเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ควรจะรายงานไปที่สำนักงาน ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2. ระบบการซื้อขายที่มีประสิทธิภาพ

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการซื้อขายนับแต่ปี พ.ศ. 2534 ซึ่งช่วยรองรับปริมาณการซื้อขายได้สูงขึ้นมา อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและความโปร่งใส โดยระบบการซื้อขายดังกล่าวมีความสามารถ ในการรองรับคำสั่งซื้อขายถึงวันละ 600,000รายการ

3. การชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์

สำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุน บริษัท สำนักหักประเทศไทย) จำกัด ทำหน้า เป็นศูนย์กลางในการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์รวมทั้งยังทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนให้กับบริษัทอีกด้วย ระยะเวลาของการส่งมอบและชำระราคาปัจจุบันกำหนดไว้ที่ 2 วันหลังการซื้อขายแล้วเสร็จ (T+2) ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานสากลทั้งนี้ บริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด ยังได้นำมาตรการการบริหารความเสี่ยงมาใช้โดยเริ่มที่การจัดตั้งกองทุนในการชำระราคาหลักทรัพย์ เพื่อบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่มีการผิดนัดชำระราคา

4. การกำกับดูแลตลาด

นับแต่ปี พ.ศ. 2538 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบการเคลื่อนไหวของการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ATOMS ในการตรวจสอบการซื้อขายหลักทรัพย์ระบบ ATOMS ประกอบด้วย 3 ระบบหลัก คือ

1. ระบบตรวจสอบและส่งสัญญาณเตือนเมื่อตรวจพบการซื้อขายที่ผิดปกติ
2. ระบบในการดึงข้อมูล เพื่อค้นหาสาเหตุของความผิดปกติ และ
3. ระบบการวิเคราะห์และรายงานผลการตรวจสอบ
5. ข้อมูลต่าง ๆ จากตลาดหลักทรัพย์ฯ

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยึดหลักเกณฑ์ของการเปิดเผยข้อมูลว่าการเปิดเผยจะต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส เพื่อให้ผู้ลงทุนจะได้ใช้ข่าวสารข้อมูลในการตัดสินใจและสามารถใช้ประเมินสถานการณ์ และปกป้องผลประโยชน์ของตนเองได้

บทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

1. ประโยชน์ต่อการจัดสรรเงินออมและการลงทุนในระยะยาว ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญในตลาดทุนและตลาดการเงินไทย ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ และเป็นกลไกหรือตัวกลางในการระดมเงินออมหรือเงินทุนส่วนเกินจากภาคครัวเรือนมาจัดสรรสู่ภาคการผลิตที่ต้องการเงินทุน ทำให้การออมและการลงทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้มีเงินออมมีแรงจูงใจในการออมและมีทางเลือกในการออมและการลงทุนเพิ่มมากขึ้น เมื่อเงินออมเข้าสู่ระบบการเงินผ่านกลไกตลาดทุนมากขึ้น ก็จะมีช่องทางและโอกาสในการระดมทุนระยะยาวในตลาดทุนเพิ่มขึ้นด้วย ทำให้การใช้ทรัพยากรหรือเงินออมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจและระบบเศรษฐกิจ โดยตรง

2. ประโยชน์ต่อการปรับโครงสร้างทางการเงินของธุรกิจ การระดมเงินทุนจากตลาดทุนโดยผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการระดมทุนของธุรกิจต่าง ๆ นอกเหนือจากการกู้เงินจากสถาบันการเงิน โดยทั่วไป ทำให้กิจการนั้นสามารถระดมเงินทุนระยะยาวเพื่อใช้ในการลงทุนและดำเนินธุรกิจได้ตามที่ต้องการ โดยไม่ต้องมีภาระจากดอกเบี้ยเงินกู้และสัดส่วนหนี้ที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับส่วนของเจ้าของ

3. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการ การที่บริษัทจดทะเบียนสามารถระดมทุนผ่านตลาดทุนโดยการออกหลักทรัพย์และเสนอขายต่อผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปนั้นถือเป็นโอกาสอันดีสำหรับผู้ลงทุนหรือผู้มีเงินออมที่จะ ได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการต่าง ๆ ที่เสนอขายหลักทรัพย์ดังกล่าว

4. ช่วยขยายฐานภาษีของรัฐบาล เนื่องจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นกิจการที่มีการบริหารจัดการที่มาตรฐานและโปร่งใสมีนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนในการวิเคราะห์การลงทุนและเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ของบริษัทในการวิเคราะห์การลงทุนและติดตามฐานะทางการเงินของธุรกิจแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องอีกด้วย โดยเป็นข้อมูลฐานภาษีที่ถูกต้องและ จะช่วยให้การจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัทเป็นไปอย่างสะดวก ถูกต้องและครบถ้วนอีกด้วย

5. ช่วยลดภาระหนี้ต่างประเทศ การนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เพื่อต้องการระดมทุนนั้น นับเป็นการระดมเงินทุนโดยผ่านตลาดทุนในประเทศเพื่อธุรกิจภายในประเทศ เงินทุนที่บริษัทจดทะเบียนต่างระดมมาได้นั้น จะถูกใช้ไปในกระบวนการดำเนินธุรกิจที่เกิดขึ้นในประเทศเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนในธุรกิจประเภทใหม่หรือขยายกิจการดั่งนั้นตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยตอบสนองความต้องการเงินทุนของธุรกิจภายในประเทศซึ่งนอกจากจะลดความต้องการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินภายในประเทศแล้ว ยังช่วยลดความต้องการกู้ยืมเงินตราจากต่างประเทศได้อีกด้วย

6. เป็นดัชนีชี้การพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นทั้งแหล่งระดมทุนและแหล่งลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นที่สนใจของธุรกิจที่ต้องการเงินทุน และผู้ที่มีเงินออมที่ต้องการจะลงทุน

สัญลักษณ์และชื่อตลาดหลักทรัพย์

การตั้งชื่อตลาดหลักทรัพย์ฯ และการกำหนดตราสัญลักษณ์ประจำองค์กรเกิดจากแนวคิดของวิทยากร จากการบอกเล่าของ ศุภกรีย์ แก้วเจริญ ซึ่งเป็นกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยคนแรก

แนวทางการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อความยั่งยืน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจไทยโดยเป็นกลไกและช่องทางระดมทุนของผู้ประกอบการธุรกิจให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน อีกทั้งเป็นช่องทางการออมและสร้างดอกผลจากการลงทุนของประชาชน ตลอดจนเป็นแหล่งความรู้เรื่องการเงินการลงทุนของผู้ลงทุน เยาวชน และประชาชนทั่วไป

นอกจากนี้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันตลาดทุนด้วยหลักบรรษัทภิบาลควบคู่กับการยกระดับตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ทันสมัย มีคุณภาพ โปร่งใส และสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์ต่างตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงมุ่งมั่นพัฒนาตลาดทุนไทยให้เกิดความยั่งยืน ด้วยการผลักดันนโยบายส่งเสริมการเติบโตเชิงปริมาณและคุณภาพไปพร้อมกับ

การสร้างสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ตลาดทุนระยะยาวสู่ปี 2563 "Towards Sustainable Growth" ให้มีความมั่นคง สร้างความมั่งคั่ง และเติบโตอย่างยั่งยืน รวมทั้งผลักดันผู้เกี่ยวข้องให้ร่วมมือกันขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

กรอบการพัฒนาความยั่งยืนของ SET

จากการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาความยั่งยืนของตลาดทุนในระยะยาวสู่ปี 2563 "Towards Sustainable Growth" ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พิจารณาถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพองค์กร ให้สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียและบริบทขององค์กรเป็นสำคัญ อีกทั้งมี การวิเคราะห์หลักการและมาตรฐานระดับสากล เช่น Dow Jones Sustainability Indices (DJSI), Global Reporting Initiative (GRI) รวมทั้งศึกษากลยุทธ์การพัฒนาความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำในต่างประเทศ จากกระบวนการศึกษาดังกล่าวทำให้ได้กรอบการพัฒนาความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ (SET Sustainable Stock Exchange framework) ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

1. การสร้างคุณค่าตลาดทุน
2. การบริหารองค์กรอย่างยั่งยืน
3. การพัฒนาและดูแลพนักงาน
4. การพัฒนาและดูแลสังคม
5. การจัดการสิ่งแวดล้อม

ในปี พ.ศ. 2558 คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาความยั่งยืนขององค์กร (SET Sustainable Stock Exchange Strategy) ภายใต้กรอบ 5 ด้าน โดยมีสาระสำคัญ คือ การสร้างความเข้มแข็งจากภายในสู่ภายนอกและการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการสื่อสารกับพนักงานเพื่อให้เกิดการรับรู้และร่วมมือกันขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายของกลยุทธ์

ผู้มีส่วนได้เสียของ SET

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ตระหนักว่าผู้มีส่วนได้เสียมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนขององค์กร จึงมุ่งมั่นพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เติบโตไปพร้อมกันอย่างยั่งยืน ดังนั้นตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงพัฒนาให้มีช่องทางการรับส่งข้อมูลสู่ผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลาย ทัวถึง และรวดเร็ว โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในการรับรู้ข้อมูลของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1. บริษัทจดทะเบียน
2. สถาบันตัวกลาง
3. ผู้ลงทุน
4. พนักงาน
5. ผู้กำกับตลาดทุน
6. คู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจ
7. ชุมชนและสังคม

ประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนของ SET

ในปี พ.ศ. 2558 ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนดขอบเขตการพัฒนาความยั่งยืนให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ โดยคำนึงถึงบริบทด้านความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ฯ (Sustainability Context) และความครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Inclusiveness) รวมถึงการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ (Materiality Analysis) เพื่อให้การพัฒนาความยั่งยืนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย

1. การพัฒนาผู้เกี่ยวข้องในตลาดทุนให้คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG Performance)
2. การกำกับดูแลกิจการอย่างยั่งยืน (Sustainable and Performance Driven Management)
3. การเป็นองค์กรที่คนทำงานปรารถนา (Employer of Choice)
4. การลงทุนเพื่อสังคม (Social Impact Investment)
5. การสร้างความรู้ทางการเงินและการลงทุน (Financial Literacy)
6. การดำเนินนโยบายด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (Green Policy)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ตลาดหลักทรัพย์มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลธุรกิจจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับนักลงทุนทุกสถาบัน องค์กรเอกชน รัฐบาล เพื่อใช้เป็นหน่วยงานกลางในการศึกษาหาข้อมูล ไม่ว่าจะด้านการศึกษา ด้านการลงทุน ด้านการพัฒนาประเทศ และดัชนีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดทำขึ้นเพื่อแสดงความเคลื่อนไหวของหลักทรัพย์ในแง่ของมุมมองต่าง ๆ ให้ตอบโจทย์กับความต้องการของนักลงทุนมากยิ่งขึ้น เช่นมีการจัดทำดัชนีที่ความเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ มีการจัดทำดัชนีที่สะท้อนให้เห็นถึงผลตอบแทนในด้านของเงินปันผล ดัชนีที่ใช้แหล่งที่มาของรายได้มาประกอบการพิจารณาหรือแม้แต่การจัดทำดัชนีที่ใช้องค์ประกอบของการคำนึงถึงสังคมและ

สิ่งแวดล้อมมาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ดัชนีต่าง ๆ จะช่วยให้นักลงทุนนำข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดโดยผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ SET 100 จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นกลุ่มประชากรตัวอย่างในงานวิจัยเล่มนี้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงิน

มันนี่ วีแควน (2561) กล่าวว่า งบการเงิน (Financial Statement) เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้นักลงทุนเข้าใจในรายละเอียดของบริษัทที่ตนกำลังให้ความสนใจหรือต้องการที่จะเลือกลงทุน โดยงบการเงินจะแสดงให้เห็นถึงมุมมองเห็นส่วนสำคัญของฐานะทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไรของบริษัท สภาพคล่องและการใช้จ่ายเงินสดของบริษัท ภาพรวมของกิจการในงบการเงินจะถูกแสดงออกมาเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantity Information) เท่านั้น ซึ่งนักลงทุนสามารถนำข้อมูลเชิงปริมาณไปใช้ในการวิเคราะห์ธุรกิจร่วมกับข้อมูลเชิงคุณภาพ (Quality Information) ในปัจจุบันงบการเงินของบริษัทจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ส่วน ดังนี้

1. งบแสดงฐานะการเงิน (Statement of Financial Position) เดิมถูกเรียกว่า “งบดุล” (Balance Sheet) จะแสดงข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงินของบริษัท ณ วันหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ สินทรัพย์ (Assets) หนี้สิน (Liabilities) และส่วนของผู้ถือหุ้น (Equities) ภายใต้สมการสินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของผู้ถือหุ้น นักลงทุนที่ต้องการทราบว่ากิจการมีฐานะทางการเงินเป็นอย่างไร มีสินทรัพย์ใดที่สำคัญกับการดำเนินธุรกิจ มีหนี้สินมากหรือน้อยให้นักลงทุนต้องระมัดระวังหรือมีการจัดการภายในส่วนของผู้ถือหุ้นอย่างไร เป็นต้น

2. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Comprehensive Income Statement) เดิมถูกเรียกว่า “งบกำไรขาดทุน” จะแสดงข้อมูลของผลประกอบการในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ประกอบไปด้วยรายละเอียดของรายได้ (Revenues) เช่น รายได้จากการดำเนินงาน รายได้อื่น เป็นต้น ค่าใช้จ่าย (Expenses) เช่น ต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร เป็นต้น โดยจะสรุปผลการดำเนินงานในบรรทัดสุดท้ายให้นักลงทุนเห็นว่าในแต่ละช่วงเวลานั้นบริษัทสามารถทำกำไรหรือขาดทุนเป็นจำนวนเท่าใดเมื่อเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้านี้ (Year-over-Year) หรือเทียบไตรมาสต่อไตรมาส (Quarter-over-Quarter)

3. งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flows) เป็นรายงานที่ระบุถึงการได้มาและใช้ไปของเงินสดภายในบริษัทในรอบระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งจะแสดงให้เห็นรายละเอียดของการหมุนเวียนของเงินสดผ่าน 3 กิจกรรมหลักคือ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Operating Activities) กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน (Investing Activities) กระแสเงินสดที่จากกิจกรรมการจัดหาเงิน

(Financing Activities) นักลงทุนจะใช้งบกระแสเงินสดประกอบการดูงบการเงินส่วนอื่นเพื่อตรวจสอบความสามารถในการบริหารเงินสดของกิจการ

4. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (Statement of Change in Equity) เป็นรายงานที่แสดงให้เห็นถึงการลงทุนเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

5. หมายเหตุประกอบงบการเงิน (Notes to Financial Statement) เป็นรายงานที่นักลงทุนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญน้อยที่สุด เพราะมีรายละเอียดเยอะที่สุด ซึ่งหมายเหตุประกอบงบการเงินจะเป็นรายงานที่บรรยายถึงหลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินของบริษัท นโยบายทางการเงินบัญชี วิธีการรับรู้รายการทางบัญชีรายละเอียดที่มาของตัวเลขในรายงานทางการเงินอื่น รวมถึงข้อมูลเพิ่มเติมซึ่งไม่ได้แสดงอยู่ในงบการเงินอื่น นักลงทุนที่มีความละเอียดรอบคอบจะให้ความสำคัญกับหมายเหตุประกอบงบการเงินมาก เพราะในหมายเหตุประกอบงบการเงินจะมีข้อมูลที่นักลงทุนคนอื่นอาจมองข้ามไปแฝงอยู่

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่างบการเงิน (Financial Statement) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ นักลงทุนสามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกิจการที่เลือกจะลงทุน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงซึ่งประโยชน์ของงบการเงิน คือ แสดงผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา โดยผู้ที่ใช้ประโยชน์จากงบการเงิน ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น นักลงทุนที่สนใจ องค์กรรัฐบาลที่เข้ามาตรวจสอบ ลูกจ้าง และลูกค้าที่ใช้พิจารณาความสามารถของคู่ค้า งบการเงินของแต่ละกิจการนั้น อาจมีการรายงานแตกต่างกันออกไปจะอยู่บนมาตรฐานบัญชีทั่วไป จะสามารถบ่งชี้ให้ทราบถึงโอกาสในการลงทุน โดยดูจากข้อมูลภายในงบการเงินนั้นๆ การศึกษางบการเงินจะทำให้ทราบถึงที่มาของรายได้ และการใช้ไปของรายจ่ายต่างๆ ของบริษัทนั้นว่ามีความสมเหตุสมผลหรือไม่นั้น ซึ่งจะทำให้ นักลงทุนประเมินความเสี่ยงในการลงทุนได้ ซึ่งผู้วิจัยก็นำข้อมูลบนงบการเงินดังกล่าวของกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET 100 มาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงิน

จันท์เพ็ญ บุญฉาย (2556) กล่าวว่า การวิเคราะห์งบการเงิน (Financial Statements Analysis) เป็นเครื่องมือพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์งบการเงิน เพื่อใช้ประโยชน์ในการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานภายในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา ใช้ในการวางแผนและการพยากรณ์ฐานะทางการเงินในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์ ทั้งนี้เพื่อความยั่งยืนของธุรกิจในอนาคต การวิเคราะห์งบการเงินเป็นกระบวนการที่ค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการว่ามีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร มีจุดดีหรือจุดเสียที่รายการใดบ้างและการหาแนวทางการแก้ไข เพราะการวิเคราะห์จะช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รัตนาวงศ์ศรีศมีเดือน (2550, น.7-10) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์งบการเงินว่า “การวิเคราะห์งบการเงิน หมายถึง การใช้เครื่องมือต่างๆ มาประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร โดยพิจารณาข้อมูลจากงบการเงิน เพื่อทราบถึงฐานะ และความมั่นคงของกิจการ เพื่อประกอบการตัดสินใจแล้วจัดทำผลการวิเคราะห์ขึ้นใหม่ เรียกว่ารายงานการวิเคราะห์งบการเงิน”

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, น.320) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์งบการเงินว่า “การวิเคราะห์งบการเงิน หมายถึง การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการ โดยจะเป็นการแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะ และการดำเนินงานของกิจการ กระบวนการวิเคราะห์งบการเงินประกอบด้วย การพิจารณารายการแต่ละรายการ และนำมาเปรียบเทียบความสำคัญของรายการต่าง ๆ ทางการเงิน การวิเคราะห์จะแสดงถึงจุดแข็ง และจุดอ่อนของกิจการ ซึ่งจะช่วยในการวางแผน ควบคุมและตัดสินใจตลอดจนช่วยพยากรณ์สถานการณ์ในอนาคต”

เฉลิมขวัญ ทรัพย์บุญยงค์ (2554, น.74) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์งบการเงินว่า “การวิเคราะห์งบการเงินเป็นกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งจากงบการเงินของธุรกิจนั้น พร้อมทั้งนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานต่อไปในอนาคต”

กลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์งบการเงิน

1. ผู้ลงทุน หมายถึง ผู้เป็นเจ้าของเงินทุนรวมทั้งที่ปรึกษาการลงทุน ผู้ลงทุนต้องการวิเคราะห์งบเพื่อให้ทราบเกี่ยวกับความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการลงทุน ดังนั้นผู้ลงทุนจึงต้องการข้อมูลที่จะช่วยให้สามารถประเมินได้ว่าควรซื้อ ขาย หรือถือเงินลงทุนนั้นต่อไป รวมทั้งประเมินความสามารถของกิจการในการจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ลงทุน ผู้ลงทุนสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของกิจการ (owner or stockholder) ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของกิจการจะได้รับผลตอบแทนคือเงินปันผล และสิทธิพิเศษของผู้ถือหุ้น ในการวิเคราะห์งบการเงินจึงมุ่งเน้นปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนระยะยาวของกิจการ

1.2 ผู้ลงทุนเพื่อการเก็งกำไร (Speculator) เป็นการลงทุนที่ต้องการผลตอบแทนจากการซื้อขายเงินลงทุน เงินปันผลจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์จะเน้นที่หลักทรัพย์ลงทุนและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์เช่นความสามารถในการทำกำไรอัตราเงินปันผลต่อหุ้นมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น เป็นต้น

2. ลูกจ้าง หมายถึง พนักงานของกิจการ ลูกจ้างต้องการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อให้ทราบความมั่นคงและความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ดังนั้นลูกจ้างจึงต้องการข้อมูลที่จะช่วยประเมินความสามารถของกิจการในการจ่ายค่าตอบแทน บำเหน็จ บำนาญและโอกาสในการจ้างงาน

3. ผู้บริหาร มีหน้าที่และต้องรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ จึงต้องการการวิเคราะห์อย่างละเอียด เพื่อพิจารณาถึงปัญหาและโอกาสของกิจการสำหรับ การกำหนดแผนดำเนินการต่อไป

4. ผู้ให้กู้ หมายถึง บุคคลภายนอกที่ให้กิจการกู้เงินมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ เจ้าหนี้จะ วิเคราะห์งบการเงินของลูกหนี้เพื่อพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำ กำไรและลักษณะการได้มาและการใช้ไปของเงินทุน เพื่อช่วยประเมินความสามารถในการจ่ายคืนเงิน ต้นและดอกเบี้ย

5. ผู้ขายสินค้าและเจ้าหนี้อื่น หมายถึง ธุรกิจที่กิจการติดต่อซื้อสินค้าหรือสินทรัพย์จากผู้ขาย สินค้าและเจ้าหนี้อื่น กลุ่มคนเหล่านี้ต้องการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อให้ทราบความสามารถในการทำ กำไรและสภาพคล่องของกิจการ ดังนั้นจึงต้องการข้อมูลที่จะช่วยประเมินความสามารถของกิจการใน การจ่ายชำระหนี้

6. ลูกค้า หมายถึง ผู้ที่กิจการขายสินค้าให้ ลูกค้าต้องการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อให้ทราบ ความมั่นคงของกิจการ ดังนั้นลูกค้าจึงต้องการข้อมูลที่จะช่วยประเมินความสามารถในการดำเนินงาน ต่อเนื่องของกิจการ

7. รัฐบาลและหน่วยงานราชการ วิเคราะห์งบการเงินเพื่อได้ข้อมูลที่จะนำมาประกอบการ พิจารณาจัดสรรงบประมาณ การกำกับดูแล การกำหนดนโยบายต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบ ธุรกิจ ผู้บริโภคและประเทศโดยส่วนรวม ตลอดจนเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีให้ถูกต้องตรงกับ ความเป็นจริง จึงมุ่งเน้นเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างงวดปัจจุบันและงวดก่อน ตรวจสอบความสัมพันธ์ ของรายการต่างๆ ว่ามีความถูกต้องและมีความเป็นไปได้ เป็นความจริงและมีเอกสารครบถ้วน เช่น กรมสรรพากร และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นต้น

8. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่เรียนวิชาวิเคราะห์งบการเงิน นักศึกษาต้องการวิเคราะห์งบ การเงินเพื่อฝึกปฏิบัติก่อนสำเร็จการศึกษา ดังนั้นนักศึกษาจึงต้องการข้อมูลทุกด้านที่จะฝึกวิเคราะห์ งบการเงินเพื่อให้มีประสบการณ์ก่อนออกไปทำงาน

9. นักวิชาการ วิเคราะห์งบการเงินของกิจการ เพื่อนำมาศึกษาและให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนจัดทำข้อมูลที่สำคัญๆ เพื่อการศึกษาและงานวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่วงการศึกษ และ วงการธุรกิจ

10. สาธารณชน หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่สนใจ สาธารณชนต้องการวิเคราะห์งบการเงิน เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของกิจการ ดังนั้นสาธารณชนจึงต้องการข้อมูลที่จะช่วย ประเมินผลกระทบในการดำเนินงานที่มีต่อสังคม เช่น การจ้างงานและการรับซื้อสินค้าจากผู้ผลิตใน ท้องถิ่น

11. คู่แข่ง หมายถึง ธุรกิจที่ดำเนินงานในลักษณะเดียวกับกิจการและมีขนาดของธุรกิจไม่แตกต่างกันมากนัก คู่แข่งต้องการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อให้ทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของกิจการ ดังนั้นคู่แข่งจึงต้องการข้อมูลทุกด้านที่จะช่วยในการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน ผู้วิเคราะห์งบการเงินแต่ละคนจะมีความเกี่ยวข้องกับกิจการไปคนละลักษณะ ดังนั้นจึงมีวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์งบการเงินและมีความต้องการข้อมูลที่แตกต่างกัน

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2563) กำหนดวัตถุประสงค์หลักของการวิเคราะห์งบการเงิน มีดังนี้

1. เพื่อดูผลดำเนินงานที่ผ่านมาแล้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบกับกิจการเองและกิจการอื่นที่เป็นคู่แข่งกัน
3. เพื่อวิเคราะห์หาแนวโน้มว่ากิจการจะดีขึ้นและแย่ลง
4. เพื่อวางแผนการดำเนินงานในอนาคต
5. เพื่อปรับปรุงแก้ไขผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์การเงิน (Financial Analysis) มีเทคนิคในการวิเคราะห์ 4 แบบ คือ

เทคนิคที่ 1 การวิเคราะห์แบบแนวนอน (Horizontal Analysis) หรือบางครั้งก็เรียก Comparative analysis เป็นการวิเคราะห์แบบเปรียบเทียบปีต่อปี เดือนต่อเดือนนั่นเอง ประโยชน์ของการวิเคราะห์แบบแนวนอน คือ

- เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของรายการต่าง ๆ ในงบโดยเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้านี้
- เพื่อวิเคราะห์รายการต่าง ๆ ในงบว่ามีรายการใดเพิ่มขึ้นหรือลดลงในจำนวนเงินและเปอร์เซ็นต์ เท่าใด

เทคนิคที่ 2 การวิเคราะห์แบบแนวตั้งหรือแนวตั้ง (Vertical analysis) มีอีกชื่อว่า Common size Analysis จะวิเคราะห์แบบแนวนอน โดยใช้งบปีใดก็ได้ปีนั้น แล้วค่อยนำมาเปรียบเทียบปีต่อปี ประโยชน์ของการวิเคราะห์แนวตั้ง คือ

- ใช้ในการเปรียบเทียบสัดส่วนต่อยอดขายหรือสัดส่วนต่อสินทรัพย์ของแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุนหรืองบดุลการวิเคราะห์นี้ทำให้เราทราบว่ารายการใดมีสัดส่วนมากหรือน้อย แค่นั้น เช่น ค่าใช้จ่ายเงินเดือนเป็นสัดส่วนร้อยละ 20 ของยอดขายเมื่อเรานำไปเทียบกับคู่แข่งที่จ่ายเงินเดือนเป็นร้อยละ 10 ของยอดขายทำให้เราทราบว่าเรามีค่าใช้จ่ายรายการนี้สูงกว่าคู่แข่งมาก
- เพื่อลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายได้ทันเวลาที่

เทคนิคที่ 3 การวิเคราะห์แบบแนวโน้ม (Trend analysis) เป็นการวิเคราะห์คล้ายแบบแนวนอนแต่ไม่ได้เปรียบเทียบปีต่อปี จะเป็นปีแรกที่วิเคราะห์เป็นปีฐาน เช่น เราจะวิเคราะห์ 5 ปี โดยเริ่มจาก ปี 2550-2555 เราก็จะใช้ตัวเลขของปี 2550 เป็นปีฐานคือเป็นปีที่น่ามาลบและนำมาหารกับปีถัดไปนั่นเอง เพื่อดูแนวโน้มว่าตั้งแต่ปี 2550 รายการใดมีแนวโน้มดีขึ้นหรือแย่ลง มักนิยมทำเป็น

รูปแบบเปอร์เซ็นต์มากกว่าตัวเลข แต่นักวิเคราะห์การเงินบางคนก็ทำทั้งสองรูปแบบคือตัวเงินและเปอร์เซ็นต์ ประโยชน์ของการวิเคราะห์แบบแนวโน้ม คือ

- ใช้ดูแนวโน้มของกิจการว่ายอดขายดีขึ้นหรือแย่ลงจากปีฐานและดูรายการอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น กำไรหรือสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือไม่

เทคนิคที่ 4 การวิเคราะห์แบบอัตราส่วนทางการเงิน (Financial ratio analysis) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายการในงบการเงินเดียวกันและนำไปเปรียบเทียบกับปีอื่น ๆ ด้วย รวมทั้งยังสามารถนำไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินของคู่แข่งหรือบริษัทใหญ่ ๆ ที่เราต้องการจะเปรียบเทียบก็ได้ การวิเคราะห์ในแบบอัตราส่วนนี้นักวิเคราะห์การเงิน เจ้าหน้าที่สินเชื่อ และนักลงทุนนิยมจัดทำเพื่อใช้ดูสถานะความแข็งแกร่งของกิจการนั้น และดูฐานะของกิจการว่ามั่นคงมากน้อยแค่ไหน การวิเคราะห์แบบอัตราส่วนนี้จะทำให้ผู้บริหารและนักวิเคราะห์ ทราบถึงสภาพที่แท้จริงของกิจการได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นโดยมีการวัดอัตราส่วนทางการเงินเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- ด้านการวัดสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity ratio)
- ด้านการวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability ratio)
- ด้านการวัดประสิทธิภาพในการจัดการสินทรัพย์ (Asset management ratio)
- ด้านการวัดความสามารถในการชำระหนี้ (Debt management ratio)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การวิเคราะห์งบการเงิน (Financial Statements Analysis) การวิเคราะห์งบการเงินเป็นกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการใดกิจการหนึ่งจากงบการเงินของกิจการนั้น พร้อมทั้งนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาประกอบการตัดสินใจ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเปรียบเทียบ ผลการดำเนินงานภายในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา ว่ามีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร มีจุดดีหรือจุดเสียที่รายการใดบ้างและการหาแนวทางการแก้ไข เพราะการวิเคราะห์จะช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้อาศัยแนวคิดนี้มาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่จะทำการศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ สามารถทำให้มองเห็นถึงปัญหาและหาข้อสรุปแท้จริง ตามสมมติฐานที่ได้วางไว้ อันได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น และ ตัวแปรตาม ได้แก่ การจ่ายเงินปันผล ประกอบด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผลและอัตราเงินปันผลตอบแทน และราคาหลักทรัพย์ ซึ่งตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเหล่านี้จะสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายปันผลและราคาหลักทรัพย์ที่จะกล่าวถึงในแนวคิดต่อไป

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

(สาริยา ฅมถวิล, 2562) กล่าวว่า อัตราส่วนทางการเงิน ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์งบการเงิน ทำให้ผู้วิเคราะห์สามารถเห็นภาพรวมของบริษัทและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากในงบการเงินนั้น ประกอบด้วยข้อมูลมากมาย อัตราส่วนทางการเงินจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินรู้ถึงสถานการณ์ของบริษัทและสามารถที่จะระบุปัญหาของกิจการได้ โดยการที่นำผลการวิเคราะห์นั้นไปใช้เปรียบเทียบกับกิจการอื่น หรือเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในอดีต ช่วยให้การตัดสินใจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกักิจการเป็นไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในงบการเงินเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างรายการหนึ่งกับรายการหนึ่ง การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินจำเป็นต้องทำการเปรียบเทียบกับข้อมูลในอดีต หรือเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานหรืออัตราส่วนถัวเฉลี่ยของอุตสาหกรรม เพื่อให้ทราบถึงสถานะการเงิน จุดแข็งจุดอ่อนของบริษัท และแนวโน้มในอนาคตของบริษัททำให้ผู้บริหารสามารถกำหนดแผนการบริหารการเงินให้เกิดประสิทธิภาพได้ ซึ่งการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินนั้น แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ (การวิเคราะห์งบการเงิน, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ดร.กฤษฏา เสกตระกูล, 2556)

1. อัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ซึ่งหาได้จากการเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มบริษัทที่ทำธุรกิจเดียวกันเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการเปรียบเทียบ แต่วิธีนี้ค่อนข้างยุ่งยากและต้องใช้เวลาในการเก็บข้อมูล
2. อัตราส่วนการเงินในอดีตของกิจการ เป็นการเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินของกิจการเองในช่วงการดำเนินงานที่ผ่านมา ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นภาพของกิจการได้ดีที่สุด
3. อัตราส่วนทางการเงินของกิจการคู่แข่ง การเปรียบเทียบจะทำให้ทราบถึงจุดอ่อนและจุดแข็งของกิจการเมื่อเทียบกับคู่แข่ง ทำให้สามารถกำหนดกลยุทธ์ในการแข่งขันได้ แต่มีข้อจำกัด คือ ข้อมูลงบการเงินที่จะนำมาวิเคราะห์เทียบกัน ควรจะมีระบบบัญชี วิธีการบันทึกบัญชี และรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกันด้วย

ข้อจำกัดในการวิเคราะห์อัตราส่วน

1. การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินควรใช้ในการเปรียบเทียบกิจการที่ดำเนินงานเพียงประเภทเดียว บริษัทที่มีขนาดใหญ่มากและมีโครงสร้างธุรกิจหลายประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน อยู่ในกิจการเดียวกัน บางครั้งก็เป็นเรื่องยากที่จะทราบว่าบริษัทนั้นอยู่ในอุตสาหกรรมใด การนำเอาตัวเลขโดยรวมของทั้งบริษัทมาคำนวณอัตราส่วนอาจจะไม่มีความหมาย เพราะเกิดจากองค์ประกอบของธุรกิจหลายด้านประกอบกัน ดังนั้นการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินจึงมักจะเป็นประโยชน์ใน

การวิเคราะห์บริษัทที่มีขนาดเล็ก และขอบเขตธุรกิจจำกัดอยู่เฉพาะด้านมากกว่าบริษัทขนาดใหญ่และบริษัทข้ามชาติ

2. การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกิจการกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม การที่อัตราส่วนออกมาดีกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมอาจจะไม่ได้หมายความว่า กิจการนั้นดีกว่ากิจการอื่น ๆ ค่าเฉลี่ยของกิจการอุตสาหกรรม อาจไม่ได้สะท้อนผลการดำเนินงานที่ดีเสมอไป อัตราส่วนค่าเฉลี่ยมาตรฐานของอุตสาหกรรมเป็นเพียงค่าเฉลี่ยเท่านั้น การที่อัตราส่วนของกิจการดีกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ก็ไม่ได้หมายถึงกิจการมีประสิทธิภาพในการบริหารงานดีเช่นกัน โดยปกติแล้ว ค่าเฉลี่ยมาตรฐานของอุตสาหกรรมจะเป็นแนวทางประเมินสถานะทางการเงินโดยเฉลี่ยของบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมนั้น ๆ แต่ไม่ได้หมายความว่า อัตราส่วนค่าเฉลี่ยมาตรฐานของอุตสาหกรรมจะเป็นอัตราส่วนที่บริษัทต้องยึดถือเป็นเกณฑ์ในการประเมินสถานะทางการเงินเสมอไป

3. ปัจจัยเรื่องฤดูกาล ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ อาจส่งผลให้อัตราส่วนเบี่ยงเบนไป เช่น เครื่องกันหนาว จะเป็นที่ต้องการในตลาดในช่วงฤดูหนาว ผู้วิเคราะห์ต้องทำการหาค่าเฉลี่ยตามวงจรของฤดูกาล เพื่อใช้วิเคราะห์ในส่วนจากรายได้

4. การตกแต่งบัญชี ส่วนฝ่ายบริหารเพื่อให้งบการเงินดูดีกว่าที่ควรจะเป็น จะทำให้ผลการวิเคราะห์ต่างไปจากความเป็นจริงและไม่ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ เช่น กรณีของEnron

5. การใช้มาตรฐานและวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกัน อาจจะทำให้เปรียบเทียบกันด้วย อัตราส่วนโดยตรง เช่น การบันทึกสินค้าคงคลัง หรือวิธีการตัดค่าเสื่อมราคา หรือการใช้วิธีเช่าซื้อในจำนวนสูงจะทำให้มูลค่าของสินทรัพย์ของกิจการต่ำกว่าความเป็นจริง เทียบกับกิจการที่ใช้สินทรัพย์แบบเดียวกันแต่ไม่ได้เช่าซื้อและใช้การจัดซื้อโดยตรง

6. เป็นไปได้ยากที่จะมีกิจการใดมีอัตราส่วนทางการเงินดีทั้งหมด หรือ ไม่ดีทั้งหมด ส่วนใหญ่มักจะมีอัตราส่วนทางการเงินที่ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง ผสมกันไป จึงยากที่จะบอกได้ว่าโดยภาพรวมแล้ว กิจการดีหรือไม่ดี ยกเว้นจะกำหนดน้ำหนักความสำคัญของสัดส่วนทางการเงินใดมากกว่าอัตราส่วนอื่น ๆ

7. ในบางสถานการณ์การที่จะระบุบทสรุปว่า อัตราส่วนลักษณะใดที่ถือว่าดีและลักษณะใดที่ถือว่าไม่ดีก็ไม่อาจจะกระทำได้แบบชัดเจน เช่น สภาพคล่องที่สูงมากอาจจะมองว่าดีในด้านสภาพคล่องแต่ถ้ามากเกินไปก็แสดงถึงการมีสินทรัพย์ที่ไม่ทำรายได้สูงด้วย หรือการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรที่สูงอาจจะสะท้อนว่าการใช้สินทรัพย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หรืออาจจะมองว่ากิจการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมากเกินไปก็ได้

8. อัตราเงินเฟ้อมีส่วนในการบิดเบือนตัวเลขหรือมูลค่าของรายการในงบการเงิน ทำให้มูลค่าตามงบการเงินไม่สะท้อนมูลค่าที่แท้จริง (True Values) ของกิจการ โดยอัตราเงินเฟ้อกระทบต่อค่า

เสื่อมราคา ต้นทุนสินค้าคงคลัง กำไรของกิจการด้วย ในการพิจารณาผลการดำเนินงานของกิจการใด ๆ ในช่วงเวลาที่ยาวต่อเนื่องอาจจะต้องนำเอาอัตราเงินเฟ้อมาร่วมพิจารณาด้วย อัตราส่วนทางการเงินสามารถแบ่งกลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการใช้งานได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. อัตราส่วนทางการเงินเพื่อวัดสภาพคล่องหรือความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น

ผู้ให้เงินกู้ยืมระยะสั้นและเจ้าหนี้ต้องประเมินความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นของกิจการ ความสามารถในการชำระหนี้สินขึ้นอยู่กับเงินสดที่มีอยู่ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน และเงินสดที่กิจการสามารถก่อให้เกิดขึ้นได้ในรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกิจการ กิจการใดก็ตามที่มีรอบระยะเวลาการดำเนินงานที่สั้นกว่าแสดงว่า กิจการมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานและบริหารเงินสดได้ดี ซึ่งอัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) เป็น อัตราส่วนที่บ่งบอกถึงสภาพคล่องทางการเงินของกิจการ หรือบอกถึงความสามารถในการชำระหนี้สินของกิจการ หากกิจการมีอัตราส่วนสภาพคล่องที่ไม่ดีจะมีผลทำให้กิจการไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ ทำให้กิจการเสียความน่าเชื่อถือหรือเสียเครดิตทางการเงินไปนั่นเอง อัตราส่วนสภาพคล่องจะประกอบไปด้วย

1.1 อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการนำสินทรัพย์หมุนเวียนไปชำระหนี้ระยะสั้น อัตราส่วนนี้เป็นเครื่องวัดฐานะทางการเงินระยะสั้นของกิจการสินทรัพย์หมุนเวียน คือ เงินสด หรือ สินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายหรือภายในหนึ่งปี และ หนี้สินระยะสั้น คือ ภาระค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายคืนภายในหนึ่งปี มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนเงินหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสภาพคล่องโดยทั่วไปของกิจการว่า กิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน อัตราส่วนเงินหมุนเวียนยิ่งมากกว่า 1 เท่าใด เจ้าหนี้ยิ่งได้รับความปลอดภัยมากขึ้นเท่านั้น ถ้าอัตราส่วนเงินหมุนเวียนสูง แสดงว่า กิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากเมื่อเทียบกับหนี้สินหมุนเวียนกล่าวคือ กิจการมีสภาพคล่องดี โดยทั่วไปนักวิเคราะห์ทางการเงินเชื่อว่า กิจการที่มีสภาพคล่องดีควรมีอัตราส่วนเงินหมุนเวียนไม่น้อยกว่า 2 เท่า

1.2 อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่องของกิจการอีกประเภทหนึ่งแสดงความสามารถที่กิจการจะนำสินทรัพย์หมุนเวียนที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว มาจ่ายชำระหนี้สินระยะสั้นได้ทันเวลาหรือไม่ เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่คำนวณจากสินทรัพย์หมุนเวียนที่ตัดสินค้าคงเหลือออกไป(เพราะสินค้าคงเหลือบางประเภทไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้

ภายในหนึ่งปี) กับหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งจะบอกถึงความสามารถของกิจการในการชำระหนี้สินระยะสั้น มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสภาพคล่องที่แท้จริงของกิจการว่ากิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องสูง (สินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว ซึ่งได้แก่สินทรัพย์หมุนเวียนหักด้วยสินค้าคงเหลือและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ) เป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน ถ้าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วสูง แสดงว่ากิจการมีสินทรัพย์คล่องตัวเมื่อเทียบกับหนี้สินหมุนเวียนแล้วมีจำนวนมาก หรือสภาพคล่องที่แท้จริงของกิจการดี

1.3 อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover Ratio) เป็นอัตราส่วนที่วัดประสิทธิภาพในการบริหารสินเชื่อ (Credit Management) ของกิจการ โดยการใช้ยอดขาย ก็เพราะการบันทึกยอดลูกหนี้การค้าเป็นการบันทึกด้วยมูลค่าการขายสินค้า และใช้ลูกหนี้การค้าเฉลี่ย ก็เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงผลกระทบที่เกิดจากฤดูกาล กล่าวคือแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างยอดขายเฉลี่ยกับลูกหนี้เฉลี่ย มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้} = \frac{\text{รายได้จากการขายเชื่อ}}{\text{ลูกหนี้ถัวเฉลี่ย}}$$

เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการเปลี่ยนลูกหนี้ไปเป็นเงินสดของกิจการว่าดีมากน้อยเพียงใด อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้จะบอกถึง ความสามารถของกิจการในการนำลูกหนี้ไปทำให้เกิดรายได้จากการขายกลับเข้ามาให้กิจการได้ปีละกี่ครั้ง ดังนั้นถ้าอัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้สูง แสดงว่า กิจการสามารถนำลูกหนี้ไปทำให้เกิดรายได้เข้ามาปีหนึ่งมากครั้ง ย่อมแสดงถึงความสามารถในการเปลี่ยนลูกหนี้ไปเป็นเงินสดที่ดีหรือสภาพคล่องของลูกหนี้ที่ดีนั่นเอง

1.4 ระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (Average Collection Period) เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงระยะเวลาในการเรียกเก็บเงินว่ามีระยะเวลายาวนานเท่าไร ซึ่งจะทำให้เห็นถึงความสามารถในการเรียกเก็บเงินว่ามีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการเรียกเก็บหนี้ ผู้

วิเคราะห์สามารถนำมาเปรียบเทียบกับเงื่อนไขการชำระเงินของธุรกิจ ผลลัพธ์จากการคำนวณอัตราส่วนนี้ถ้ายิ่งต่ำยิ่งดีแสดงให้เห็นถึงระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้ว่าสั้นหรือยาว เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพของลูกหนี้ประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้ และนโยบายในการให้สินเชื่อทางธุรกิจ หากกิจการมีการเก็บเงินเร็วจากลูกหนี้ ทำให้มีเงินสดไว้ใช้ชำระหนี้ได้เร็ว นอกจากนี้จะวิเคราะห์ระยะเวลาการเก็บหนี้แล้ว ยังสามารถวิเคราะห์อายุลูกหนี้ได้ด้วยจากบัญชีรายตัวลูกหนี้ มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{ระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (วัน)} = \frac{365}{\text{อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้}}$$

ผลลัพธ์จากการคำนวณอัตราส่วนนี้ยิ่งต่ำยิ่งดี แสดงให้เห็นถึงระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้ว่าสั้นหรือยาว เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพของลูกหนี้ ประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้ และนโยบายในการให้สินเชื่อทางธุรกิจ หากกิจการมีระยะเวลาเก็บลูกหนี้เร็วก็อาจลดเซย์อัตราส่วนหมุนเวียนที่ต่ำได้ โดยที่การเก็บเงินเร็วจากลูกหนี้ ทำให้มีเงินสดไว้ใช้ชำระหนี้ได้เร็ว สำหรับฝ่ายบริหารนอกจากจะวิเคราะห์ระยะเวลาการเก็บหนี้แล้ว ยังสามารถวิเคราะห์อายุลูกหนี้ได้ด้วยจากบัญชีรายตัวลูกหนี้

1.5 อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) คือ จำนวนครั้งของกิจการที่สามารถขายสินค้าคงเหลือออกไปได้ หากมีค่าที่สูงมากนั้น ซึ่งหมายความว่า กิจการนั้นมีความสามารถในการขายสินค้าได้เร็ว แต่ถ้าหากอัตราที่สูงเนื่องจากสินค้าคงเหลือนั้นเหลือน้อยเกินไปทำให้สินค้าขาดตลาดหรือไม่พอขายและเกิดการสูญเสียลูกค้าไป ดังนั้นกิจการจึงต้องบริหารสินค้าคงเหลือให้มีประสิทธิภาพไม่ให้มากหรือน้อยเกินไป มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ} = \frac{\text{ต้นทุนขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือเฉลี่ย หรือ (สินค้าต้นงวด + \frac{\text{สินค้าปลายงวด}}{2}})}$$

ผลลัพธ์จากการคำนวณอัตราส่วนนี้หากระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) ยิ่งขายได้เร็ว (ระยะเวลาสั้น) ยิ่งดี สามารถนำมาคำนวณเพื่อหาระยะเวลาในการขายสินค้าแต่ละรอบโดยหารด้วย 365 วัน

1.6 ระยะเวลาในการขายสินค้าคงเหลือ (Average Inventory Period) ผลลัพธ์การคำนวณอัตราส่วนนี้หากอัตราส่วนสูงก็แสดงว่ามีสินค้าคงเหลือน้อย ประสิทธิภาพด้านการขายสินค้าอยู่ในเกณฑ์ดีสินค้านั้นอยู่ในความต้องการของตลาดและอาจแสดงให้เห็นว่าสินค้าอาจไม่เพียงพอต่อ

ความต้องการ หากอัตราส่วนต่ำก็แสดงว่าสินค้าคงเหลือมีอยู่มาก ยังต้องปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการตลาด หรือสินค้าไม่อยู่ในความต้องการของตลาด และอาจชี้ให้เห็นว่ามีสินค้ามากเกินไปควรจะไปลงทุนด้านอื่น มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{ระยะเวลาในการจำหน่ายสินค้า (วัน)} = \frac{365}{\text{อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ}}$$

2 อัตราส่วนทางการเงินเพื่อวัดความสามารถในการชำระค่าใช้จ่ายทางการเงิน

2.1 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Total Asset Ratio หรือ DER) หมายถึง การเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างหนี้สินรวมเป็นกึ่งเท่าของสินทรัพย์รวม ของกิจการมีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

ผลลัพธ์หากอัตราส่วนมีค่าที่ต่ำแสดงว่า มีหนี้สินในการชำระน้อยและทำให้กิจการมีโอกาสกู้ยืมครั้งต่อไปได้มาก เนื่องจากกิจการนั้นมีหนี้สินรวมเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวมแล้วต่ำซึ่งเกิดผลดีต่อกิจการ แต่หากถ้ามีค่าสูงแสดงว่ามีหนี้สินมากในการชำระคืนและมีโอกาสจะกู้ยืมครั้งต่อไปได้น้อย เนื่องจากมีหนี้สินรวมเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวมแล้วมีค่าสูง

2.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น (Debt to Owner Equity Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบของกิจการระหว่างหนี้สินรวมเป็นกึ่งเท่าของส่วนผู้ถือหุ้นมีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

ผลลัพธ์หากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้นต่ำจะเกิดผลดี เนื่องจากกิจการมีหนี้สินรวมเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นแล้วต่ำตรงกันข้ามถ้าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้นสูงจะเกิดผลเสียเนื่องจาก กิจการมีหนี้สินรวมเมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นแล้วสูง

2.3 อัตราส่วนหนี้สินระยะสั้นต่อหนี้สินรวม (Short-term Debt to Total Debt Ratio) เป็นการเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างหนี้สินระยะสั้นเป็นกึ่งเท่าของหนี้สินรวมมีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินระยะสั้นต่อหนี้สินรวม} = \frac{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}{\text{หนี้สินรวม}}$$

ผลลัพธ์หาก อัตราส่วนมีค่าต่ำจะเกิดผลดี เนื่องจากมีหนี้สินระยะสั้นเมื่อเปรียบเทียบกับหนี้สินรวมแล้วต่ำ ตรงกันข้ามถ้าอัตราส่วนมีค่าสูงจะเกิดผลเสีย เนื่องจากกิจการมีหนี้สินระยะสั้นเมื่อเปรียบเทียบกับหนี้สินรวมแล้วสูง

2.4 อัตราส่วนความสามารถจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบว่ากิจการมีกำไรจากการดำเนินงานเป็นกึ่งเท่าของดอกเบี้ยจ่ายมีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนความสามารถจ่ายดอกเบี้ย} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

ผลลัพธ์ถ้าอัตราส่วนความสามารถจ่ายดอกเบี้ยสูงแสดงว่ากิจการมีกำไรจากการดำเนินงานในปีนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับดอกเบี้ยจ่ายแล้วมาก กิจการย่อมมีความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ยดีด้วย

3 อัตราส่วนทางการเงินเพื่อดูความสามารถในการทำกำไร

3.1 อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรขั้นต้นของกิจการว่าเป็นกึ่งเปอร์เซ็นต์ของรายได้จากการขายมีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนกำไรขั้นต้น} = \frac{\text{กำไรขั้นต้น} * 100}{\text{รายได้จากการขาย}}$$

ผลลัพธ์หากอัตราส่วนกำไรขั้นต้นสูงจะเกิดผลดี เนื่องจากแสดงถึงความสามารถในการทำกำไรขั้นต้นของกิจการว่ามีกำไรขั้นต้นจำนวนมาก ถ้าอัตรากำไรขั้นต้นสูงย่อมแสดงถึงนโยบายการตั้งราคาที่ดีหรือนโยบายการจัดซื้อหรือนโยบายการผลิตที่ดีนั่นเอง

3.2 อัตราส่วนกำไรดำเนินงาน (Operating Profit Margin Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงานของกิจการว่าเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของรายได้จากการขาย มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนกำไรดำเนินงาน} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} * 100}{\text{รายได้จากการขาย}}$$

หากอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานสูงจะเกิดผลดี เนื่องจากแสดงถึงความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงานของกิจการว่ามีกำไรจากการดำเนินงานเป็นจำนวนมาก ถ้าอัตรากำไรดำเนินงานสูงย่อมแสดงถึงนโยบายการตั้งราคาที่ดีหรือนโยบายการจัดซื้อและนโยบายการผลิตที่ดี

3.3 อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Margin Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรสุทธิของกิจการว่าเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของรายได้จากการขาย มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราส่วนกำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} * 100}{\text{รายได้จากการขาย}}$$

หากอัตราส่วนกำไรสุทธิสูงจะเกิดผลดี เนื่องจากแสดงถึงความสามารถในการทำกำไรสุทธิของกิจการว่ามีกำไรสุทธิเป็นจำนวนมาก ถ้าอัตรากำไรสุทธิสูงย่อมแสดงถึงการตั้งราคาสินค้าที่ดี

3.4 อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ (Return On Assets หรือ ROA)เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถของกิจการที่จะนำสินทรัพย์ที่มีไปใช้ประโยชน์ในดำเนินการของกิจการ ซึ่งเป็นอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกำไรสุทธิเทียบกับสินทรัพย์รวม มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} * 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

หากอัตราส่วนนี้สูงแสดงให้เห็นว่า กิจการใช้สินทรัพย์แล้วก่อให้เกิดกำไรสูง

3.5 อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity หรือ ROE) ซึ่งใช้วัดความสามารถในการสร้างผลตอบแทนจากเงินทุนที่ผู้ถือหุ้นนำมาลงทุน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรของกิจการมีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} * 100}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

ถ้าอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นที่สูง หมายความว่า กิจการสามารถใช้เงินลงทุนจากผู้ถือหุ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดกำไร

4 อัตราส่วนทางการเงินเพื่อวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Operating Efficiency Ratio)

4.1 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่เปรียบเทียบระหว่างยอดขายกับสินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของบริษัทในการนำสินทรัพย์รวมไปใช้ประโยชน์ได้ดีหรือไม่ มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (รอบ)} = \frac{\text{ขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม(เฉลี่ย)}}$$

ผลลัพธ์จากการคำนวณค่าที่ได้ ควรมีค่าสูง เพราะแสดงถึงมีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ที่กิจการมีอยู่ได้ดี ใช้สินทรัพย์ได้อย่างคุ้มค่า หากมีค่าต่ำ แสดงว่ากิจการนั้นอาจใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่อย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ

4.2 อัตราหมุนเวียนสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover Ratio) แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของกิจการว่าดีมากหรือน้อยเพียงไร อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรจะบอถึงความสามารถของ กิจการในการนำสินทรัพย์ถาวรที่มีไปทำให้เกิดรายได้จากการขายหรือก่อให้เกิดประโยชน์กลับเข้ามา ให้กิจการได้ปีละกี่ครั้งมีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร} = \frac{\text{รายได้จากการขาย}}{\text{สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนถาวรเฉลี่ย}}$$

ถ้าอัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรสูงแสดงว่ากิจการสามารถ นำสินทรัพย์ถาวรไปทำให้เกิดรายได้จากการขายหรือก่อให้เกิดประโยชน์กลับเข้ามาให้กิจการมากขึ้น ย่อมแสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ถาวรที่ดี

ตารางที่ 2 ตารางคัดเลือกตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยด้านอัตราส่วนทางการเงิน

ลำดับ	นักวิจัย และ นักวิชาการ	ปี	CR	QR	DER	ROA	ROE
1	ชูดพร สอนภักดีและคณะ	2564	√				
2	บุญฤทธิ เหมปราษฎ์	2563		√			
3	นิพัทธ์พนธ์ ฤกษ์เอี่ยมขจร	2562				√	

ลำดับ	นักวิจัย และ นักวิชาการ	ปี	CR	QR	DER	ROA	ROE
4	ไซตัก ศรีเรือง	2559	√				
5	ธัญลักษณ์ ศรีนวล	2558			√		
6	นงลักษณ์ ผุดเผือก	2557			√	√	√

จากตารางข้างต้น ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นเกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินที่ทำให้ผู้วิจัย ได้คัดเลือก ตัวแปรอิสระ จำนวนทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ประกอบด้วย 1.อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เพื่อใช้วัดค่าว่าหากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนสูง แสดงว่ากิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) มากเมื่อเทียบกับหนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities) โดยผลการวิจัยของ ไซตัก ศรีเรือง (2559) พบว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีนัยสำคัญต่อราคาหุ้นสามัญ ในขณะที่ผลงานวิจัยของ ชูดาพร สอนภักดีและคณะ(2564) พบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนไม่มีนัยสำคัญต่อราคาหลักทรัพย์ 2.อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว เพื่อใช้วัดค่าว่าหากกิจการว่ากิจการมีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วสูง แสดงว่ากิจการมีสินทรัพย์คล่องตัวเมื่อเทียบกับหนี้สินหมุนเวียนแล้วมีจำนวนมากหรือสภาพคล่องที่แท้จริงของกิจการดี โดยผลการวิจัยของ บุญฤทธิ์ เหมปราชญ์ (2563) พบว่า อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ 3.อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่อใช้วัดค่าว่าหากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำจะเกิดผลดี เนื่องจากกิจการมีโครงสร้างหนี้สินรวมเมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นแล้วต่ำตรงกันข้ามถ้าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงจะเกิดผลเสีย โดยผลของการวิจัยของ ธัญลักษณ์ ศรีนวล (2558) พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางบวก ในขณะที่ผลงานวิจัยของ นงลักษณ์ ผุดเผือก (2557) พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4.อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ เพื่อใช้วัดค่าว่าหากอัตราส่วนนี้สูงแสดงให้เห็นว่ากิจการใช้สินทรัพย์แล้วก่อให้เกิดกำไรสูง โดยผลการวิจัยของ นิธิฐพนธ์ ฤกษ์เอี่ยมขจร (2561) พบว่าอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ผลงานวิจัยของ นงลักษณ์ ผุดเผือก (2557) พบว่า อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ และ 5.อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่อใช้วัดค่าว่าหากอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นที่สูง หมายความว่า กิจการสามารถใช้เงินลงทุนจากผู้ถือหุ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดกำไร โดยผลการวิจัยของ นงลักษณ์ ผุดเผือก (2557) พบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับเงินปันผล

(จักรกฤษณ์ กิจการรัฐบุต ,2563) กล่าวว่า เงินปันผล คือ ผลกำไรที่บริษัททำได้ และถูกส่งต่อมายังผู้ถือหุ้น โดยบริษัทอาจจ่ายจะเป็นรูปแบบของเงินสด หุ้นสามัญ แต่ละบริษัทจะมีอัตราการจ่ายเงินปันผลแตกต่างกันไปตามนโยบายที่ตั้งไว้ ผลตอบแทนคือสิ่งที่เราคาดหวังเมื่อตัดสินใจลงทุนสำหรับการลงทุนในหุ้น ผลตอบแทนได้มาจาก 2 ส่วน ส่วนแรกเรียกว่า ส่วนต่างราคา (Capital gain) และส่วนที่สองคือ "เงินปันผล" (Dividend) ตามทฤษฎีแล้ว เมื่อบริษัทมีกำไรเพิ่มขึ้นราคาหุ้นก็มักจะปรับตัวสูงขึ้น ทั้งนี้ การปันผลของบริษัทอาจมีรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น ปันผลเป็นเงินสด ปันผลเป็นหุ้นสามัญ ส่วนความในการจ่าย "เงินปันผล" ก็อาจจะแตกต่างกันออกไปตามนโยบายของแต่ละบริษัทโดยทั่วไปแล้ว ผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล คือหนึ่งในปัจจัยที่นักลงทุนมักจะนำมาพิจารณาประกอบการลงทุนอยู่เสมอ หากบริษัทใดมีการจ่ายเงินปันผลสม่ำเสมอ บริษัทเหล่านั้นมักจะมีข้อได้เปรียบในการเข้าลงทุนเพิ่มขึ้น และยังเป็นการส่งสัญญาณให้กับนักลงทุนว่า บริษัทน่าจะมีฐานะการเงินที่แข็งแกร่ง

2.3.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเงินปันผล

2.3.1.1 แนวคิดนโยบายเงินปันผลที่ไม่แตกต่าง (The dividend irrelevancetheory)

เป็นทฤษฎีที่นำเสนอโดย Miller and Modigliani ในปี 1961 หรือที่เรียกกันว่าทฤษฎีของ MM ซึ่งกล่าวว่า ผู้ถือหุ้นจะรู้สึกไม่แตกต่างกันไม่ว่ากิจการจะจ่ายเงินปันผลหรือไม่ เพราะเชื่อว่ามูลค่าที่แท้จริงของบริษัทนั้นเกิดจากความสามารถในการทำกำไรของกิจการและความเสี่ยงทางธุรกิจที่เกิดขึ้นกับกิจการ ไม่เกี่ยวข้องกับการแบ่งสัดส่วนของกำไร ซึ่งจากทฤษฎีของ MM เชื่อว่าผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดผลตอบแทนที่ตนเองต้องการได้ (นพดล สังข์ลาย, 2559) ทฤษฎีนโยบายเงินปันผลไม่แตกต่างจะตั้งอยู่บนสมมติฐานที่กล่าวไว้ว่า จะไม่เกี่ยวข้องกับภาษี ไม่มีค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นสำหรับนักลงทุนในการซื้อขายหุ้น กิจการที่มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลจำนวนมาก สามารถเพิ่มทุนได้โดยไม่มีต้นทุนจากการออกหุ้นเพิ่ม และการจ่ายเงินปันผลของกิจการจะไม่กระทบกับการตัดสินใจในการลงทุนของนักลงทุน ดังนั้นเมื่อพิจารณาข้อสมมติของ MM แล้ว อาจจะไม่สามารถนำมาใช้ได้จริงเนื่องจากในปัจจุบันนโยบายเงินปันผลยังคงมีผลกระทบต่อมูลค่าหุ้นและมูลค่าของธุรกิจ (จิราภรณ์ สีทอง, 2562) ผู้บริหารของกิจการก็ยังมีข้อมูลข่าวสารภายในบริษัท รวมถึงแนวโน้มของกิจการมากกว่านักลงทุน อีกทั้งนักลงทุนก็ยังคงมีค่าใช้จ่ายในการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวถือเป็นต้นทุนของผู้ถือหุ้น จึงขัดต่อสมมติฐานของ MM ที่ได้กล่าวไว้ (พัชรารวรรณ แสงพิทักษ์, 2562) หรืออาจกล่าวได้ว่าในตลาดที่สมบูรณ์แบบจะไม่มีค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมใด ๆ รวมถึงไม่มีภาษี นักลงทุนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ต้นทุนของเงินทุน และมูลค่าตลาดของหลักทรัพย์จะไม่ขึ้นอยู่กับนโยบายการจ่ายเงินปันผลว่าจะมีการจ่ายปันผลหรือไม่ มูลค่าของบริษัทจะขึ้นอยู่กับ

กระแสเงินสดในอนาคตและปัจจุบันเท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับเงินปันผล (Jaara, Bassam., Alashhab, Hikmat & Jaara, Osama O., 2561)

2.3.1.2 แนวคิดลูกนกในกำมือ (The bird in the hand theory) เป็นทฤษฎีที่

นำเสนอโดย Gordon ในปี 1963 และ Lintner ในปี 1962 ทั้งสองมีความเห็นที่แตกต่างจากทฤษฎีของ MM ทั้งสองได้กล่าวว่า นโยบายการจ่ายเงินปันผลมีความสำคัญต่อมูลค่าของกิจการ เนื่องจากนักลงทุนมีความพึงพอใจที่จะได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลมากกว่าผลต่างจากราคาหุ้นเพราะมีความแน่นอนที่จะได้รับมากกว่า ซึ่งทั้งสองเชื่อว่าการจ่ายเงินปันผลจะทำให้มูลค่าของหุ้นสามัญเพิ่มมากขึ้น ทฤษฎีนี้จึงได้มีการเปรียบเทียบว่าการที่ได้นก 1 ตัวอยู่ในมือแล้ว ย่อมดีกว่าการที่มีนกหลายตัวอยู่ในพุ่มไม้ แต่ไม่รู้ว่าจะสามารถจับนกเหล่านั้นได้หรือไม่ (นภดล สังข์ลาย, 2559) จึงเปรียบเสมือนนักลงทุนที่ต้องการเงินปันผลในมือเพราะมีความเสี่ยงน้อยกว่าการที่จะเก็บหุ้นไว้เพื่อไปลงทุนต่อเพื่อรับกำไรในอนาคตซึ่งมีความเสี่ยงที่สูง นอกจากนี้นักลงทุนยังต้องการเงินปันผลในอัตราที่สูงเนื่องจากจะทำให้ราคาของหุ้นสามัญสูงตามขึ้นไปด้วย (ปิยะพร สารสุวรรณ, 2562) แนวคิดในลักษณะนี้ถือเป็นแนวคิดในเชิงบวก ที่จะสนับสนุนการจ่ายเงินปันผลที่กล่าวว่า นักลงทุนมีความพอใจกับผลตอบแทนในรูปแบบของเงินปันผลในปัจจุบันมากกว่ากำไรจากราคาหุ้นสามัญที่จะสูงขึ้นในอนาคต เนื่องจากนักลงทุนจะไม่มี ความมั่นใจกับกำไรจากการซื้อขายหุ้น ซึ่งมีความไม่แน่นอน หรืออาจกล่าวได้ว่าบริษัทที่มีการจ่ายเงินปันผลได้ เป็นบริษัทที่มีความมั่นคงมากกว่าบริษัทที่ไม่มีการจ่ายเงินปันผล (จิราภรณ์ สีทอง, 2562)

2.3.1.3 แนวคิดการจ่ายเงินปันผลโดยคำนึงถึงภาษี (Tax preference theory)

เป็นทฤษฎีที่กล่าวว่านักลงทุนไม่ต้องการที่จะเสียภาษีจากการได้เงินปันผล นักลงทุนมีความต้องการที่จะให้กิจการนำกำไรที่ได้ไปลงทุนต่อ เพื่อทำให้มูลค่าของหลักทรัพย์สูงมากขึ้น และนักลงทุนสามารถทำกำไรจากการจำหน่ายหน่วยลงทุน หรือสามารถถือครองหลักทรัพย์ไว้ในระยะยาวโดยไม่เสียภาษีใด ๆ (ธีรภานต์ เหมือนใจ, 2562) หรืออาจจะเรียกทฤษฎีนี้ว่าทฤษฎีการจ่ายเงินปันผลต่ำมีผลทำให้ราคาหุ้นสูง (Low dividend increase stock value) ซึ่งเป็นแนวคิดของ Litzenberger and Ramaswamy ที่ได้กล่าวว่าการที่กิจการจ่ายเงินปันผล จะทำให้นักลงทุนเสียผลประโยชน์ อันเนื่องมาจากการชำระภาษี ซึ่งอัตรากำไรของรายได้ที่เกิดจากการรับเงินปันผลนั้นมีอัตราที่สูงกว่ารายได้ที่เกิดจากการกำไรส่วนเกินทุน นักลงทุนจึงมุ่งหวังที่จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนหลังทำการหักภาษีในจำนวนที่สูงที่สุด และมีความเสี่ยงอยู่ในระดับที่นักลงทุนสามารถยอมรับได้ (จิราภรณ์ สีทอง, 2562) นอกจากนี้ พรพจน์ ถนิมมาลย์ (2555) ได้กล่าวว่าการจ่ายเงินปันผลนั้นเป็นการทำให้ผู้ถือหุ้นเสียผลประโยชน์ อาจเกิดจากการกำหนดอัตรากำไรที่แตกต่างกันระหว่างเงินได้จากเงินปันผล และเงินที่ผู้ถือหุ้นได้รับจากกำไรส่วนเกินทุน โดยเฉพาะการกำหนดอัตรากำไรของเงินปันผลที่มีอัตราสูงกว่าส่วนเกินทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนหลังหักภาษีที่สูงที่สุด ณ ระดับความเสี่ยงที่

ยอมรับได้ ดังนั้นนักลงทุนจะพยายามจ่ายภาษีให้ช้าที่สุดเท่าที่จะทำได้ เมื่อเทียบกับผลตอบแทนหลังหักภาษีมักพบว่า หุ้นที่จ่ายเงินปันผลสูงมักมีผลตอบแทนหลังหักภาษีที่น้อยกว่าหุ้นที่จ่ายปันผลต่ำ นอกจากนี้กำไรที่ได้รับจากการขายหุ้นสามัญในอนาคตยังเป็นการเลื่อนภาระภาษีให้ช้าออกไป ถ้าหากพิจารณาในเรื่องมูลค่าของเงินตามเวลา นักลงทุนจะได้รับประโยชน์มากกว่าเมื่อบริษัทจ่ายปันผลในระดับที่ต่ำ ดังนั้น นักลงทุนจึงยินดีที่จะลงทุนในหุ้นที่มีการจ่ายปันผลต่ำในราคาที่สูงกว่าหุ้นที่จ่ายปันผลสูง เพราะการจ่ายปันผลต่ำจะทำให้ราคาหุ้นสามัญสูงขึ้น

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2563) ได้สรุปเกณฑ์ที่สำคัญที่เกี่ยวกับการจ่ายปันผลไว้ว่าการประกาศจ่ายหรืองดจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนเป็นเหตุการณ์สำคัญที่มีผลกระทบโดยตรงต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและต่อการตัดสินใจซื้อหรือขายหลักทรัพย์ของผู้ลงทุน บริษัทจดทะเบียนจึงต้องรายงานต่อตลาดหลักทรัพย์และเปิดเผยให้ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนได้ทราบโดยทันที โดยมีรายละเอียดในหลักการที่สำคัญได้แก่ระยะเวลาในการจ่ายปันผล ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด มาตรา 115 ได้กำหนดระยะเวลาการจ่ายปันผลประกอบด้วย การจ่ายปันผลประจำปีซึ่งมีกำหนดจ่ายภายใน 1 เดือนนับจากวันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ และการจ่ายปันผลระหว่างกาล ซึ่งมีกำหนดจ่ายภายใน 1 เดือนนับจากวันที่คณะกรรมการบริษัท มีมติให้จ่ายปันผล ซึ่งต้องรายงานต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นครั้งต่อไปประเภทของการจ่ายปันผล จะต้องระบุว่าจ่ายปันผลในรูปของเงินสด หรือหุ้นปันผลการกำหนดวันให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นเพื่อรับปันผล จะต้องกำหนดสิทธิโดยแจ้งมติคณะกรรมการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 14 วันก่อนวันกำหนดสิทธิ ซึ่งมี 2 แบบ คือ 1. Record Date และ 2. Book Closing (ปิดสมุดทะเบียน) กรณีบริษัทจัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อขออนุมัติจ่ายปันผล ควรกำหนดวันกำหนดสิทธิในการรับปันผลภายหลังจากวันที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ

อย่างไรก็ตาม หากบริษัทจดทะเบียนมีความจำเป็นและประเมินแล้วว่าที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะพิจารณาอนุมัติตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ก็อาจกำหนดให้วันกำหนดรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุม ผู้ถือหุ้นและมีสิทธิได้รับปันผลเป็นวันเดียวกัน โดยควรระบุข้อความไว้ในข่าวแจ้งต่อ ตลาดหลักทรัพย์และหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นว่า “การให้สิทธิดังกล่าวของบริษัทยังมีความไม่แน่นอนเนื่องจากต้องรอการอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น” การเปิดเผยข้อมูล กรณีจ่ายปันผล บริษัทจะต้องแจ้งมติคณะกรรมการเกี่ยวกับการจ่ายปันผลและวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นเพื่อสิทธิในการรับปันผล ทั้งนี้คือภายในวันที่คณะกรรมการบริษัทมีมติหรืออย่างช้าภายในเวลา 9.00 น.ของวันทำการถัดไปผ่านระบบ SETLink ข้อมูลสำคัญในมติคณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วย วันที่คณะกรรมการมีมติให้จ่าย, ข้อเสนอของคณะกรรมการที่จะจ่าย, และกรณีจ่ายปันผล ให้เปิดเผยอัตราการจ่าย และจ่ายจากผลการดำเนินงานในงวดใด จำนวนปันผลที่ได้รับยกเว้นภาษีจาก BOI (ถ้ามี) แต่หากจ่ายเป็นหุ้นปันผล ให้เปิดเผยข้อมูลเป็น 2 ส่วน ในส่วนแรกเป็นรายละเอียดหุ้นปันผล โดยระบุจำนวนหุ้น อัตราส่วนหุ้น

เดิมต่อหุ้นปันผล มูลค่าหุ้นปันผลที่จ่าย ส่วนที่สองรายการเงินสดเพื่อรองรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตรา ร้อยละ 10 ของเงินได้ตามมาตรา50(2) (จ) แห่งประมวลรัษฎากร

การคำนวณมูลค่าหุ้นปันผลเพื่อใช้คำนวณภาษี หัก ณ ที่จ่าย

มูลค่าหุ้นปันผลแต่ละหุ้นที่ผู้ถือหุ้นได้รับและถือเป็นเงินได้พึงประเมินที่ต้องนำไปคำนวณ เพื่อเสียภาษีให้คำนวณดังนี้

$$\text{มูลค่าหุ้นปันผล} = \frac{\text{จำนวนเงินกำไรสะสมที่บริษัทคัดออกจากบัญชีเพื่อโอนไปเป็นทุน}}{\text{จำนวนหุ้นปันผลทั้งหมดที่ออกในคราวนั้น}}$$

การดำเนินการอื่น ๆ เมื่อจ่ายหุ้นปันผล คณะกรรมการต้องมีมติเสนอวาระจัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อขออนุมัติเพิ่มทุนเพื่อรองรับการจ่ายหุ้นปันผล โดยนำส่งแบบรายงานการเพิ่มทุน (F 53-4) พร้อมการแจ้งมติคณะกรรมการเกี่ยวกับการเพิ่มทุนเพื่อจ่ายหุ้นปันผล และเมื่อผู้ถือหุ้นอนุมัติและบริษัทดำเนินการจ่ายหุ้นปันผลแล้ว จะต้องนำหุ้นปันผลเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยดำเนินการรายงานผลการขายหลักทรัพย์ผ่านระบบ SETLink หลังการจ่ายหุ้นปันผลภายใน 14 วัน นับจากวันจองซื้อและชำระค่าหุ้น และยื่นแบบคำขอให้รับหุ้นเพิ่มทุนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนผ่านระบบSETLink พร้อมเอกสารประกอบการจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ (MOC) เพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์รับเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนเพิ่มเติมนอกจากนี้จะต้องเปิดเผยวันจ่ายปันผลด้วย ในกรณีที่งดจ่ายปันผลบริษัทจะต้องแจ้งมติคณะกรรมการเกี่ยวกับการงดจ่ายปันผล ทั้งนี้ คือภายในวันที่ คณะกรรมการบริษัทมีมติหรืออย่างช้าภายในเวลา 9.00 น.ของวันทำการถัดไปผ่านระบบ SETLink

(สาริยา นวลถวิล ,2562) กล่าวว่า เงินปันผล (Dividend) คือ ผลตอบแทนที่บริษัทจะจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นซึ่งเงินปันผลนั้นจะได้จากกำไรสุทธิของบริษัท และจะได้เป็นลำดับท้ายสุดเงินปันผลจ่ายมักจ่ายเป็นเงินสดแต่ในบางกรณีบริษัทอาจต้องการเก็บเงินสดไว้เพิ่มขึ้น จึงจ่ายเงินปันผลในรูปแบบการซื้อคืนหลักทรัพย์ในราคาที่กำหนดหรือจ่ายแบบเพิ่มจำนวนหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ถือครอง ทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้โดยจะขึ้นอยู่กับแผนการลงทุน ความจำเป็น และความเหมาะสมอื่น ๆ ในอนาคตของบริษัทที่ต้นลงทุนซึ่งการจ่ายเงินปันผลอาจจะขึ้นกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัท หรือแม้กระทั่งความต้องการที่จะรักษาภาพลักษณ์ของบริษัทไว้ สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทดังต่อไปนี้

1. อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio) เป็นอัตราการจ่ายเงินปันผล นโยบายการจ่ายเงินปันผลของธุรกิจเมื่อมีผลกำไรเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ด้วยปัจจัยพื้นฐานเพื่อจะได้พิจารณางบการเงินของกิจการที่ลงทุนได้มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราการจ่ายเงินปันผล} = \frac{\text{เงินปันผลต่อหุ้น}}{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้น}}$$

2. อัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) ใช้ในการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผลของหุ้นที่มีราคาต่างกัน และสามารถใช้เป็นปัจจัยในการเปรียบเทียบหุ้นนั้น ๆ กับการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทอื่น ๆ เช่น การฝากเงิน หุ้นกู้ หรือพันธบัตร เป็นต้น มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราเงินปันผลตอบแทน} = \frac{\text{เงินปันผลต่อหุ้น} \times 100}{\text{ราคาหุ้น}}$$

ผลลัพธ์ที่ได้จากอัตราเงินปันผลตอบแทนนั้นจะบอกให้ทราบถึง การซื้อหุ้น ณ ราคาปัจจุบัน มีโอกาสได้รับเงินปันผลที่บริษัทจ่ายคิดเป็นร้อยละเท่าไรเมื่อเทียบกับราคาหุ้นของบริษัทนั้น แต่อัตราทางการเงินส่วนนี้มีค่าต่ำหรือสูงนั้นไม่สามารถบ่งบอกได้ว่าบริษัทนั้นมีการบริหารจัดการกิจการได้ดีหรือมีแนวโน้มเติบโตของกิจการที่ดีในอนาคต ดังนั้นควรพิจารณาควบคู่กับอัตราส่วนทางการเงินอื่นประกอบด้วย

ตารางที่ 3 ตารางคัดเลือกตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัยด้านการจ่ายเงินปันผล

ลำดับ	นักวิจัย และ นักวิชาการ	ปี	DP	DY
1	,บัณฑิตา บำรุงวิทย์	2563		✓
2	ภาณุพันธุ์ อุดมผล	2560	✓	
3	อรทิชา อินทาปัจ	2559		✓
4	ธัญลักษณ์ ศรีนวล	2558	✓	

จากตารางข้างต้น ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นเกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงการจ่ายเงินปันผลของกิจการ ทำให้ผู้วิจัย ได้คัดเลือก ตัวแปรตามในกลุ่มของ การจ่ายเงินปันผล จำนวนทั้งสิ้น 2 ตัวแปร ประกอบด้วย 1. อัตราการจ่ายเงินปันผล เพื่อทำให้ทราบว่าอัตราการจ่ายเงินปันผลนโยบายการจ่ายเงินปันผลของธุรกิจเมื่อมีผลกำไรเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ด้วยปัจจัยพื้นฐานเพื่อจะได้พิจารณางบการเงินของกิจการที่ลงทุน โดยผลการวิจัยของ ธัญลักษณ์ ศรีนวล (2558) พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่

ผลงานวิจัยของ ภาณุพันธุ์ อุดมผล (2560) พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2. อัตราเงินปันผลตอบแทน เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผลของหุ้นที่มีราคาต่างกัน และสามารถใช้เป็นปัจจัยในการเปรียบเทียบหุ้นนั้น ๆ กับการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทอื่น ๆ เช่น การฝากเงิน หุ้นกู้ หรือพันธบัตร เป็นต้น โดยผลการวิจัยของ อรทิตา อินทาปัจ (2559) พบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์ต่ออัตราเงินปันผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ผลงานวิจัยของ บัณฑิตา บำรุงวัฒ (2563) พบว่า อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์ต่ออัตราเงินปันผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 แนวคิดการวิเคราะห์ปัจจัยทางเทคนิค

เจตรัฐ สหพันธ์พร (2563) กล่าวว่า เป็นการศึกษาพฤติกรรมของราคาหลักทรัพย์ โดยใช้สถิติเพื่อนำมาศึกษาการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ในอนาคต โดยพิจารณา 2 ปัจจัยเป็นสำคัญ คือ ปัจจัยระดับราคา และปัจจัยปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564) ทั้งนี้ การวิเคราะห์ปัจจัยทางเทคนิคมีดังนี้

1) ราคาเป็นผลรวมที่สามารถสะท้อนถึงข่าวสารในด้านต่าง ๆ กล่าวคือการวิเคราะห์ปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีความจำเป็น เนื่องจากการวิเคราะห์ทั้งหมดได้สะท้อนอยู่ในรูปของราคาหลักทรัพย์เรียบร้อยแล้ว

2) ราคาจะมีการเคลื่อนไหวอย่างมีแนวโน้ม และจะคงอยู่ในช่วงแนวโน้มนั้น ในช่วงระยะเวลาหนึ่งนั้นจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงแนวโน้มใหม่เกิดขึ้น กล่าวคือราคาจะเคลื่อนไหวเป็นทิศทาง เช่นเดิมอย่างต่อเนื่องจนถึงจุดเปลี่ยน และทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์อันเป็น ทิศทางใหม่

3) พฤติกรรมการลงทุนของผู้ลงทุน จะมีลักษณะที่คล้ายกับพฤติกรรมการลงทุนในอดีต อันเป็นผลมาจากการตอบสนองของนักลงทุนจะตอบสนองต่อรูปแบบราคาอย่างที่เคยเกิดขึ้น

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าการลงทุนในหลักทรัพย์นั้นผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของเงินปันผลจากกำไรสุทธิของบริษัทที่ผู้ลงทุนได้ลงทุนไป หรือจะได้รับผลตอบแทนจากส่วนต่างราคาหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นแล้วผู้ลงทุนจึงควรพิจารณาว่า มีปัจจัยใดบ้างที่จะส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของบริษัทในอนาคตนั่นเอง ซึ่งการพิจารณาถึงผลกระทบของปัจจัยต่าง ๆ ที่สำคัญเหล่านั้นต้องอาศัยข้อมูลจำนวนมากเพื่อประกอบการประเมินเพื่อกำหนดการเสนอราคาซื้อขายหลักทรัพย์ ดังนั้นแล้วราคาหลักทรัพย์จึงเป็นผลลัพธ์ของการวิเคราะห์ ประเมินผลกระทบของปัจจัยต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อกระแสเงินสดแล้วสะท้อนมาถึงราคาหลักทรัพย์ในที่สุด โดยปัจจัยที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์นั้น นอกจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ รวมไปถึง

สิ่งแวดล้อมภายนอกทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์แล้วนั้น ปัจจัยที่เกิดจากภายในของบริษัทก็เป็นอีกปัจจัยที่มีความสำคัญจะแสดงเป็นตัวแปรซึ่งตัวเลขทางการเงิน สามารถนำไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์เพื่อกำหนดราคาหลักทรัพย์ในอนาคตเพื่อที่นักลงทุนจะได้ใช้เป็นเครื่องมือวางแผนวิเคราะห์ตัดสินใจลงทุนได้อย่างเหมาะสมถูกต้องต่อไป

ตารางที่ 4 ตารางคัดเลือกตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัยด้านราคาหลักทรัพย์

ลำดับ	นักวิจัย และ นักวิชาการ	ปี	PRICE
1	นิพิฐพนธ์ ฤกษ์เอี่ยมขจร	2562	√
2	ทวีชัย เวชคุณานุกูล และคณะ	2561	√

จากตารางข้างต้น ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นทำให้ผู้วิจัย ได้คัดเลือก ตัวแปรตาม คือราคาหลักทรัพย์ เพื่อให้ทราบว่าการราคาหลักทรัพย์เป็นผลลัพธ์ของการวิเคราะห์ ประเมินผลกระทบของปัจจัยต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อกระแสเงินสดแล้วสะท้อนมาถึงราคาหลักทรัพย์ในที่สุด โดยปัจจัยที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์นั้น นอกจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมภายนอกทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์แล้วนั้น ปัจจัยที่เกิดจากภายในของบริษัทก็เป็นอีกปัจจัยที่มีความสำคัญจะแสดงเป็นตัวแปรซึ่งตัวเลขทางการเงิน สามารถนำไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์เพื่อกำหนดราคาหลักทรัพย์ในอนาคตเพื่อที่นักลงทุนจะได้ใช้เป็นเครื่องมือวางแผนวิเคราะห์ตัดสินใจลงทุนได้อย่างเหมาะสมถูกต้องต่อไป โดยผลการวิจัยของ นิพิฐพนธ์ ฤกษ์เอี่ยมขจร (2561) พบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นมีนัยสำคัญทางสถิติต่อราคาหลักทรัพย์ ในขณะที่ผลงานวิจัยของทวีชัย เวชคุณานุกูล และคณะ (2561) พบว่าอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อราคาหลักทรัพย์

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการลงทุน

กนกวรรณ ศรีนวล (2558) กล่าวว่า เมื่อพูดถึงความเสี่ยงนั้นคนมักจะมีนึกถึงแต่ผลขาดทุน แต่หากพิจารณาจากการลงทุนแล้วความเสี่ยง คือผลตอบแทนที่แท้จริงที่ได้รับจากการลงทุน ซึ่งมีความคลาดเคลื่อนหรือความแตกต่างไปจากผลตอบแทนที่ได้คาดหวังไว้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.5.1 ความเสี่ยงจากปัจจัยมหภาค คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยที่บริษัทไม่อาจที่จะควบคุมและคาดการณ์ล่วงหน้าได้ทำให้ส่งผลกระทบต่อหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งหากไม่สามารถทำให้ลดลงได้ด้วยการกระจายการลงทุนความเสี่ยงนี้ ประกอบด้วย

- ความเสี่ยงจากอำนาจซื้อลดลงหรือจากภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการราคาสินค้าเปลี่ยนแปลงในระดับโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งจะทำให้อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงลดลง
- ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของระดับอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงประเภทนี้จะส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์นั้นเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม เช่น เมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นราคาหลักทรัพย์ก็จะลดลง หากอัตราดอกเบี้ยนั้นขึ้นหรือลง จะมีผลกระทบต่อเงินที่เราจะนำไปลงทุน

2.5.2 ความเสี่ยงจากปัจจัยจุลภาค เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายในบริษัทซึ่งมีความเสี่ยงเฉพาะตัวของแต่ละบริษัท ที่คุณลงทุนไว้ซึ่งบริษัทที่มีระบบการจัดการภายใน ที่ดีจะทำให้บริษัทมีโอกาสประสบความสำเร็จมากและมีความเสี่ยงต่ำ โดยความเสี่ยงประเภทนี้สามารถลดลงได้ด้วยการกระจายการลงทุนที่เหมาะสมความเสี่ยงประเภทนี้ ประกอบด้วย

- ความเสี่ยงทางธุรกิจ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากความผันแปรของรายได้ของบริษัทมาจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนไป เช่น การบริหารต้นทุน
- ความเสี่ยงทางการเงิน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากความผันแปรของรายได้ของบริษัทเนื่องจากการโครงสร้างทางการเงินของบริษัทเปลี่ยนแปลงไป เช่น การระดมทุนต่าง ๆ จากแหล่งเงินทุน เป็นต้น

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าความเสี่ยงจากการลงทุนเป็นตัวแปรสำคัญที่นักลงทุนจะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและสภาพแวดล้อมทางสังคม และเศรษฐกิจ เพื่อผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูงและความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อกิจการ

2.6 ทฤษฎีสมมติฐานความมีประสิทธิภาพของตลาด

การวิเคราะห์ตามทฤษฎีตลาดที่มีประสิทธิภาพ (efficient market hypothesis) เป็นตลาดที่มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ ซึ่งมีความเชื่อว่ามูลค่าที่ควรเป็นของหุ้นมีค่าเท่ากับราคาของตลาดเสมอ ซึ่งแสดงให้เห็นถึง การเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง หากการตัดสินใจซื้อขายหุ้นของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานการคาดคะเนด้วยเหตุผล สามารถกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า การเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นจะสอดคล้องกับข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยพื้นฐาน กิจการเรียกตลาดทุนในลักษณะนี้ว่า ตลาดที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดข้อมูล (ทฤษฎีตลาดทุน, ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน น.1-12)

ทฤษฎีสมมติฐานความมีประสิทธิภาพของตลาด (Market Efficiency Hypothesis) กล่าวคือ ตลาดที่มีประสิทธิภาพคือ ตลาดที่ราคาหลักทรัพย์สะท้อนถึงมูลค่าที่แท้จริงอยู่ตลอดเวลา ได้ จำแนก

ประเภทระดับความมีประสิทธิภาพตามระดับของข่าวสารเป็น 3 ระดับ (วรรณรพี บานชื่นวิจิตร และ สุณิสา ชูชื่น, 2556) ดังนี้

1. ความมีประสิทธิภาพในระดับต่ำ (Weak-Form Efficiency) ซึ่งข่าวสารที่ใช้ประเมินเพื่อตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ ได้แก่ ข้อมูลตลาด อาทิเช่น ข้อมูลด้านปริมาณหรือ ราคาการซื้อขายหลักทรัพย์ ที่เกิดขึ้นแล้ว แสดงว่าไม่สามารถใช้ข้อมูลในอดีตด้านปริมาณหรือราคาการซื้อขายหลักทรัพย์ มาใช้พยากรณ์ราคาในอนาคตและออกแบบกลยุทธ์การลงทุนให้มีกำไรในระดับสูงเกินปกติได้อย่าง ต่อเนื่อง เพราะราคาปัจจุบัน ได้สะท้อนข่าวสารทั้งหมด

2. ความมีประสิทธิภาพของตลาดในระดับกลาง (Semi-Strong-Form Efficiency) ซึ่งข่าวสารที่ใช้ประเมินเพื่อตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ได้แก่ ข้อมูลตลาด ซึ่งผู้ลงทุนยังใช้ข่าวสารทั้งหมดได้ รับทราบและมีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทั้งในอดีตและปัจจุบัน และการคาดการณ์ในอนาคต แสดงว่าราคาปัจจุบันของหลักทรัพย์ในตลาด ได้สะท้อนข่าวสารไว้อย่างเต็มที่ ซึ่งในตลาดที่มีประสิทธิภาพระดับกลางไม่สามารถกำหนดกลยุทธ์การลงทุนที่อิงอยู่บนพื้นฐานของข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะ มาสร้างผลกำไรที่เกินปกติได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เนื่องจากราคามีการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองต่อข่าวสารสาธารณะอย่างเป็นระบบ เหมาะสม รวดเร็ว และไม่ล่าช้า ดังนั้นผู้ที่เป็น เจ้าของหลักทรัพย์จะได้รับ กำไรหรือขาดทุนจากหลักทรัพย์ทันทีที่มีการประกาศข่าวสารดังกล่าว หลังจากนั้นจะไม่มีผู้ใดสามารถ ทำกำไรหรือขาดทุนจากข่าวสารดังกล่าวได้อีก

3. ความมีประสิทธิภาพของตลาดในระดับสูง (Strong-Form Efficiency) ซึ่งข่าวสารที่ใช้ประเมินเพื่อ ตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ ได้แก่ ข่าวสารทุกประเภททั้งที่เป็นสาธารณะ และไม่ใช้ สาธารณะ อาทิเช่น ข่าวสารที่อยู่ระหว่างกระบวนการตัดสินใจของทางการ เป็นต้น โดยไม่สามารถใช้ ข้อมูล หรือข่าวสารที่มีนักลงทุนรู้ แม้เพียงคนเดียวมากำหนดกลยุทธ์ในการสร้างผลกำไรที่เกินปกติได้ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากข่าวสารทั้งหมดซึ่งรวมถึงข่าวสารส่วนบุคคลและข้อมูลภายในได้ สะท้อน รวมอยู่ในราคาของหลักทรัพย์แล้ว ความมีประสิทธิภาพของตลาดทั้ง 3 ระดับ มีความสัมพันธ์กัน แบบต่อเนื่อง กล่าวคือ ตลาดที่มีประสิทธิภาพในระดับต่ำเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นของตลาดที่มี ประสิทธิภาพในระดับกลางและระดับสูง (Latham, 1986)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า แนวทางในการวิเคราะห์ความมีประสิทธิภาพของตลาด หากนัก ลงทุนใช้เพียงแค่เหตุการณ์ในอดีตทางด้านเศรษฐกิจ นักลงทุนจะไม่ได้รับผลตอบแทนตามคาดหวัง ซึ่ง ปัจจัยที่สำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูลหรือตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ควรจะ นำปัจจัยพื้นฐานที่ เกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และตัวบริษัท เพื่อคาดคะเนมูลค่าหรือราคาหลักทรัพย์ที่ แท้จริงที่ควรจะเป็นของหลักทรัพย์

2.7 ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูล

ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลการเงินน่าจะมีประโยชน์มากที่สุดสำหรับนักลงทุน และผู้ให้กู้ เพื่อใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานโดยพิจารณาจากข้อมูลในรายงานการเงิน ทั้งนี้ ตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน ของสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 48/2563 ได้ให้ความหมายของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูล ไว้ว่า ข้อมูลการเงินจะมีประโยชน์ ข้อมูลดังกล่าวนั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) และเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Representational Faithfulness) ถึงสิ่งที่ตั้งใจจะสื่อถึงประโยชน์ของข้อมูลการเงินจะเพิ่มขึ้นถ้าข้อมูลนั้นเปรียบเทียบกันได้ และสามารถพิสูจน์ยืนยัน ทันท่วงเวลาและเข้าใจได้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน (Fundamental Qualitative Characteristics) หมายถึง ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) และความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Representational Faithfulness) โดยความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) คือ ข้อมูลในรูปแบบการเงินที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ สามารถทำให้ผู้ใช้ตัดสินใจแตกต่างกันแม้ว่าผู้ใช้บางรายเลือกที่จะไม่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลหรือได้รับรู้ข้อมูลดังกล่าวจากแหล่งอื่นแล้ว ถ้าข้อมูลนั้นมีคุณค่าเพื่อการพยากรณ์คุณค่าเพื่อการยืนยันหรือทั้งสองอย่าง โดยนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการที่ผู้ใช้ใช้ในการพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคต โดยที่ข้อมูลการเงินไม่จำเป็นต้องเป็นค่าพยากรณ์หรือค่าคาดการณ์ จึงจะถือว่ามีความคุณค่าเพื่อการพยากรณ์ นอกจากนี้แล้วข้อมูลการเงินนั้นมีความคุณค่าเพื่อการพยากรณ์และคุณค่าเพื่อการยืนยันความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น ข้อมูลของรายได้ปีปัจจุบันสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการพยากรณ์รายได้ปีถัดไป ผลของการเปรียบเทียบดังกล่าวนี้ช่วยให้ผู้ใช้สามารถปรับปรุงและแก้ไขถึงกระบวนการที่เคยใช้ในการได้มาซึ่งค่าพยากรณ์ก่อนหน้านี้ นอกจากนี้แล้ว หากการละเว้นการแสดงผลข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง หรือ การแสดงผลข้อมูลแบบไม่ชัดเจนนั้น สามารถคาดได้อย่างสมเหตุสมผลว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของข้อมูลของงบการเงินของผู้ใช้หลักของงบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป ซึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงาน กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความมีสาระสำคัญเป็นแง่มุมหนึ่งของความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอันมีความจำเพาะกับกิจการที่อิงกับลักษณะหรือขนาดของรายการหรือทั้งสองอย่างซึ่งมีความสัมพันธ์กับข้อมูลนั้นในบริบทของรายงานการเงินของกิจการใดกิจการหนึ่ง ดังนั้น คณะกรรมการฯ ไม่สามารถกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำเชิงปริมาณเพียงเกณฑ์เดียวสำหรับความมีสาระสำคัญหรือไม่สามารถกำหนดไว้ล่วงหน้าได้ว่าจำนวนเงินเท่าใดถือว่ามีสาระสำคัญในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Representational Faithfulness) คือ รายงานการเงินที่สื่อความถึงปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจในรูปแบบของข้อความและตัวเลข ข้อมูลการเงินที่มีประโยชน์ต้องไม่

เพียงแต่สื่อความถึงปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเท่านั้น แต่ยังคงเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมถึงสาระของปรากฏการณ์ที่ตั้งใจจะสื่อความ ในหลายสถานภาพแวดล้อมสาระของปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจและรูปแบบตามกฎหมายมีความเหมือนกัน แต่ถ้าไม่เหมือนกันการให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบตามกฎหมายเท่านั้นจะไม่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมถึงปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมอย่างสมบูรณ์ การแสดงภาพเชิงเศรษฐกิจจะมีการแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1. ความครบถ้วน (Completeness) คือ การแสดงภาพที่ครบถ้วนจะรวมข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้ เพื่อให้เข้าใจปรากฏการณ์ที่ต้องการแสดงภาพ รวมทั้งคำบรรยายและคำอธิบายที่จำเป็นทั้งหมด คำบรรยายถึงสิ่งที่การแสดงผลที่เป็นตัวเลขจะสื่อในบางรายการ การแสดงผลภาพที่ครบถ้วนอาจนำไปสู่ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับคุณภาพของรายการนั้น

2. ความเป็นกลาง (neutrality) คือ การแสดงผลภาพที่เป็นกลางคือการเลือกหรือนำเสนอข้อมูลการเงินที่ปราศจากอคติ การแสดงผลภาพที่เป็นกลางจะไม่เอนเอียง ไม่ถ่วงน้ำหนักไปข้างใดข้างหนึ่ง ไม่ย้ำเน้น หรือย้ำเน้น หรือ มิฉะนั้น ไม่ปรุงแต่งเพื่อเพิ่มความน่าจะเป็นไปที่ทำให้ข้อมูลการเงินเป็นคุณต่อผู้ใช้ ข้อมูลที่เป็นกลาง จะต้องมีการใช้ความรอบคอบ โดยใช้ดุลยพินิจภายใต้เงื่อนไขของความไม่แน่นอนอย่างระมัดระวัง การใช้ความรอบคอบหมายความว่าสินทรัพย์และรายได้ไม่แสดงสูงเกินไป และหนี้สินและค่าใช้จ่ายไม่แสดงต่ำเกินไป และการใช้ความรอบคอบก็ไม่ยอมแสดงสินทรัพย์หรือรายได้ต่ำเกินไป หรือแสดงหนี้สินสูงเกินไป ที่ขัดต่อข้อเท็จจริงดังกล่าว นำไปสู่การแสดงผลรายได้สูงเกินไปหรือค่าใช้จ่ายต่ำเกินไปในรอบระยะเวลาอนาคต

3. การปราศจากข้อผิดพลาด (Free from Error) คือ ไม่มีข้อผิดพลาดหรือไม่มีการละเว้นในคำบรรยายของปรากฏการณ์และกระบวนการที่ใช้ในการสร้างข้อมูลที่รายงานได้เลือกและประยุกต์โดยไม่มีข้อผิดพลาด ในบริบทนี้ การปราศจากข้อผิดพลาดมิได้หมายถึง ความแม่นยำอย่างสมบูรณ์แบบ ในทุกแง่มุม เช่น ประมาณการราคาหรือมูลค่าที่ไม่สามารถสังเกตได้ ไม่สามารถบอกได้ว่าแม่นยำหรือไม่แม่นยำ ทั้งนี้ การใช้ค่าประมาณการที่สมเหตุสมผล เป็นส่วนสำคัญของการจัดทำข้อมูลการเงินและไม่ทำให้ประโยชน์ของข้อมูลลดลง

ลักษณะเชิงคุณภาพเสริม (Enhancing Qualitative Characteristics) อาจจะช่วยในการพิจารณาระหว่างสองแนวทางว่าควรใช้แนวทางใดเพื่อแสดงผลภาพปรากฏการณ์ หากทั้งสองแนวทางให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเท่ากัน และเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมเท่ากันถึงปรากฏการณ์นั้น โดยแบ่งเป็น 4 ลักษณะดังนี้

1. การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) คือ การเปรียบเทียบกันของข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายกันกับกิจการอื่นและกิจการเดียวกัน สำหรับรอบระยะเวลาอื่นหรือ ณ วันที่อื่น ซึ่งเป็นลักษณะ

เชิงคุณภาพที่ทำให้ผู้ใช้สามารถระบุและเข้าใจความเหมือนและความแตกต่างของรายการต่าง ๆ โดยมีการเปรียบเทียบอย่างน้อยสองรายการ โดยยึดหลักความสม่ำเสมอ โดยการใช้วิธีเดียวกันกับรายการที่เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นจากรอบระยะเวลาหนึ่งสู่อรอบระยะเวลาหนึ่งในกิจการที่เสนอรายงานเดียวกันและรอบเดียวกัน และหลักรูปแบบเดียวกันเพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบกันได้ และสามารถเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมถึงปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจ

2. การพิสูจน์ยืนยันได้ (Reliability) คือ เป็นการพิสูจน์ยืนยันเพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลเกิดความมั่นใจถึงตัวแทนอันเที่ยงธรรมถึงปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจถึงสิ่งที่ตั้งใจจะสื่อ โดยผู้สังเกตการณ์รายการต่าง ๆ ที่มีความรู้และความเป็นอิสระมีฉันทามติ แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นเอกฉันท์ว่าการแสดงภาพนั้นคือความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ซึ่งการพิสูจน์นี้สามารถทำได้โดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น การนับเงินสด การพิสูจน์ยืนยันมูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือ ซึ่งโดยปกติแล้วจำเป็นต้องเปิดเผยข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำข้อมูลนั้น วิธีรวบรวมข้อมูลและปัจจัยและสภาพแวดล้อมอื่นที่สนับสนุนข้อมูลนั้น

3. ความทันเวลา (Timeliness) คือ ข้อมูลที่มีความพร้อมให้ตัดสินใจ ข้อมูลยิ่งย้อนอดีตนานขึ้นข้อมูลยิ่งมีประโยชน์น้อยลง แต่ข้อมูลบางอย่างอาจยังถือว่ามีความทันเวลาไปอีกนานหลังสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ด้วยเหตุผลเช่น ผู้ใช้บางรายอาจจำเป็นต้องระบุและประเมินแนวโน้ม

4. ความเข้าใจได้ (Understandability) คือ ในการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับทำให้ข้อมูลนั้นเป็นที่เข้าใจได้ ทั้งนี้ หากข้อมูลมีความซับซ้อนและไม่สามารถทำให้ง่ายต่อความเข้าใจอาจจะเป็นไปได้ที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด แม้บางครั้งผู้ใช้ข้อมูลมีความอดุสาหะและรับทราบข้อมูลเป็นอย่างดีอาจจะจำเป็นต้องปรึกษาที่ปรึกษาเพื่อให้เข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจที่ซับซ้อน

ทั้งนี้ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูล ได้รับความสนใจในการศึกษางานวิจัย เช่น งานศึกษาวิจัยของ ชนาگانต์ มงคลพร (2558) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ คุณค่าของข้อมูลทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ก่อนและหลังปรับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ เพื่อทำการศึกษารายงานทางการเงินที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งให้ความสำคัญต่อการเปรียบเทียบของข้อมูลการเงินต่อการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานรายงานทางการเงิน

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การทบทวนแนวคิดของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูล ที่แสดงผ่านงบการเงินนั้น เป็นข้อมูลที่จะช่วยประเมินมูลค่าของกิจการ เพื่อให้เห็นลักษณะของข้อมูลที่มีประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน โดยคุณภาพของข้อมูลนั้นจะต้องประกอบด้วยลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความมีสาระสำคัญ ซึ่งจะต้องเป็นตัวแทนอย่างเที่ยงธรรมที่จะสามารถเสนอรายงานให้ผู้ใช้งบนั้นได้นำไปเปรียบเทียบ และพิสูจน์

ข้อมูลได้ทันเวลา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ โดยจะสังเกตได้จากงานวิจัยที่กล่าวมา มุ่งเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน โดยพิจารณาจากคุณภาพของข้อมูลมาเป็นองค์ประกอบ ทำให้ผู้ศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกข้อมูลตามหลักแนวคิดและทฤษฎีของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สมบูรณ์และมีคุณภาพ นำไปสู่วิธีการดำเนินงานวิจัย และ คัดเลือกตัวแปร รวมไปถึงกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

2.8 ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับควมมีคุณค่าของข้อมูล

Lev and Zarowin (1999) ได้ให้ความหมายของงานวิจัยเกี่ยวกับควมมีคุณค่าของข้อมูล (Value relevance) ไว้ว่า เป็นงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่เป็นข้อมูลทางการเงินบัญชี (Accounting data) กับตัวแปรตามคือมูลค่าของตลาดทุน (Capital market values) เช่น ราคาหลักทรัพย์ และผลตอบแทนของหลักทรัพย์

Holthausen and Watts (2001) ได้จัดกลุ่มของงานวิจัยเกี่ยวกับควมมีคุณค่าของข้อมูลไว้เป็น 3 ประเภท คือ

1. Relative association studies เป็นงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าตลาดหรือผลตอบแทนของหลักทรัพย์กับตัววัดผลการดำเนินงานที่คำนวณในแบบต่าง ๆ แล้วนำมาเปรียบเทียบกันว่าตัววัดผลการดำเนินงานแบบใดมีความสัมพันธ์กับมูลค่าตลาดหรือผลตอบแทนของหลักทรัพย์มากกว่า

2. Incremental association studies เป็นงานวิจัยที่พิสูจน์ว่าตัวเลขทางการเงินบัญชีที่สนใจสามารถช่วยอธิบายราคาหรือผลตอบแทนของหลักทรัพย์ได้หรือไม่ โดยตัวเลขทางการเงินบัญชีที่ถือว่ามีคุณค่า (Value relevance) จะต้องมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (coefficient) ในสมการถดถอย (regression) แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. Marginal information content studies เป็นงานวิจัยเพื่อพิสูจน์ว่าตัวเลขทางการเงินบัญชีตัวใดตัวหนึ่งโดยเฉพาะจะสามารถเพิ่มชุดของข้อมูลให้แก่ผู้ลงทุนได้หรือไม่ ซึ่งโดยปกติผู้วิจัยจะใช้ event studies (short window return studies) ในการตัดสินใจเมื่อการเปิดเผยตัวเลขทางการเงินบัญชีมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของหลักทรัพย์

Barth, Beaver, and Landsman (2001) ได้อธิบายถึงความแตกต่างที่สำคัญระหว่างงานวิจัยเกี่ยวกับควมมีคุณค่าของข้อมูลโดยการใช้ราคาหลักทรัพย์ (price levels) กับการใช้ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ (price changes, or returns) ไว้ว่า งานวิจัยที่ใช้ราคาหลักทรัพย์นั้นสนใจที่จะหาว่าอะไรสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่ากิจการ ส่วนการใช้ผลตอบแทนของหลักทรัพย์นั้นสนใจที่จะหาว่าอะไรสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหลักทรัพย์ตลอดช่วงระยะเวลาหนึ่งโดยเฉพาะ

งานวิจัยเกี่ยวกับความมีคุณค่าของข้อมูลที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลกำไรทางการบัญชีกับราคาหลักทรัพย์ส่วนใหญ่มักจะประยุกต์ Ohlson's model นำมาใช้ในการทดสอบโดยใช้ตัวแปรเป็นข้อมูลกำไรและข้อมูลมูลค่าตามบัญชี ส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ของข้อมูลกำไรกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการวัดความมีคุณค่าของข้อมูล และนอกจากการใช้ข้อมูลกำไรทางการบัญชีซึ่งเป็นยอดรวมของกำไรแล้ว ยังพบว่าม้งานวิจัยที่นำส่วนประกอบของข้อมูลกำไรทางการบัญชี (earnings components) มาใช้ในการอธิบายมูลค่าตลาดด้วย

สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาความมีคุณค่าของข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่เป็นข้อมูลทางการบัญชี (Accounting data) กับตัวแปรตามคือมูลค่าของตลาดหุ้น (Capital market values) เช่น ราคาหลักทรัพย์ และผลตอบแทนของหลักทรัพย์ข้อมูลทางการบัญชี โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Annisa and Chabachib (2017) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ ต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี โดยมีอัตราการจ่ายเงินปันผลเป็นตัวแปรคั่นกลางของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชูดาทพร สอนภักดี (2564) ได้ศึกษา อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนถึง พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนทางการเงินทุกอัตราส่วนต่างไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ ยกเว้น 2 อัตราส่วน คือ ระยะเวลาชำระหนี้ Average Payment Period อัตรากำไรสุทธิ (net profit margin : NPM) ของกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ และอัตราส่วนทางการเงินทุกอัตราส่วนต่างไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ ยกเว้น อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current ratio) อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Account Receivable Turnover Ratio) อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (Account Payable Turnover Ratio) อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Total Asset Ratio) อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity ratio) อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio) อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น Earnings Per Share (EPS) และอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาตามบัญชี (P/BV) ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ

พรรณนวร จันทรโถและศศิภา พจน์วาทิ (2564) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของ สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลราชวิถีจำกัด โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน ตัวแปรอิสระ คือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตรากำไรสุทธิ อัตราส่วนสภาพคล่อง กับ อัตราการจ่ายเงินปันผล DP ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึง พ.ศ.2563 ผลการศึกษาพบว่า

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current ratio) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ และอัตรากำไรสุทธิ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญรองมา

อากาศร วรเศรษฐ (2564) ได้ศึกษา ผลกระทบอัตราส่วนทางการเงินต่อราคาหลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ 2 ประเทศในอาเซียนที่มีมูลค่าตลาดใกล้เคียงและเป็นกลุ่มตลาดหุ้นเอเชียที่มีแนวโน้มดี โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน คือ กำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไร การศึกษาครั้งนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าทางตลาด 100 อันดับแรกของตลาดหลักทรัพย์ทั้งสองประเทศ ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 จนถึงพ.ศ.2558 ผลการศึกษาพบว่า กำไรสุทธิต่อหุ้นมีผลกระทบเชิงบวกกับราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

บุญฤทธิ เหมปราชน (2563) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน ตัวแปรอิสระ คือ อัตราของสินทรัพย์และหนี้สินรวม อัตราการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราผลตอบแทนของตลาดโดยรวม อัตราส่วนระหว่างผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ขนาดของสินทรัพย์ของกลุ่มธุรกิจการแพทย์ และตัวแปรตาม คือ อัตราการจ่ายเงินปันผล ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 9 บริษัท ระยะเวลาการศึกษาในครั้งนี้ตั้งแต่ ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2551 ถึง ไตรมาสที่ 2 ปี พ.ศ. 2556 ผลการศึกษาพบว่า อัตราของสินทรัพย์และหนี้สินรวมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญ ใน 6 จาก 9 บริษัท อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ใน 3 จาก 9 บริษัท อัตราส่วนระหว่างผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ใน 4 จาก 9 บริษัท และขนาดของสินทรัพย์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้ง 9 บริษัท

บัณฑิตา บำรุงวัฒน์ (2563) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการชำระหนี้กับเงินปันผลต่อหุ้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI ตัวแปรอิสระ คือ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current ratio) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Total Asset Ratio) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Total Equity Ratio) อัตราส่วนในการชำระดอกเบี้ย Times Interest Earned (TIE) ตัวแปรตาม คือ อัตราเงินปันผลต่อหุ้น (Dividend per shares) อัตราเงินปันผลต่อกำไร (Dividend per Share) และอัตราเงินปันผลต่อส่วน (Dividend Yield) ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 จนถึง พ.ศ. 2563 ผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลต่อหุ้น คือ อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มี

ความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราเงินปันผลต่อหุ้น ยกเว้น อัตราส่วนทางการเงินที่ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลต่อหุ้น คือ อัตราทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลต่อกำไร คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ยกเว้น อัตราส่วนทางการเงินที่ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลต่อกำไร คืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ และอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน คือ อัตราส่วนในการชำระดอกเบี้ย ยกเว้น อัตราส่วนทางการเงินที่ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน คือ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

อภิญา มาศ ชมภู (2563) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไร และความสามารถในการบริหารหนี้สินกับการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (กลุ่ม SET100) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตรากำไรขั้นต้น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กับอัตราการจ่ายเงินปันผลและอัตราเงินปันผลตอบแทน ระยะเวลาที่ใช้ศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 จนถึง พ.ศ. 2563 ผลของการศึกษาพบว่า ด้านการจ่ายเงินปันผล อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ส่วน อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราการจ่ายเงินปันผล ในด้านอัตราเงินปันผลตอบแทน อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับอัตราเงินปันผลตอบแทน ส่วน อัตรากำไรขั้นต้น อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับอัตราเงินปันผลตอบแทน ยกเว้น อัตรากำไรสุทธิ ไม่มีความสัมพันธ์อัตราเงินปันผลตอบแทน

สาริยา นวลถวิล (2562) ได้ศึกษา อัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีอัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนระหว่างราคาหุ้นกับมูลค่าทางบัญชี อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราการเติบโตของยอดขาย ตัวแปรตาม คือ อัตราเงินปันผลตอบแทน อัตราการจ่ายปันผล ระยะเวลาการศึกษา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2557 จนถึง พ.ศ. 2561 ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่ออัตราเงินปันผลตอบแทนมี 5 อัตรา คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราการเติบโตของยอดขาย อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนราคาหุ้นต่อราคาตามบัญชี และอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลมี 3 อัตรา คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

นิพิฐพนธ์ ฤกษ์เยี่ยมขจร (2561) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไร กับดัชนีราคาหลักทรัพย์และเงินปันผล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์รวม ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ.2556 จนถึง พ.ศ. 2560 ผลการศึกษาพบว่า อัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กับดัชนีราคาหลักทรัพย์และเงินปันผล

ทวีชัย เวชคุณานุกุล และคณะ (2561) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหุ้นสามัญ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตัวแปรอิสระคือ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนมูลค่าตลาดต่อมูลค่าทางการบัญชีต่อหุ้น อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไร และตัวแปรตาม คือ ราคาหุ้นสามัญ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 จนถึง พ.ศ. 2560 ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกมากที่สุดกับการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นสามัญ คือ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น และอัตราส่วนทางการเงินที่ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหุ้นสามัญ คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไร อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ อัตราส่วนมูลค่าตลาดต่อมูลค่าทางการบัญชีต่อหุ้น

ปาลิตา นิยมฉวี (2560) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินที่ คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราการเติบโตของยอดขาย มูลค่าตามบัญชี สินทรัพย์รวม มูลค่าการส่งออกของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม และตัวแปรตาม คือ อัตราการจ่ายเงินปันผล ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 จนถึง พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนที่มีความสัมพันธ์กับอัตราการจ่ายเงินปันผลในทิศทางตรงกันข้ามคือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนที่ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราการจ่ายเงินปันผล คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มูลค่าตามบัญชี อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น อัตราการเติบโต อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ สินทรัพย์รวม มูลค่าการส่งออก

ภาณุพันธุ์ อุดมผล (2560) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (ROE) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราส่วนสภาพคล่อง (CR) อัตราส่วน

หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) สินทรัพย์รวม กระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม อัตราการเติบโตของยอดขาย การกระจายการถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นรายย่อย และตัวแปรตาม คือ อัตราการจ่ายเงินปันผล ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 จนถึง พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนที่มีความสัมพันธ์กับอัตราการจ่ายเงินปันผลในทิศทางเดียวกัน คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ยกเว้น อัตราส่วนที่ไม่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นการกระจายการถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นรายย่อย สินทรัพย์รวม กระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม

ไซตัก ศรีเรือง (2559) ได้ศึกษา อัตราส่วนทางการเงินมีความสัมพันธ์กับราคาหุ้นในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มในประเทศสิงคโปร์ โดยอัตราส่วนทางการเงินที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ อัตราเงินทุนหมุนเวียน การหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงาน อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น อัตราราคาต่อกำไรต่อหุ้น ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา รายไตรมาส ตั้งแต่ ไตรมาสที่ 1 ค.ศ. 2003 จนถึง ไตรมาสที่ 4 ค.ศ. 2016 ผลการศึกษาค้นพบว่าอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับราคาหุ้นมี 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ดำเนินงาน ในทิศทางตรงกันข้าม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนที่เหลือนั้น มีความสัมพันธ์ทั้งในทิศทางตรงกันข้ามและทิศทางเดียวกัน

มนทกานต์ เดชน้อย (2559) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างตัววัดผลการดำเนินงานที่มีต่อมูลค่าหลักทรัพย์และอัตราการจ่ายเงินปันผล ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา คือ อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ตัวแปรตาม คือ ราคาหลักทรัพย์ ผลตอบแทนหลักทรัพย์ อัตราการจ่ายเงินปันผล ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555 จนถึง พ.ศ. 2557 ผลการศึกษาค้นพบว่า อัตรากำไรขั้นต้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับราคาหลักทรัพย์ ยกเว้น อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลตอบแทนหลักทรัพย์ และพบว่า อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์ต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล

อรทิษา อินทาปัจ (2559) ได้ศึกษา ปัจจัยที่กำหนดการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI อัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (DTA) อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (TAT) อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม (CFOTA) อัตราการเติบโตของยอดขาย (SG) อัตราส่วนระหว่างราคาหุ้นกับมูลค่าทางบัญชีของกิจการ (PBV) และขนาดของกิจการ (SIZE) กับ ตัวแปรตาม 2 ตัว ประกอบด้วยอัตราเงินปันผลตอบแทน (DY) และอัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ผลการศึกษาค้นพบว่า

อัตราส่วนทางการเงินที่มีอิทธิพลในทางบวกต่ออัตราเงินปันผลตอบแทน คือ อัตราผลตอบแทนต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ และอัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ยกเว้น อัตราส่วนทางการเงินที่มีอิทธิพลในทางลบต่ออัตราเงินปัน ผลตอบแทน คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนระหว่างราคาหุ้นกับมูลค่าทาง บัญชีของกิจการ

ธัญลักษณ์ ศรีนวล (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์และการจ่ายเงิน ปันผลบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึง พ.ศ. 2557 จากผลการศึกษารูปได้ว่า อัตราส่วนที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ คือ กำไรทาง บัญชี ในทิศทางบวก อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ในทิศทางลบ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ จ่ายเงินปันผล คือ กำไรทางบัญชี อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กับการในทิศทางบวก อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบ

สินี ภาคย์อุฬาร (2558) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคา หลักทรัพย์ของบริษัทที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดสูงสุดของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่จด ทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน 6 อัตราส่วน ได้แก่ อัตรา ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราส่วนมูลค่าหุ้นต่อมูลค่าทาง บัญชี อัตรากำไรสุทธิ อัตราเงินปันผลตอบแทน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ใช้ข้อมูลรายไตร มาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 พ.ศ.2548 จนถึง ไตรมาสที่ 4 พ.ศ.2557 ผลการศึกษาพบว่า อัตรา ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราเงินปันผลตอบแทน อัตราส่วนมูลค่าหุ้นต่อมูลค่าทางบัญชี อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตรากำไรสุทธิ มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ และอัตรา ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์

นงลักษณ์ ผุดเผือก (2557) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคา หลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว อัตรา หมุนเวียนสินค้าคงเหลือ อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย อัตรากำไร ขันต้น อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อัตรากำไรสุทธิ อัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตราส่วนหนี้สินต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราหมุนเวียนสินทรัพย์ถาวร อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราส่วน ความสามารถชำระดอกเบี้ย อัตราการจ่ายเงินปันผล อัตราหมุนเวียนสินทรัพย์รวม กับ ตัวแปรตาม คือ ราคาหลักทรัพย์ ผลจากการศึกษาพบว่า อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว เป็นอัตราส่วนทางการเงิน ที่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์เพียงอัตราส่วนเดียว ของหมวดธุรกิจหมวดบริการ และอัตราส่วน สภาพคล่องซึ่งมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับราคาหลักทรัพย์ ของหมวดธุรกิจอุตสาหกรรม

กฤตยชญ์ ศรีสุข (2556) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ในดัชนี SET 50 โดยเลือกใช้ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ อัตราส่วนราคาหุ้นต่อมูลค่าทางบัญชี อัตรากำไรสุทธิ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราการจ่ายเงินปันผล อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ.2550 จนถึงไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2554 ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมากที่สุด คือ อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร คือ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA) ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมบริการนั้น ไม่มีอัตราส่วนทางการเงินใดมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์

Rista Puput Aryanti (2020) ได้ศึกษา อิทธิพลของอัตราส่วนเงินปันผลต่อผลตอบแทน อัตราส่วนการเก็บรักษา อัตรากำไรต่อหุ้น และอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นส่งผลกระทบต่อราคาหุ้น ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อัตราส่วนเงินปันผลต่อผลตอบแทน อัตราส่วนการเก็บรักษา อัตรากำไรต่อหุ้นผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้น และตัวแปรตาม ได้แก่ ราคาหุ้น ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555 จนถึง พ.ศ. 2557 ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนเงินปันผลต่อผลตอบแทน อัตราส่วนการรักษาก่อนจ่าย อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นไม่ได้รับการพิสูจน์ส่งผลเชิงบวกต่อราคาหุ้น

Rosikah (2016) ได้ศึกษา ผลกระทบของผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กำไรต่อหุ้น กับมูลค่าหลักทรัพย์ขององค์กร ในประเทศอินโดนีเซีย ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีผลในเชิงบวกและมีนัยสำคัญ เกี่ยวกับมูลค่าของบริษัท 2) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นไปในเชิงบวกแต่ไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อมูลค่าของบริษัท 3) กำไรต่อหุ้นติดลบและไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อมูลค่าของบริษัท 4) ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กำไรต่อหุ้นที่มีนัยสำคัญพร้อมๆ กัน เกี่ยวกับมูลค่าที่มั่นคง

Annisa and Chabachib (2017) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทุนหมุนเวียน CR อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น DER อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ ROA ต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี (P/BV) โดยมีอัตราการจ่ายเงินปันผลเป็นตัวแปรคั่นกลางของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย ตัวแปรอิสระ คือ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ ตัวแปรตาม คือ อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี ตัวแปรคั่นกลาง คือ อัตราการจ่ายเงินปันผล ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2554 จนถึง พ.ศ. 2557 ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ อัตราการ

จ่ายเงินปันผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี ในขณะที่อัตราส่วน
 ทุณหุนเวียนไม่มีความสัมพันธ์ต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี

Estifanos (2017) ได้ศึกษา ผลของการจัดการเงินทุนหมุนเวียนในการทำกำไรของ
 บริษัทผู้ผลิตน้ำตาลในเอธิโอเปีย การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากบริษัทผู้ผลิตน้ำตาล 3 แห่ง ตัว
 แปรอิสระ ได้แก่ ระยะเวลาการแปลงสภาพหนี้ ระยะเวลาการรับชำระหนี้ลูกหนี้ ระยะเวลาการชำระ
 หนี้เจ้าหนี้ ระยะเวลาเก็บสินค้าคงคลัง และตัวแปรควบคุม ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วน
 ทุณหุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน ขนาดของธุรกิจและอัตราการเติบโตของบริษัท ตัวแปรตาม
 คือ ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และ ได้ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จนถึง พ.ศ. 2556
 ผลการศึกษาพบว่า ระยะเวลาการชำระเงินเจ้าหนี้และขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงลบกับ
 ความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้น อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับ
 ความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญในเชิงบวก คือ ระยะเวลาในการรับชำระหนี้ของลูกหนี้
 และอัตราการเติบโตของบริษัท

Milosevic, A (2017) ได้ศึกษา ผลกระทบของผลการดำเนินงานของบริษัทต่อราคาหุ้น การ
 วิเคราะห์เชิงประจักษ์ต่อบริษัท บางแห่งในเซอร์เบีย ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของบริษัท ที่ประเมิน
 โดย สินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ ความสามารถในการทำกำไร กำไรต่อหุ้น มูลค่าทางบัญชี
 และอัตราส่วนราคาต่อมูลค่าทางบัญชี เป็นตัวทำนายราคาหุ้นได้

Sattar, Leifu, Ahmad, Hassan and Ali (2017) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างอัตรา
 การจ่ายเงินปันผลกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทพลังงานและสิ่งทอในประเทศปากีสถาน
 ตัวแปรอิสระ คือ อัตราการจ่ายเงินปันผล ตัวแปรตาม คือความสามารถในการทำกำไร ได้แก่ อัตรา
 ผลตอบแทนสินทรัพย์ และกำไรต่อหุ้นระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ.2547 จนถึง พ.ศ.2558
 จากผลการศึกษาพบว่า อัตราการจ่ายเงินปันผลภายในปีปัจจุบันมีผลกระทบเชิงลบต่อความสามารถ
 ในการทำกำไรในอดีตถัดไป คือ อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ กำไรต่อหุ้น

Apsari, Dwiatmanto and Azizah (2015) ได้ศึกษา ผลกระทบของอัตราผลตอบแทนผู้
 ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตรากำไรสุทธิ อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้
 ถือหุ้น ต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
 อินโดนีเซีย ตัวแปรอิสระ คือ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อัตรากำไรสุทธิ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้
 ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ตัวแปรตาม คือ อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่า
 ทางบัญชี ระยะเวลาที่ใช้ศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึง พ.ศ. 2556 ผลการศึกษาพบว่า อัตรา
 ผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อัตรากำไรสุทธิส่งผลกระทบเชิงบวกต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี
 ยกเว้น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่ส่งผล
 กระทบต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี

Viviane (2008) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ กลุ่มประกันภัย และกลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในหลักทรัพย์ดูไบ เปรียบเทียบกับหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี 2001-2005 การศึกษาในครั้งนี้ใช้ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย อัตราส่วนหนี้สิน ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์รวม ตัวแปรตามคือ ราคาหลักทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ประเทศสหรัฐอเมริกาแตกต่างกับตลาดหลักทรัพย์ดูไบอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากอัตราส่วนทางการเงินไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ในตลาดประเทศดูไบมากนัก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงว่านักลงทุนส่วนใหญ่ไม่สนใจปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์

ตารางที่ 5 สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยที่	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	แทนค่าด้วย	CR
	อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	แทนค่าด้วย	QR
	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	แทนค่าด้วย	DER
	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	แทนค่าด้วย	ROA
	อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น	แทนค่าด้วย	ROE
	อัตราการจ่ายเงินปันผล	แทนค่าด้วย	DP
	อัตราเงินปันผลตอบแทน	แทนค่าด้วย	DY
	ราคาหลักทรัพย์	แทนค่าด้วย	PRICE

ชื่อนักวิจัย	ปี	อัตราส่วนทางการเงิน					การจ่ายปันผล		ราคาหลักทรัพย์
		CR	QR	DER	ROA	ROE	DP	DY	Price
ชูดาพร สอนภักดี	2564	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓
พรรณวร จันทร์โถ	2564	✓	-	-	✓	-	✓	-	-
อากาศกร วรเศรษฐ์	2564	-	-	✓	✓	✓	-	-	✓
บุญฤทธิ เหมปราชนัญ	2563	-	✓	-	-	✓	✓	-	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ชื่อนักวิจัย	ปี	อัตราส่วนทางการเงิน					การจ่ายปันผล		ราคาหลักทรัพย์
		CR	QR	DER	ROA	ROE	DP	DY	Price
บัณฑิตา บำรุงวิทย์	2563	✓	✓	✓	-	-	-	✓	-
อภิญญา มาศ ชมภู	2563	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	-
นิพิฐพนธ์ ฤกษ์เอี่ยมขจร	2562	-	-	-	✓	✓	-	-	-
สาริยา นวลถวิล	2562	✓	-	-	-	✓	✓	✓	-
ทวีชัย เวชคุณานุกุล	2561	✓	-	✓	✓	✓	-	-	-
ปาไลตา นิมมณี	2560	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	-
ภาณุพันธุ์ อุดมผล	2560	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	-
ไชต์ก ศรีเรือง	2559	✓	-	✓	-	✓	-	-	-
มนทกานต์ เดชน้อย	2559	-	-	-	✓	✓	✓	-	✓
อรทิชา อินทาปัจ	2559	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	-
ธัญญลักษณ์ ศรีนวล	2558	-	-	✓	-	✓	✓	-	✓
สินี ภาคย์อุพาร	2558	-	-	✓	✓	✓	-	✓	✓
นงลักษณ์ ผุดเผือก	2557	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ชื่อนักวิจัย	ตัวแปร	ปี	อัตราส่วนทางการเงิน					การจ่ายปันผล		ราคาหลักทรัพย์
			CR	QR	DER	ROA	ROE	DP	DY	Price
กฤตยชญ์ ศรีสุข		2556	-	-	✓	✓	✓	✓	-	✓
Rista Puput Aryanti		2020	-	-	-	-	-	-	✓	-
Annisa, and Chabachib		2017	✓	-	✓	✓	-	✓	-	-
Estifanos		2017	✓	✓	✓	✓	-	-	-	-
Sattar, Leifu, Ahmad, Hassan and Ali		2017	-	-	-	✓	-	✓	-	-
Apsari,Dwiatmanto and Azizah		2015	-	-	✓	-	✓	-	-	-
Rosikah		2016	-	-	-	✓	✓	-	-	-
Milosevic, A		2017	-	-	-	✓	✓	-	-	-
Made Ayu Lisna Dewanti.		2011	-	-	✓	-	-	✓	-	-
Viviane		2008	-	-	-	✓	✓	-	-	✓

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 เป็นการศึกษาวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ ประกอบด้วย อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งได้จากการศึกษาข้อมูลหลักฐานการมีอยู่จริงที่มีต่อการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ทั้งนี้

ผู้วิจัยได้มีการรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิจัยรวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย นับตั้งแต่การออกแบบ งานวิจัยนี้ให้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นวิธีการบรรยายลักษณะของตัวแปรที่ต้องการศึกษาใช้สถิติเชิงพรรณนาสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าสูงสุด (Maximum : Max) ค่าต่ำสุด (Minimum : Min) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระว่ามีความสัมพันธ์กันเองหรือไม่ นอกจากนี้ยังได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ทำการทดสอบสมมติฐานที่สร้างจากกรอบแนวคิดของงานวิจัย ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระหลายตัวกับตัวแปรตาม ซึ่งตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงปริมาณในการทดสอบข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 เกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ ผู้วิจัยได้นำเสนอระเบียบวิธีการวิจัยโดยเรียงตามลำดับและแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนช่วงปี พ.ศ.2561-2563 จำนวน 100 บริษัท ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เนื่องจากประชากรดังกล่าวผ่านตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 เพื่อให้ผลการศึกษาในครั้งนี้ช่วยยืนยันถึงอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ ของบริษัทในด้านต่าง ๆ และผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูล และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น ซึ่งไม่รวมถึงบริษัทที่ไม่มีความสมบูรณ์ของข้อมูล 38 บริษัท คงเหลือ 62 บริษัท รวมทั้งหมด 186 ข้อมูล ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ออนไลน์ 2564)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงินและนำมาวิเคราะห์งบการเงินทำการคำนวณหาอัตราส่วน ดังนี้

1. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

1.1.1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio หรือ CR) เป็นการคำนวณจากสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกึ่งเท่าของหนี้สินหมุนเวียนเพื่อวิเคราะห์ว่ากิจการสามารถก่อให้เกิดสินทรัพย์หมุนเวียนได้มากน้อยเพียงใดเมื่อเทียบกับหนี้สินหมุนเวียน โดยงานวิจัยนี้แทนค่าตัวแปรด้วย CR โดยมีงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา เช่น ชูดาพร สอนภักดี (2564), พรรณวร จันทรโถ (2564), บัณฑิตา บำรุงวัฒน์ (2563) , สารียา นวลถวิล (2562) , ทวีชัย เวชคุณานุกุล (2561) สมการสำหรับวัดค่าตัวแปรคือ

$$\text{อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

1.1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio หรือ QR) เป็นการคำนวณจากสินทรัพย์หมุนเวียนหักด้วยสินค้าคงเหลือ เป็นกึ่งเท่าของหนี้สินหมุนเวียน ถ้าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นสูงแสดงว่ากิจการมีสินทรัพย์คล่องตัวเมื่อเทียบกับหนี้สินหมุนเวียนแล้วมีจำนวนมากหรือสภาพคล่องที่แท้จริงของกิจการดี

โดยงานวิจัยนี้แทนค่าตัวแปรด้วย QR โดยมีงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา เช่น บุญฤทธิ เหมปราษฎ์ (2563), นงลักษณ์ ผุดเผือก(2557) , Estifanos (2017) สมการสำหรับวัดค่าตัวแปรคือ

$$\text{อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียนสินค้าคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

1.1.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio หรือ D/E) เป็นการคำนวณอัตราส่วนที่ใช้เปรียบเทียบเงินทุนของกิจการว่าสินทรัพย์ของกิจการนั้นมาจากการกู้ยืมหรือได้มาจากทุนของกิจการ

โดยงานวิจัยนี้แทนค่าตัวแปรด้วย DER โดยมีงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา เช่น อาภากร วรเศรษฐ (2564), ทวีชัย เวชคุณานุกุล (2561), ปาลิตา นิมมณี (2560), ภาณุพันธุ์ อุดมผล (2560), ไชตัก ศรีเรือง (2559), ธัญญลักษณ์ ศรีนวล (2558), สินี ภาคย์อุฬาร (2558), Annisa, and Chabachib (2017), Apsari, Dwiatmanto and Azizah (2015) สมการสำหรับวัดค่าตัวแปรคือ

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{หนี้สิน}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

1.1.4 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on asset หรือ ROA) แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์รวมของกิจการว่าสามารถก่อให้เกิดผลตอบแทนในรูปของกำไรให้กับกิจการมากหรือน้อยอย่างไร โดยงานวิจัยนี้แทนค่าตัวแปรด้วย ROA โดยมีงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา เช่น นิพิฐพนธ์ ฤกษ์เอี่ยมขจร (2561), ทวีชัย เวชคุณานุกุล (2561), ปาลิตา นิมมณี (2560), มนทกานต์ เดชน้อย (2559), กฤตยชญ์ ศรีสุข (2556), Sattar, Leifu, Ahmad, Hassan and Ali (2017) สมการสำหรับวัดค่าตัวแปรคือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} * 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

1.1.5 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity หรือ ROE) แสดงให้ผู้ถือหุ้นทราบว่าผลตอบแทนจากการลงทุนที่ได้รับมากน้อยเพียงใด โดยงานวิจัยนี้แทนค่าตัวแปรด้วย ROE โดยมีงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา เช่น บุญฤทธิ เหมปราชญ์ (2563), นิพิฐพนธ์ ฤกษ์เอี่ยมขจร (2561), สมการสำหรับวัดค่าตัวแปรคือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} * 100}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

1.2.1 อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio หรือ DP) บอกลังนโยบายการจ่ายเงินปันผลของธุรกิจเมื่อมีผลกำไรเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน โดยงานวิจัยนี้แทนค่าตัวแปรด้วย DP โดยมีงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา เช่น พรรณวร จันทร์โถ (2564), สาริยา นวลถวิล (2562), ัญญลักษณ์ ศรีนวล (2558), Annisa, and Chabachib (2017) สมการสำหรับวัดค่าตัวแปรคือ

$$\text{อัตราการจ่ายเงินปันผล} = \frac{\text{เงินปันผลต่อหุ้น}}{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้น}}$$

1.2.2 อัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield หรือ DY) ใช้ในการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผลของหุ้นที่มีราคาต่างกัน และสามารถใช้เป็นปัจจัยในการเปรียบเทียบหุ้นนั้น ๆ กับการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทอื่น ๆ แทนค่าตัวแปรด้วย DY โดยมีงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา เช่น บัณฑิตา บำรุงวัฒ (2563), Rista Puput Aryanti (2020) สมการสำหรับวัดค่าตัวแปรคือ

$$\text{อัตราเงินปันผลตอบแทน} = \frac{\text{เงินปันผลต่อหุ้น} * 100}{\text{ราคาหุ้น}}$$

1.2.3 ราคาหลักทรัพย์ (PRICE) คือ ข้อมูลที่บอกถึงระดับราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ว่าอยู่ในราคาเท่าไร โดยจะนำราคาหุ้นมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการลงทุนมาเปรียบเทียบกับราคาหุ้นในอดีตหรือคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตได้ ที่กล่าวถึงคือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 แทนค่าตัวแปรด้วย PRICE โดยมีงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา เช่น ชุตตาพร สอนภักดี (2564), อาภากร วรเศรษฐ (2564), นงลักษณ์ ผุดผือก (2557)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยกำหนดวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า และมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทั้งในส่วน of ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) โดยที่

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลจากงบการเงินประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่ม SET 100 ในระหว่างปี พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2563

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) แสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกี่เท่าต่อหนี้สินหมุนเวียน

2. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) แสดงให้เห็นถึงอัตราส่วนที่แสดงถึงสภาพคล่องที่แท้จริงของได้แก่สินทรัพย์หมุนเวียนหักด้วยสินค้าคงเหลือและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น เป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน

3. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) แสดงให้เห็นถึงอัตราส่วนที่ใช้เปรียบเทียบกับโครงสร้างเงินทุนของกิจการว่าสินทรัพย์ของ กิจการมาจากการกู้ยืมหรือมาจากทุนของกิจการ

4. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ใช้วัดประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์รวมทั้งกิจการมีอยู่ โดยพิจารณาว่าผลตอบแทนในรูปกำไรให้กับธุรกิจมากน้อยหรืออย่างไร

5. อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ใช้วัดผลตอบแทนจากการลงทุน โดยพิจารณาว่ากิจการนำส่วนของผู้ถือหุ้นมาลงทุนแล้วก่อให้เกิดกำไรมากน้อยเพียงใด ยิ่งสูงยิ่งดีแสดงถึงประสิทธิภาพในการหากำไร

2. ตัวแปรตาม คือ การจ่ายเงินปันผล ประกอบด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) และอัตราเงินปันผลต่อหุ้น (DY) และราคาหลักทรัพย์ (PRICE) ข้อมูลในส่วนนี้ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลจากงบการเงินประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่ม SET 100 ในระหว่างปี พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2563

1. อัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) แสดงให้เห็นถึงนโยบายการจ่ายเงินปันผลของธุรกิจเมื่อมีผลกำไรเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

2. อัตราเงินปันผลต่อหุ้น (DY) แสดงให้เห็นถึงการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผลของหุ้นที่มีราคาต่างกัน

3. ราคาหลักทรัพย์ (PRICE) ข้อมูลที่บอกถึงระดับราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ว่าอยู่ในราคาเท่าไร โดยจะนำราคาหุ้นมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการลงทุนมาเปรียบเทียบกับราคาหุ้นในอดีตหรือคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตได้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจะนำข้อมูลที่ได้รวบรวมเกี่ยวกับงบการเงินที่แสดงถึงอัตราส่วนทางการเงินของกิจการเป็น ตัวแปรอิสระประกอบด้วย อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และตัวแปรตาม คือ การจ่ายเงินปันผล ประกอบด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) อัตราเงินปันผลตอบแทน (DY) และราคาหลักทรัพย์ (PRICE) ซึ่งได้จากการศึกษาข้อมูลหลักฐานการมีอยู่จริง เมื่อได้ข้อมูลแล้วจะนำมาทำการลงรหัสและประมวลผลข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ค่าทางสถิติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 คือมีนัยสำคัญทางสถิติและระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 คือมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างสูง โดยใช้วิธีการทดสอบทางสถิติ ดังนี้

3.4.1. การวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อศึกษาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) ของอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ประกอบด้วย อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และตัวแปรตาม คือ การจ่ายเงินปันผล ประกอบด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) อัตราเงินปันผลตอบแทน (DY) และราคาหลักทรัพย์ (PRICE)

3.4.2. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ อัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ประกอบด้วย อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ใช้พิจารณาโดยกำหนดค่าความสัมพันธ์ไว้ถ้าหากมีค่ามากกว่า 0.80 แสดงว่าจะเกิดปัญหาจากการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก (Multicollinearity)

เกณฑ์การแปลผลความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสามารถแปลความหมาย 5 ระดับ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 144)

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มากกว่า 0.80 หมายถึง ระดับความสัมพันธ์สูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.61 – 0.80 หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.41 – 0.60 หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ปานกลาง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.20 – 0.40 หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ น้อยกว่า 0.20 หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ต่ำ

3.4.3 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์และทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยเรื่องอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 โดยแสดงเป็นรูปแบบสมการ regression เพื่อทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยแสดงเป็นรูปแบบสมการดังนี้

$$DP_{it} = \beta_0 + \beta_1 CR_{it} + \beta_2 QR_{it} + \beta_3 DER_{it} + \beta_4 ROA_{it} + \beta_5 ROE_{it} + \epsilon$$

สมมติฐานที่ 2 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยแสดงเป็นรูปแบบสมการดังนี้

$$DY_{it} = \beta_0 + \beta_1 CR_{it} + \beta_2 QR_{it} + \beta_3 DER_{it} + \beta_4 ROA_{it} + \beta_5 ROE_{it} + \epsilon$$

สมมติฐานที่ 3 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยแสดงเป็นรูปแบบสมการดังนี้

$$PRICE_{it} = \beta_0 + \beta_1 CR_{it} + \beta_2 QR_{it} + \beta_3 DER_{it} + \beta_4 ROA_{it} + \beta_5 ROE_{it} + \epsilon$$

เมื่อ

Y	คือ	ตัวแปรตาม
β_0	คือ	ค่าคงที่
β_{1-5}	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่ 1 ถึง 5
ϵ_{it}	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน สำหรับบริษัท
i	คือ	ข้อมูลของแต่ละหลักทรัพย์
t	คือ	ข้อมูลในปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2563
CR_{it}	คือ	อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของบริษัท i ในปีที่ t
QR_{it}	คือ	อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นของบริษัท i ในปีที่ t
DER_{it}	คือ	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัท i ในปีที่ t
ROA_{it}	คือ	อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ ของบริษัท i ในปีที่ t
ROE_{it}	คือ	อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ของบริษัท i ในปีที่ t
DP_{it}	คือ	อัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัท i ในปีที่ t
DY_{it}	คือ	อัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัท i ในปีที่ t
$PRICE_{it}$	คือ	ราคาหลักทรัพย์ของบริษัท i ในปีที่ t

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง อัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ด้วยอัตราส่วนทางการเงินด้านต่าง ๆ ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นตัวแปรอิสระ และอัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) อัตราเงินปันผลตอบแทน (DY) และราคาหลักทรัพย์ (PRICE) เป็นตัวแปรตาม และได้มีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้คือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ที่ดำเนินกิจการติดต่อกันในระหว่างปี 2561 ถึง ปี 2563 รวมทั้งสิ้น 62 บริษัท ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทำการศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยมีการแบ่งเป็น 3 ส่วนดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

4.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)

ระหว่างตัวแปรอิสระ

4.3 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

จากการศึกษาข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 62 บริษัท ได้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ประกอบไปด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) อัตราเงินปันผลตอบแทน (DY) และราคาหลักทรัพย์ (PRICE) มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามปี 2561

ตัวแปร Variables	จำนวน	ส่วนเบี่ยงเบน			
	ข้อมูล N	ค่าต่ำสุด Minimum	ค่าสูงสุด Maximum	ค่าเฉลี่ย Mean	Std. Deviation
CR	62	0.20	4.30	1.5611	1.02023
QR	62	0.10	3.50	0.8735	0.74291
DER	62	0.16	4.04	1.2987	0.86913
ROA	62	1.42	22.80	8.4719	4.88078
ROE	62	-17.10	53.15	16.4148	10.95113
DP	62	14.70	161.00	57.0758	23.44855
DY	62	0.16	11.90	3.6252	2.59893
PRICE	62	0.53	436.00	37.8960	62.73315
Valid N (listwise)	62				

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นถึงสถิติเชิงพรรณนาตัวแปรต่างๆ ในปี 2561 ได้ดังต่อไปนี้

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นตัวแปรอิสระ และอัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) อัตราเงินปันผลต่อส่วน (DY) และราคาหลักทรัพย์ (PRICE) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.5611, 0.8735, 1.2987, 8.4719, 16.4148, -57.0758, 3.6252, 37.8960 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.02023, 0.74291, 0.86913, 4.88078, 10.95113, 23.44855, 2.59893, 62.73315 ตามลำดับ และค่าต่ำสุดที่ 0.20, 0.10, 0.16, 1.42, -17.10, 14.70, 0.16, 0.53 ตามลำดับ และค่าสูงสุด 4.30, 3.50, 4.04, 22.80, 53.15, 161.00, 11.90, 436.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามปี 2562

ตัวแปร Variables	จำนวน	ค่าต่ำสุด Minimum	ค่าสูงสุด Maximum	ค่าเฉลี่ย Mean	ส่วนเบี่ยงเบน
	ข้อมูล N				Std. Deviation
CR	62	0.25	3.93	1.5589	0.90355
QR	62	0.11	3.18	0.8962	0.68594
DER	62	0.22	7.77	1.4016	1.24083
ROA	62	-5.27	25.07	8.1842	5.33379
ROE	62	-7.53	94.03	15.8333	13.41204
DP	62	17.40	108.33	55.4786	19.96408
DY	62	0.50	25.27	3.9483	3.50184
PRICE	62	0.68	402.00	39.8696	61.93383
Valid N (listwise)	62				

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นถึงสถิติเชิงพรรณนาตัวแปรต่างๆ ในปี 2562 ได้ดังต่อไปนี้

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นตัวแปรอิสระ และอัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) อัตราเงินปันผลต่อแทน (DY) และราคาหลักทรัพย์ (PRICE) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.5511, 0.8908, 1.2674, 8.2850, 16.3292, 58.9903, 3.6485, 39.6331 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.96424, 0.74774, 0.94177, 6.05687, 11.08918, 17.32269, 2.46964, 60.82759 ตามลำดับ และค่าต่ำสุดที่ 0.28, 0.04, 0.23, -5.40, -8.30, 15.40, 0.18, 0.56 ตามลำดับ และค่าสูงสุด 4.40, 3.05, 5.71, 31.80, 46.81, 103.00, 11.20, 392.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามปี 2563

ตัวแปร Variables	จำนวน	ส่วนเบี่ยงเบน			
	ข้อมูล N	ค่าต่ำสุด Minimum	ค่าสูงสุด Maximum	ค่าเฉลี่ย Mean	Std. Deviation
CR	62	0.17	4.00	1.5644	0.97700
QR	62	0.00	3.20	0.9242	0.85194
DER	62	0.11	19.13	1.6387	2.51955
ROA	62	-14.60	27.20	7.7958	7.37581
ROE	62	-25.90	238.00	14.7560	31.38493
DP	62	0.20	200.00	50.3697	34.07892
DY	62	0.31	54.00	4.5713	7.25702
PRICE	62	0.34	486.00	42.0798	79.07401
Valid N (listwise)	62				

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นถึงสถิติเชิงพรรณนาตัวแปรต่างๆ ในปี 2563 ได้ดังต่อไปนี้
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นตัวแปรอิสระ และอัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) อัตราเงินปันผลต่อส่วน (DY) และราคาหลักทรัพย์ (PRICE) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.5644, 0.9242, 1.6387, 7.7958, 14.7560, 50.3697, 4.5713, 42.0798 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.97700, 0.85194, 2.51955, 7.37581, 31.38493, 34.07892, 7.25702, 79.07401 ตามลำดับ และค่าต่ำสุดที่ 0.17, 0.00, 0.11, -14.60, -25.90, 0.20, 0.31, 0.34 ตามลำดับ และค่าสูงสุด 4.00, 3.20, 19.13, 27.20, 238.00, 200.00, 54.00, 486.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามปี 2561-2563

ตัวแปร Variables	จำนวน ข้อมูล N	ค่าต่ำสุด Minimum	ค่าสูงสุด Maximum	ค่าเฉลี่ย Mean	ส่วนเบี่ยงเบน Std. Deviation
CR	62	0.25	3.93	1.5589	0.90355
QR	62	0.11	3.18	0.8962	0.68594
DER	62	0.22	7.77	1.4016	1.24083
ROA	62	-5.27	25.07	8.1842	5.33379
ROE	62	-7.53	94.03	15.8333	13.41204
DP	62	17.40	108.33	55.4786	19.96408
DY	62	0.50	25.27	3.9483	3.50184
PRICE	62	0.68	402.00	39.8696	61.93383
Valid N (listwise)	62				

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นถึงสถิติเชิงพรรณนาตัวแปรต่างๆ ในปี 2561-2563 ได้ดังต่อไปนี้ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นตัวแปรอิสระ และอัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) อัตราเงินปันผลต่อส่วน (DY) และราคาหลักทรัพย์ (PRICE) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.5589, 0.8962, 1.4016, 8.1842, 15.8333, 55.4786, 3.9483, 39.8696 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.90355, 0.68594, 1.24083, 5.33379, 13.41204, 19.96408, 3.50184, 61.93383 ตามลำดับ และค่าต่ำสุดที่ 0.25, 0.11, 0.22, -5.27, -7.53, 17.40, 0.50, 0.68 ตามลำดับ และค่าสูงสุด 3.93, 3.18, 7.77, 25.07, 94.03, 108.33, 25.27, 402.00 ตามลำดับ

4.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) ระหว่างตัวแปรอิสระ

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) ระหว่างตัวแปรอิสระเป็นการดูทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว โดยมี Correlation Coefficient (r) หรือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสัมพันธ์นี้ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์นี้จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.0 ถึง +1.0 ซึ่งหากมีค่าใกล้ -1.0 นั้นหมายความว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมากในเชิงตรงกันข้าม หากมีค่าใกล้ +1.0 นั้นหมายความว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันโดยตรงอย่างมาก และหากมีค่าเป็น 0 นั้นหมายความว่า ตัวแปรทั้งสองตัวไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา โดยตัวแปรที่กำหนดในการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ประกอบไปด้วย อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ซึ่งโดยทั่วไป ระดับของค่าสัมประสิทธิ์ที่ยอมรับได้อยู่ที่ไม่เกิน -0.8 หรือ 0.8 และจากการวิเคราะห์ สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) ระหว่างตัวแปรอิสระ

Correlations					
	CR	QR	DER	ROA	ROE
CR	1				
QR	.585**	1			
DER	-.507**	-.347**	1		
ROA	.180	.140	-.202	1	
ROE	-.053	-.058	-.006	.782**	1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมด ของกลุ่มบริษัทตัวอย่างตั้งแต่ปี 2561-2563 ซึ่งประกอบด้วย อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่า

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน กับ อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 99% โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.585 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง
2. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน กับ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 99% โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.507 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง
3. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน กับ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ
4. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน กับ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญ
5. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว กับ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 99% โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.347 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
6. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว กับ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ
7. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว กับ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญ
8. อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กับ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ มีไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญ
9. อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กับ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ
10. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ กับ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 99% โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.782 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง

ทั้งนี้ จากการทดสอบวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตัวแปรอิสระทั้งหมด ตามตารางที่ 10 ของ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระใดที่มีความสัมพันธ์กันสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลการทดสอบ อยู่ในช่วงต่ำสุด -0.006 และสูงสุด 0.782 ซึ่งมีอยู่ในช่วงระหว่าง -0.8 หรือ 0.8 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรอิสระอยู่ในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ ไม่มีอัตตะสัมพันธ์ในข้อมูล (Autocorrelation) เนื่องจากค่า

Durbin-Watson มีค่าอยู่ระหว่าง 1.604-1.978 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดนี้ไม่มีอัตตะสัมพันธ์ในข้อมูลตั้งนั้น จึงสามารถนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4.3 การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

จากการทดสอบเงื่อนไขและความเหมาะสมของตัวแบบสมการถดถอยพหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่มีค่าอยู่ระหว่างค่าต่ำสุดถึงค่าสูงสุดเท่ากับ -0.006 ถึง 0.782 ซึ่งค่า (r) มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำซึ่งน้อยกว่า 0.80 แสดงให้เห็นว่าไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง ดังนั้นไม่เกิดปัญหา Multicollinearity และเมื่อวิเคราะห์ค่า Variance Inflation Factor (VIF) ก็พบว่าค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.393-3.075 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 ดังนั้น จึงนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบสมการถดถอยพหุคูณ ตามตาราง ที่ 11-13

การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 เพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	52.707	9.191		5.735	0.000		
CR	-0.297	3.984	-0.013	-0.074	0.941	0.539	1.855
QR	-0.472	4.794	-0.016	-0.098	0.922	0.646	1.548
DER	0.071	2.513	0.004	0.028	0.978	0.718	1.393
ROA	0.848	0.869	0.227	0.976	0.333	0.325	3.075
ROE	-0.214	0.338	-0.144	-0.633	0.529	0.340	2.937

ค่าคงที่ = 52.707, $SE_{Est} = 9.191$

$R = 0.137$, $R^2 = 0.37$, $ADJ R^2 = -0.069$, $F = 0.216$, Durbin Watson = 1.845

a. Dependent Variable: DP Correlation is significant at the 0.05 level

จากตารางที่ 11 ผลการทดสอบด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณและสามารถสรุปผลได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 สามารถสรุปผลการทดสอบได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ -0.297 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ -0.013 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.074 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.941 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.941 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียน ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ -0.472 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ -0.016 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.098 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.922 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.922 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 1.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.071 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ 0.004 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.028 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.978 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.978 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 1.4 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.848 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ 0.227 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.976 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.333 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.333 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 1.5 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ -0.214 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ -0.144 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.028 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.529 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.529 > 0.05) แสดงให้เห็นอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สรุปผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผล ทดสอบด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ พบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	-1.434	1.233		-1.164	0.250		
CR	1.596	0.534	0.412	2.988	0.004*	0.539	1.855
QR	-0.579	0.643	-0.113	-0.900	0.372	0.646	1.548
DER	2.128	0.337	0.754	6.312	0.000*	0.718	1.393
ROA	0.161	0.117	0.245	1.379	0.173	0.325	3.075
ROE	-0.056	0.045	-0.214	-1.233	0.223	0.340	2.937

ค่าคงที่ = -1.434, $SE_{Est} = 1.233$

$R = 0.653$, $R^2 = 0.81$, $ADJ R^2 = 0.375$, $F = 8.328$, Durbin Watson = 1.604

a. Dependent Variable: DY, Correlation is significant at the 0.05 level

จากตารางที่ 12 ผลการทดสอบด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณและสามารถสรุปผลได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 2 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 สามารถสรุปผลการทดสอบได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 อัตราส่วนหมุนเวียนมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 1.596 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ 0.412 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 2.988 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.004 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.004 < 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนหมุนเวียน มีผลเชิงบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 2.2 อัตราส่วนหมุนเวียนเร็วมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการ

วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ -0.579 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ -0.113 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.900 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.372 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.372 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราทุนหมุนเวียนเร็ว ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 2.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 2.128 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ 0.754 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 6.312 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.000 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.000 < 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลเชิงบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 2.4 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.161 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ 0.245 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.379 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.173 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.173 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 2.5 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ -0.056 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ 0.045 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -1.233 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.223 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.223 > 0.05) แสดงให้เห็นอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สรุปผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทน ทดสอบด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ พบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีผลเชิงบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทน ในขณะที่อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	-2.684	27.429		-0.098	0.922		
CR	7.023	11.889	0.102	0.591	0.557	0.539	1.855
QR	19.562	14.306	0.217	1.367	0.177	0.646	1.548
DER	4.594	7.501	0.092	0.613	0.543	0.718	1.393
ROA	-1.850	2.593	-0.159	-0.713	0.479	0.325	3.075
ROE	1.438	1.008	0.311	1.427	0.159	0.340	2.937

ค่าคงที่ = -2.684, $SE_{Est} = 27.429$

$R = 0.303$, $R^2 = 0.55$, $ADJ R^2 = 0.011$, $F = 1.136$, Durbin Watson = 1.978

a. Dependent Variable: PRICE, Correlation is significant at the 0.05 level

จากตารางที่ 13 ผลการทดสอบด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณและสามารถสรุปผลได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 3 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 สามารถสรุปผลการทดสอบได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 3.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 7.023 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ 0.102 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.591 โดยมีระดับ

นัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.557 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.557 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียน ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 3.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วมีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 19.562 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ 0.217 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.367 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.177 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.177 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 3.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 4.594 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ 0.092 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.613 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.543 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.543 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 3.4 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ -1.850 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ -0.159 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.1713 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.479 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.479 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สมมติฐานที่ 3.5 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 1.438 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta ของ Standardized coefficients) เท่ากับ 0.311 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -1.427 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-Value ของ t) เท่ากับ 0.159 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.159 > 0.05) แสดงให้เห็นว่า อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

สรุปผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 3 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ (PRICE) ทดสอบด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ พบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

ตารางที่ 14 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 โดยสมมติฐานที่ 1 ประกอบด้วยสมมติฐานย่อย ดังนี้	
สมมติฐานที่ 1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100	ไม่ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100	ไม่ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100	ไม่ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1.4 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100	ไม่ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1.5 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรากำไรจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100	ไม่ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 โดยสมมติฐานที่ 2 ประกอบด้วยสมมติฐานย่อย ดังนี้	

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3.5 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100	ไม่ยอมรับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวินิจฉัยเรื่องอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 บทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงบทสรุปของภาพรวมทั้งหมดของงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการมาทั้งหมดรวมถึงการอภิปรายผลการวิจัย และการให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 รวม 62 บริษัท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561-2563 เป็นระยะเวลา 3 ปีต่อเนื่องกัน

สถิติที่นำมาใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่อใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) ของอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient Analysis) เพื่อใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อหาอิทธิพลและทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยเรื่องอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ โดยนำเสนอผลออกเป็น 4 ส่วนดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อจำกัดงานวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ ด้านอัตราส่วนทางการเงิน ประกอบด้วย อัตราส่วนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ด้านการ

จ่ายเงินปันผลโดยประกอบด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) อัตราเงินปันผลตอบแทน (DY) และราคาหลักทรัพย์ (PRICE) งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลจากงบการเงินประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในกลุ่ม SET 100

5.1.1 ผลของการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics)

ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา พ.ศ. 2561 เป็นดังนี้ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ด้านการจ่ายเงินปันผลโดยประกอบด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผล อัตราเงินปันผลตอบแทน และราคาหลักทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.5611, 0.8735, 1.2987, 8.4719, 16.4148, -57.0758, 3.6252, 37.8960 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.02023, 0.74291, 0.86913, 4.88078, 10.95113, 23.44855, 2.59893, 62.73315 ตามลำดับ และค่าต่ำสุดที่ 0.20, 0.10, 0.16, 1.42, -17.10, 14.70, 0.16, 0.53 ตามลำดับ และค่าสูงสุด 4.30, 3.50, 4.04, 22.80, 53.15, 161.00, 11.90, 436.00 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีค่าเฉลี่ยหนึ่งรอบของระยะเวลาการดำเนินงานของบริษัทมีสภาพคล่องที่ดี เพราะจะเห็นได้ว่ามีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนทำให้บริษัทมีความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนที่เป็นภาระคงค้างอยู่ในรอบระยะเวลาเดียวกันส่วนด้านความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ให้เกิดผลประโยชน์ได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร และมีผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ในระดับกลาง ๆ

ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา พ.ศ. 2562 เป็นดังนี้ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ด้านการจ่ายเงินปันผลโดยประกอบด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผล อัตราเงินปันผลตอบแทน และราคาหลักทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 01.5511, 0.8908, 1.2674, 8.2850, 16.3292, 58.9903, 3.6485, 39.6331 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.96424, 0.74774, 0.94177, 6.05687, 11.08918, 17.32269, 2.46964, 60.82759 ตามลำดับ และค่าต่ำสุดที่ 0.28, 0.04, 0.23, -5.40, -8.30, 15.40, 0.18, 0.56 ตามลำดับ และค่าสูงสุด 4.40, 3.05, 5.71, 31.80, 46.81, 103.00, 11.20, 392.00 ตามลำดับ ซึ่งผลที่ออกมาแสดงให้เห็นว่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนั้นได้เพิ่มขึ้นจาก ปี 2561 สะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการของบริษัทที่มีการวางแผนพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าของทรัพย์สินขึ้น อาจเป็นไปได้ว่ามีการขยายธุรกิจมากขึ้น

ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา พ.ศ. 2563 เป็นดังนี้ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ด้านการจ่ายเงินปันผลโดยประกอบด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผล อัตราเงินปัน

ผลตอบแทน และราคาหลักทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.5644, 0.9242, 1.6387, 7.7958, 14.7560, 50.3697, 4.5713, 42.0798 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.97700, 0.85194, 2.51955, 7.37581, 31.38493, 34.07892, 7.25702, 79.07401 ตามลำดับ และค่าต่ำสุดที่ 0.17, 0.00, 0.11, -14.60, -25.90, 0.20, 0.31, 0.34 ตามลำดับ และค่าสูงสุด 4.00, 3.20, 19.13, 27.20, 238.00, 200.00, 54.00, 486.00 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจะมีการผันผวนมากเมื่อเทียบกับปี 2561 และ 2562 ซึ่งจะลดต่ำลงในเรื่องของผลการดำเนินการของธุรกิจ ซึ่งผู้วิจัยคาดการณ์ว่า เนื่องจากมีสถานการณ์โรคระบาด โควิด 19 เข้ามาทำให้เกิดผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ โดยชี้ชัดได้จาก อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น ที่มีค่าลดลงอย่างเห็นได้ชัด

ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา โดยเฉลี่ยตั้งแต่พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ.2563 เป็นดังนี้ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ด้านการจ่ายเงินปันผลโดยประกอบด้วย อัตราการจ่ายเงินปันผล อัตราเงินปันผลตอบแทน และราคาหลักทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.5589, 0.8962, 1.4016, 8.1842, 15.8333, 55.4786, 3.9483, 39.8696 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.90355, 0.68594, 1.24083, 5.33379, 13.41204, 19.96408, 3.50184, 61.93383 ตามลำดับ และค่าต่ำสุดที่ 0.25, 0.11, 0.22, -5.27, -7.53, 17.40, 0.50, 0.68 ตามลำดับ และค่าสูงสุด 3.93, 3.18, 7.77, 25.07, 94.03, 108.33, 25.27, 402.00 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 มีการกระจายตัวไม่สูงมากนัก ซึ่งสังเกตได้จากค่าเฉลี่ย แต่ทั้งนี้ยังมี ตัวแปรบางตัวที่มีการกระจายตัวสูง เช่น อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ ทั้งนี้ปัจจัยจากความแตกต่างดังกล่าว ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวมาในที่นี้

5.1.2 สรุปผลของการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)

ผลจากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ ทั้งหมด ของกลุ่มประชากรตัวอย่างตั้งแต่ปี 2561-2563 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (QR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DER) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระใดที่มีความสัมพันธ์กันสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลการทดสอบ อยู่ในช่วงต่ำสุด -0.006 และสูงสุด 0.782 ซึ่งมีอยู่ในช่วงระหว่าง -0.8 หรือ 0.8 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น จึงสามารถนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ขั้นต่อมาวิเคราะห์ค่า Variance Inflation Factor (VIF) ก็พบว่าค่า VIF น้อยกว่า 10 คือ อยู่ระหว่าง 1.393-3.075 นั่นคือ ไม่เกิด multicollinearity นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรอิสระอยู่ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแบบขั้นตอน ไม่มีอัตตะสัมพันธ์ในข้อมูล (autocorrelation) เนื่องจากค่า durbin-watson มีค่าอยู่ระหว่าง 1.604-1.978 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่าง 1.50 – 2.50 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดนี้ไม่มีอัตตะสัมพันธ์ในข้อมูล ดังนั้น จึงสามารถนำตัวแปรอิสระทั้งหมดนี้เข้าสู่สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณได้

5.1.3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรารายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 พบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรารายการจ่ายเงินปันผล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ซึ่งไม่ยอมรับสมมติฐาน อาจจะเป็นไปได้ว่า บริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียน ทำให้บริษัทไม่มีความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนที่เป็นภาระคงค้างอยู่ในรอบระยะเวลาเดียวกันและยังมีโครงสร้างเงินทุนของกิจการมาจากการกู้ยืมหรือมาจากทุนจากภายนอก เช่น กู้ธนาคาร ทำให้มีภาระผูกพันที่ต้องชำระดอกเบี้ยส่งผลให้บริษัทมีกำไรน้อยและไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้

สมมติฐานที่ 2 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 พบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีผลเชิงบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน อาจจะเป็นไปได้ว่า บริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน ทำให้บริษัทมีความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนที่เป็นภาระคงค้างอยู่ในรอบระยะเวลาเดียวกัน ส่วนอัตราทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลตอบแทน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ซึ่งไม่ยอมรับสมมติฐาน อาจจะเป็นไปได้ว่า บริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนและมีโครงสร้างเงินทุนมาจากทุนของกิจการ ทำให้ไม่มีภาระผูกพันที่ต้องชำระดอกเบี้ยทำให้มีกำไรในการจ่ายเงินปันผลตอบแทน แต่อาจมีการถือครองสินค้างเหลือจำนวนมาก นักลงทุนบางคนจึงคำนวณอัตราส่วนเงินปันผลใหม่ โดยตัดรายการสินค้างเหลือออกไป เพราะเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ช้ากว่าสินทรัพย์หมุนเวียนชนิดอื่น และพิจารณาเฉพาะสินทรัพย์ที่

เปลี่ยนเป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็ว แต่บริษัทไม่สามารถสิทธิ์เปลี่ยนเงินสดได้อย่างรวดเร็ว ทำให้บริษัทมีกำไรจากการใช้สิทธิ์และส่วนของผู้ถือหุ้นน้อยและไม่สามารถจ่ายเงินปันผลตอบแทนได้

สมมติฐานที่ 3 อัตราส่วนทางการเงินมีผลทางบวกต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ซึ่งไม่ยอมรับสมมติฐาน อาจจะเป็นไปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับของอัตราส่วนทางการเงิน แต่อาจจะขึ้นอยู่กับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานและยอดรายได้รวมของธุรกิจ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 พบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผล ด้านอัตราเงินปันผลตอบแทน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีผลเชิงบวกต่อการจ่ายเงินปันผล อัตราส่วนเงินปันผลตอบแทน ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาริยา นวลฉวี (2562) ศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผล ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออัตราเงินปันผลตอบแทน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทิตา อินทาปัจ (2559) ศึกษาปัจจัยที่กำหนดการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอใน ส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ พบว่า อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ส่งผลทางบวกต่ออัตราเงินปันผลตอบแทน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน อาจเป็นเพราะว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนแสดงถึงสภาพคล่องของกิจการและแสดงถึงประสิทธิภาพในการชำระหนี้จึงส่งผลให้อัตราส่วนทุนหมุนเวียนสะท้อนถึงความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของกิจการได้

ในขณะที่อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อการ

จ่ายเงินปันผลด้านอัตรการจ่ายเงินปันผล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Annisa and Chabachib (2017) ศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี โดยมีอัตรการจ่ายเงินปันผลเป็นตัวแปรคั่นกลางของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย พบว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนไม่มีผลกระทบต่ออัตรการจ่ายเงินปันผล และงานวิจัยของ ภาณุพันธุ์ อุดมผล (2560) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตรการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่มหุ้นสามัญขนาดใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนไม่มีอิทธิพลต่ออัตรการจ่ายเงินปันผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตรการจ่ายเงินปันผลต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับ งานวิจัยของ อภิญา มาศ ชมภู (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรและความสามารถในการบริหารหนี้สินกับการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 พบว่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่ส่งผลต่ออัตรการจ่ายเงินปันผล ซึ่งเป็นไปได้ว่า อัตราส่วนทางการเงินเป็นเพียงการแสดงถึงเป็นการนำตัวเลขที่แสดงอยู่ในงบการเงิน มาหาอัตราส่วนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในอดีต

2. เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 พบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุดาพร สอนภักดี (2564) ศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนเงินหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ และงานวิจัยของ นงลักษณ์ ผุดเผือก (2557) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์นั้น ไม่ได้เป็นผลมาจากการประเมินด้วยอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งเป็นไปได้ว่า อัตราส่วนทางการเงินนั้น เป็นเพียงการแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเงินของแต่ละช่วงเวลา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์นั้น น่าจะเกิดจากการที่ผู้ลงทุนคาดการณ์ว่า สิ่งที่ดีจะได้รับในอนาคต ทั้งนี้ ทฤษฎีตลาดที่มีประสิทธิภาพ (Efficient Market Hypothesis) ตลาดที่ราคาหลักทรัพย์สะท้อนถึงมูลค่าที่แท้จริงอยู่ตลอดเวลา สะท้อนให้เห็นว่า ราคาหลักทรัพย์จะปรับตัว

ขึ้นหรือลงนั้น ขึ้นอยู่กับข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงไปแต่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอัตราส่วนทางการเงินหรือความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ

5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ข้อจำกัดเกี่ยวกับขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยครั้งนี้คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET 100 ซึ่งมีจำนวนเพียง 62 บริษัท ทั้งนี้อายุของกิจการและขนาดของกิจการอาจจะเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้ข้อมูลทางการเงินนั้นมีความผันผวนกันอย่างมีนัยสำคัญ และ อาจไม่สามารถใช้เป็นตัวแทนสำหรับทุกบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใน หรือธุรกิจอื่น จึงอาจจะไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงได้กับธุรกิจอื่นได้

2. ข้อจำกัดและขอบเขตของระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา การศึกษาครั้งนี้ศึกษาข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินเป็นระยะเวลา 3 ปี คือ พ.ศ.2561-2563 ซึ่งอาจไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงในช่วงเวลาอื่นได้ เนื่องจากในแต่ละช่วงเวลาอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางบัญชีรวมถึงปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ที่มีส่วนสำคัญในการประกอบธุรกิจที่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้

5.4 ข้อเสนอแนะของการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. อัตราส่วนทางการเงินนั้น สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบการวิเคราะห์เพื่อให้สามารถประเมินอัตรการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ ทั้งนี้ผู้วิจัยเสนอให้นักลงทุน ให้ความสำคัญกับ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ในการนำมาประเมินอัตรการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ งานวิจัยนี้จะช่วยสนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับการงบการเงินเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน ซึ่งหากข้อมูลในงบการเงินสมบูรณ์ครบถ้วนและมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนย่อมเป็นประโยชน์ต่อการใช้สนับสนุนการตัดสินใจลงทุนทุกกลุ่ม

2. นอกจากการใช้อัตราส่วนทางการเงิน ในที่นี้ได้แก่ กับ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นเครื่องมือในการช่วยประเมินมูลค่าหุ้นที่แท้จริงของนักลงทุน ก่อนการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่สนใจแล้วนั้น นักลงทุนควรที่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยอื่น ๆ ที่กระทบต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์นั้นด้วย เช่น ด้านภาวะเศรษฐกิจ ด้านการเมือง หรือปัจจัยอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอก

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้ใช้อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นตัวแปรอิสระ ในการวิเคราะห์การจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ การศึกษาครั้งต่อไป ควรพิจารณา ตัวแปรอิสระอื่นๆ หากตัวแปรดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ สามารถที่จะเป็นเครื่องมือ เพื่อให้ให้นักลงทุนสามารถนำไปวิเคราะห์ประกอบการตัดสินใจได้

2. การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษา ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 เป็นกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาครั้งต่อไป ควรพิจารณากลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เพื่อให้ทราบว่า สมมติฐานที่กำหนดขึ้นนี้สามารถใช้ได้กับกลุ่มธุรกิจอื่น ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์และข้อสังเกตใหม่ที่ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

3. การศึกษาครั้งนี้ ยังมีอัตราส่วนบางกลุ่มที่ไม่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากข้อมูลที่ได้ทำการรวบรวมนั้น ใช้ข้อมูลตั้งแต่ปี 2561-2563 รวมระยะเวลา 3 ปี อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งต่อไปควรเพิ่มระยะเวลาในการศึกษาข้อมูลให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีประโยชน์มากขึ้น

4. ควรนำตัวแปรเรื่องกระแสเงินสดในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 มาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกบริษัทที่จะทำการศึกษาเพื่อจะได้เข้าใจว่าตัวแปรอิสระที่มาจากกระแสเงินสด อาจเป็นตัวแปรแทรกซ้อนที่ทำให้ผลการวิจัยเบี่ยงเบนไป

5. งานวิจัยในอนาคตควรเลือกศึกษาบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอื่นที่มีความแตกต่างกันใน อาทิ กลุ่ม SET50 sSET SETHD MAI เป็นต้น เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน การจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ศรีนวล. (2558). ปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจในการลงทุน ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2564). การวิเคราะห์งบการเงิน. สืบค้น 25 กันยายน 2564. จากเว็บไซต์: <https://bsc.dip.go.th/en/category/financial-accounting/fs-technic-analyse-content>
- กฤตยชญ์ ศรีสุข.(2556). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มอุตสาหกรรมของหลักทรัพย์ในดัชนี SET 50 . วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะบริหารธุรกิจ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- แก้วมณี อุทัยรัมย์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับผลตอบแทนที่คาดหวังของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI). วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- จักรกฤษณ์ กิจการรัฐบุตร. (2563). [ออนไลน์]. เงินปันผล. สืบค้น 20 ตุลาคม 2564 .จากเว็บไซต์: <https://www.moneybuffalo.in.th/stock>.
- จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2556). การเงินธุรกิจ: งบการเงิน Financial Statements. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ฟูจิซีร็อกซ์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- จิราภรณ์ สีทอง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรของบริษัทกับอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. งานนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจตรัฐ สหพันธ์พร. (2563) ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ด้วยแบบจำลอง Panel VAR วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเงิน) คณะพัฒนาการเศรษฐกิจสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ชนากานต์ มงคลพร (2558) คุณค่าของข้อมูลทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ก่อนและหลังปรับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

- ชูดาวพร สอนภักดี. (2564). อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัท
ของ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET100) กรณีศึกษา กลุ่ม
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.วารสารการจัดการและการพัฒนา, 8(1): 160-
161.
- ไซตัก ศรีเรือง. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์: กลุ่ม
อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้า
อิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- दनัยกานต์ อินทพงษ์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ. การ
ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2558). ดัชนีตลาดหลักทรัพย์. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564,
จากเว็บไซต์ : https://www.set.or.th/th/products/index/setindex_p1.html
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). ข้อมูลงบการเงิน. (ออนไลน์). สืบค้น 10 กันยายน 2564
.จากเว็บไซต์: <https://www.set.or.th>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). ประวัติและบทบาท. (ออนไลน์). สืบค้น 7 กันยายน
2564 .จากเว็บไซต์: <https://www.set.or.th>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ประวัติความเป็นมาของตลาดหลักทรัพย์ฯ. ค้นเมื่อ วันที่ 7
กันยายน 2564, จาก https://www.set.or.th/th/about/overview/history_p1.html.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2564). งบการเงิน. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก
<http://www.tfac.or.th> (2564, 15 กันยายน).
- ทวีชัย เวชคุณานุกูล (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหุ้น สามัญใน
ธุรกิจ: หมวดพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธัญลักษณ์ ศรีนวล. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์และการจ่ายเงินปันผลบริษัทที่
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การประชุมทางวิชาการระดับชาติประจำปี
2558 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีรกานต์ เหมือนใจ. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพกำไร และความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพ
กำไรกับการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา
- ธีรพงษ์ กรรณิกา. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหุ้นและอัตราเงิน
ปันผลตอบแทนของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- นงลักษณ์ ผุดผือก. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI).** วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชี
มหาบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- นพดล สังก์ลา. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างวงจรรูจกกับการจ่ายปันผลของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.** งานนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- นริศรา ภาควิธิ และ สุธนา นาคฉาย. (2561). **บทบาทของข้อมูลทุติยภูมิมีผลต่องานวิจัยรูจก
อย่างไร.**วารสารการจัดการสมัยใหม่, 16(1), 1-14.
- นิพัฐพนธ์ ฤกษ์เอี่ยมขจร (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรกับดัชนีราคา
หลักทรัพย์และเงินปันผล บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ.** วิทยานิพนธ์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- บัณฑิตา บำรุงวัฒ. (2563). **ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการชำระหนี้กับเงินปันผลต่อหุ้น
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI.**การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. คณะ
บัญชี,บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- บุญฤทธิ เหมปราชญ์. (2563). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่มธุรกิจการแพทย์ของ
ประเทศไทย.** การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ :
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ปาลิตา นิมมณี. (2560). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย** กรณีศึกษา : กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม.
การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน,บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ
- ปิยะพร สารสุวรรณ. (2562). **อัตราส่วนเงินปันผลตอบแทนกับผลการดำเนินงานของบริษัทจด
ทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย** กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร (ICT). สารนิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พรพจน์ ถนิมมาลย์. (2555). **ปัจจัยการดำเนินงานที่มีผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัท
มหาชน หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม.** การค้นคว้าด้วยตนเอง บริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- พรรณนร จันทรโณและศศิภา พจน์วาที (2564) **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล :**
กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลราชวิถี จำกัด. วารสารเกษตรศาสตร์ธุรกิจ
ประยุกต์, 15 (22) ,73-86.

- พัชรารวรรณ แสงพิทักษ์. (2562). **ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมวดธุรกิจการแพทย์.** คั่นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ภาณุพันธุ์ อุดมผล. (2560). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย** การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- มนทกานติ เดชน้อย. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างตัววัดผลการดำเนินงานที่มีต่อมูลค่าหลักทรัพย์และอัตราการจ่ายปันผล.** บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- มันนี่วีแคน. (2561). **งบการเงิน.** สืบค้น 21 กันยายน 2564. จากเว็บไซต์ <https://www.moneybuffalo.in.th/money-series/trading-in-30-days/ep8>
- วิภรณ์ สัมปทเสถียร. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับโอกาสการค้างชำระหนี้และแนวทางวิธีติดตามหนี้** ของบริษัท เอส.ที.ซี.คอนกรีตโปรดักต์ จำกัด. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร, บัณฑิตวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- สาริยา นวลถวิล. (2562). **อัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.** การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบัญชีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สินี ภาคย์อุฬาร. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดสูงสุดของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.** วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- อภิญญา มาศ ชมภู. (2563). **ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรและความสามารถในการบริหารหนี้สินกับการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (กลุ่ม SET100).** การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- อรทิตา อินทาปัจ (2559) **ปัจจัยที่กำหนดการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ.** การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อาภากร วรเศรษฐ (2564) **ผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินต่อราคาหลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ 2 ประเทศในอาเซียนที่มีมูลค่าตลาดใกล้เคียงและเป็นกลุ่มตลาดหุ้นเอเชียที่มีแนวโน้มดี.** วารสารสภาวิชาชีพ, 3 (7), 49-68.

- Beaver, W. H., & Landsman, W. R. (2001). **The relevance of the value-relevance literature for financial accounting standard setting: another view**, *Journal of Accounting and Economics*, 30(1-3), 77-104.
- Holthausen, R. & Watts, R. (2001). **The relevance of the value-relevance literature for financial accounting standard setting**, *Journal of Accounting and Economics*, 31(1-3), 3-75.
- K'Pair. (2563). **SETHD คืออะไร? มีหุ้นอะไรบ้างที่เป็นหุ้นปันผลดี**. สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2564, จากเว็บไซต์ <https://greedisgoods.com/sethd-คือ/>
- Lev and Zarowin 1999 Lev, B. & Zarowin, P. (1999). **The boundaries of financial reporting and how to extend them**, *Journal of Accounting Research*, 37(2), 353-385.

BIBLIOGRAPHY

- Annisa, R., & Chabachib, M. (2017). **ANALISIS PENGARUH CURRENT RATIO (CR), DEBT TO EQUITY RATIO (DER), RETURN ON ASSETS (ROA) TERHADAP PRICE TO BOOK VALUE (PBV), DENGAN DIVIDEND PAYOUT RATIO SEBAGAI VARIABEL INTERVENING**. *Diponegoro Journal of Management*, 6(1), 188-202.
- Apsari, Dwiatmanto, Azizah. (2015). “**pengaruh return on equity, net profit margin, debt to equity ratio, dan longterm debt to equity ratio terhadap price book value (Studi Pada Perusahaan Sub Sektor Makanan dan Minuman yang Terdaftar di Bursa Efek Indonesia Periode Tahun 2010-2013)**”. *Jurnal Administrasi Bisnis (JAB) Vol. 27 No 2 Oktober 2015*, 1-8.
- Estifanos, L. (2017). **Effects of Working Capital Management on Profitability A Case of Ethiopian Sugar Companies**. *ITIHAS - The Journal of Indian Management*, 7(1), 47-54.
- Made Ayu Lisna Dewanti. (2011). **Pengaruh cash ratio, debt to equity ratio, dan earning per share terhadap cash dividend di perusahaan food and beverages**. *Fakultas Ekonomi Universitas Udayana (Unud) , Bali, Indonesia*.
- Milosevic A. (2017). “**Impact of company performances on the stock price: An empirical analysis on select companies in Serbia**”. January 2017
Ekonomika Poljoprivrede EP2017 (64)2 :561-570
- Rista Puput Aryanti. (2021). **PENGARUH DIVIDEND YIELD, RETENTION RATIO, EPS, DAN ROE TERHADAP HARGA SAHAM, Universities Widya Mataram**
- Sattar, A., Leifu, G., Ahmad, M.I., Hassan, M., & Ali, R. (2017). **Do Dividend Payout Ratio Drive the Profitability of a Firm: A Case of Energy and Textile Sector of Pakistan**. Paper presented at the *Advances in Applied Economic Research*, Cham.

- Viviane, Y. N. (2008). "Financial ratios and stock prices: consistency or discrepancy?: longitudinal comparison between UAE and USA. ". Journal of Business & Economics Research, 6(1), 41-50 .
- Rosikah. (2016). "Effects of Return on Asset, Return on Equity, Earning Per Share on Corporate Value" The International Journal of Engineering and Science (IJES),Volume.7 (Issue 3.1) PP 06-14 (2018) ISSN (e): 2319 – 1813 ISSN (p): 23-19 – 1805

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
SET 100 ที่คัดเลือกมาศึกษา

รายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ที่คัดเลือกมาศึกษา

ลำดับ	อักษรย่อ	บริษัท
1	ACE	บริษัท แอ็บโซลูท คลีน เอ็นเนอร์จี้ จำกัด (มหาชน)
2	ADVANC	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
3	AOT	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
4	AP	บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
5	BANPU	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)
6	BCH	บริษัท บางกอก เซน ฮอสปิทอล จำกัด (มหาชน)
7	BCP	บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
8	BCPG	บริษัท บีซีพีจี จำกัด (มหาชน)
9	BDMS	บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด(มหาชน)
10	BEM	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
11	BGRIM	บริษัท บี.กริม เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)
12	BH	บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)
13	BJC	บริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน)
14	BPP	บริษัท บ้านปู เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)
15	BTS	บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
16	CBG	บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
17	CENTEL	บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)
18	COM7	บริษัท คอมเซเว่น จำกัด (มหาชน)
19	CPALL	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)
20	CPF	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)
21	CPN	บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)
22	DELTA	บริษัท เดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
23	DTAC	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
24	EA	บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน)
25	GFPT	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)
26	GULF	บริษัท กัลฟ์ เอ็นเนอร์จี้ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
27	GUNKUL	บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)

รายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ที่คัดเลือกมาศึกษา (ต่อ)

ลำดับ	อักษรย่อ	บริษัท
28	HMPRO	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)
29	INTUCH	บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
30	IRPC	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)
31	IVL	บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)
32	JAS	บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
33	KCE	บริษัท เคซีอี อีเล็คโทรนิคส์ จำกัด (มหาชน)
34	LH	บริษัท แลนด์แอนด์เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)
35	MAJOR	บริษัท เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
36	MBK	บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)
37	MTC	บริษัท เมืองไทย แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)
38	ORI	บริษัท อরিจิ้น พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)
39	PRM	บริษัท ปริมา มารีน จำกัด (มหาชน)
40	PTG	บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน)
41	PTT	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
42	PTTEP	บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
43	PTTGC	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)
44	QH	บริษัท ควอลิตี้เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)
45	RS	บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน)
46	SCC	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
47	SPALI	บริษัท สุภาลัย จำกัด (มหาชน)
48	SPRC	บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน)
49	STA	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)
50	STEC	บริษัท ซิโน-ไทย เอ็นจีเนียริงแอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
51	SUPER	บริษัท ซุปเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์เปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
52	TASCO	บริษัท ทีบีโก้แอสฟัลท์ จำกัด (มหาชน)
53	TKN	บริษัท แก้วแก่น้อย ฟู้ดแอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)
54	TOA	บริษัท ทีโอเอ เพ้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

รายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ที่คัดเลือกมาศึกษา (ต่อ)

ลำดับ	อักษรย่อ	บริษัท
55	TOP	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
56	TPIPP	บริษัท ทีพีไอ โพลีน เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)
57	TRUE	บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
58	TTW	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)
59	TU	บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
60	TVO	บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)
61	VGI	บริษัท วีจีไอ จำกัด (มหาชน)
62	WHA	บริษัท ดับบลิวเอชเอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้านอัตราการจ่ายเงินปันผล (DP)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.137 ^a	.19	-0.069	20.63855	1.845

a. Predictors: (Constant), CR / QR / DER / ROA / ROE

b. Dependent Variable: DP

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	459.237	5	91.847	0.216	.954 ^a
	Residual	23853.185	56	425.950		
	Total	24312.422	61			

a. Predictors: (Constant), CR / QR / DER / ROA / ROE

b. Dependent Variable: DP

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	52.707	9.191		5.735	0.000		
	CR	-0.297	3.984	-0.013	-0.074	0.941	0.539	1.855
	QR	-0.472	4.794	-0.016	-0.098	0.922	0.646	1.548
	DER	0.071	2.513	0.004	0.028	0.978	0.718	1.393
	ROA	0.848	0.869	0.227	0.976	0.333	0.325	3.075

a. Dependent Variable: DP

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้านอัตราเงินปันผลตอบแทน (DY)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.653 ^a	.426	.375	2.76785	1.604

a. Predictors: (Constant), CR / QR / DER / ROA / ROE

b. Dependent Variable: DY

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	319.019	5	63.84	8.328	.000 ^a
	Residual	429.016	56	7.661		
	Total	748.035	61			

a. Predictors: (Constant), CR / QR / DER / ROA / ROE

b. Dependent Variable: DY

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	-1.434	1.233		-1.164	0.250		
	CFO/TOA	1.596	0.534	0.412	2.988	0.004	0.539	1.855
	CFO/TOL	-0.579	0.643	-0.113	-0.900	0.372	0.646	1.548
	CFO/TOE	2.128	0.337	0.754	6.312	0.000	0.718	1.393
	ROA	0.161	0.117	0.245	1.379	0.173	0.325	3.075
	ROE	-0.056	0.045	-0.214	-1.233	0.223	0.340	2.937
	CFO	-1.434	1.233		-1.164	0.250		
	EBITDA/TOR	1.596	0.534	0.412	2.988	0.004	0.539	1.855

a. Dependent Variable: DY

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้านราคาหลักทรัพย์ (PRICE)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.303 ^a	.092	.011	61.59269	1.978

a. Predictors: (Constant), CR / QR / DER / ROA / ROE

b. Dependent Variable: PRICE

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	21538.800	5	4307.760	1.136	.352 ^a
	Residual	212444.926	56	3793.659		
	Total	233983.726	61			

a. Predictors: (Constant), CR / QR / DER / ROA / ROE

b. Dependent Variable: PRICE

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	-2.684	27.429		-0.098	0.922		
	CFO/TOA	7.023	11.889	0.102	0.591	0.557	0.539	1.855
	CFO/TOL	19.562	14.306	0.217	1.367	0.177	0.646	1.548
	CFO/TOE	4.594	7.501	0.092	0.613	0.543	0.718	1.393
	ROA	-1.850	2.593	-0.159	-0.713	0.479	0.325	3.075
	ROE	1.438	1.008	0.311	1.427	0.159	0.340	2.937
	CFO	-2.684	27.429		-0.098	0.922		
	EBITDA/TOR	7.023	11.889	0.102	0.591	0.557	0.539	1.855

a. Dependent Variable: PRICE

ประวัตินำผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นางสาวกัตติกมาศ ราชีวงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	20 พฤศจิกายน 2539
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 2085/15 ตำบลท่าวัง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
ประวัติการศึกษา	ปี พ.ศ. 2560-2562 บัณฑิตบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยวิทยาเขตสงขลา
ประสบการณ์ทำงาน	ปี พ.ศ. 2562 รับราชการ ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน องค์การบริหารส่วนตำบลสี่ขีด ตำบลสี่ขีด อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	หมู่บ้านทิพย์มณฑา ซอย 3 เลขที่ 377/243 หมู่ 5 ตำบลปากพูน อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000